

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENE

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cekovni račun: Ljubljana številka 10,650 in 10,349 za inzerate.

Uprava: Kopitarjeva ulica številka 6.

Pogajanja v Moskvi

Redeči diktator v Moskvi se igra z zapadnimi velesilama kakor mačka z miško. Pogajanja, ki bi v normalnih razmerah morala biti končana v dveh, treh dneh, trajajo že skoraj mesec dni in se še dalje v dalje vlečejo v nedogled. Čim London in Pariz pristaneta na nove koncesije, že sovjetska vlada postavi nove, še večje zahteve. V trenutku, ko nestrpnosti pristaši pogodb s sovjetijo že polni optimizma javljajo, da so pogajanja »tik pred ugodnim zaključkom«, pa Molotov najavi nove pomisleke in nove zahteve. Danes, po skoraj mesec dni trajajočih pogajanjih razgovori v bistvu niti za korak niso napredovali.

Vedno bolj se dozdeva, da so položaj pravilno presojali tisti, ki so iz vsega početka odsvetovali Franciji in Angliji, da iščeta pomoč v Moskvi. Interesi mednarodnega komunizma so vendar čisto drugi, kakor pa Francije in Anglije! Kominterni je po svojih najmerodajnejših zastopnikih že nešteto krat povedala vsemu svetu v brk, da je njen izključni cilj svetovna revolucija, iz katere naj bi komunizem izšel kot zmagovalci. Vrhovni poveljnik sovjetske vojske, maršal Vorosilov pa je prav tako še nedavno znova naglašal v javnem govoru, da je sovjetska armada le orodje Kominterne, torej instrument svetovne komunistične revolucije. Najkrajša pot do svetovne revolucije pa je vojska, kolikor mogoče divja in krvava vojska, v kateri bi se Evropa izmrevarila do onemoglosti in do uničenja in v kateri bi prav za prav bili vsi evropski narodi razbiti in poraženi. Takšna uničujoča vojska pa je mogoča le tedaj, če sta oba sovražna tabora približno enako močna. In to je slučaj pri sedanjih konstelacijah v Evropi. Vojska med obema taboroma v Evropi bi za moskovsko Kominterni bil naravnost idealen predpogoj za one cilje, ki jih Moskva s svojo svetovno revolucijo zasleduje. Zato je umljivo, da Stalinu kaj malo diši, da bi se angažiral na eno stran; mnogo pripravnosti za njegove načrte se mu zdi, da bi po mesecih ali letih krvave vojne nastopil kot težko pričakovani, od izčrpanosti in izkrcavljene Evrope zaželjeni in hrepeneče pozdravljeni rešenik, ki prinaša v znamenju srpa in kladiva mir, enakost in splošno pobratinstvo v Marxu in Leninu.

Vendar pa se Stalinu zdi imenitno, da je trenutno tako oblegan od zapadnih demokracij. To mu prihaža čisto prav. Prvič se mu nudi prilika, da popravi izginjajoči ugled Kominterne, ki ga je v Španiji, kjer je bila angažirana z vsemi silami, utrpela. Stalin lahko reče: Pa le še vedno mnogo pomenimo! Poglejte, kako se buržujske države pulijo za našo naklonjenost! Mnogi mislijo, da je ta psihološki moment poglavitni vzrok, da Stalin, ki ne misli ničesar skleniti in podpisati, vendarle želi, da Strang ostane čim dalje v Moskvi in se pogaja. Tudi zadnji kolhoznik naj bi po tolikih tednih končno doumel, da ni bila boljševiska Rusija tista, ki je iskala pomoči pri drugih, ampak da so jo drugi pri njej iskali. Iz notranje-političnih prestižnih razlogov torej Stalin noče pogajanj kratkoročno presekati in zaključiti, ampak želi, da se vlečejo čim dalj, da bosta Francija in Anglija čim bolj ponižani. S spretnim taktiziranjem pri pogajanjih pa Sovjetom tudi ni treba odkrito pokazati lastnih kart in jim zlasti ni treba razpravljati o razmerah v sovjetski armadi, v kateri stanje potem, ko je Stalin dal pomoriti skoraj vse vodilne častnike, ne bo baš najboljši in njena udarnost tudi ne na višku.

Pa tudi če bi Sovjetija kaj podpisala v prilogi Francije in Anglije, kakšno vrednost bi imel njen podpis? Ali je mogoče zaupati državi, katere cela notranje-politična zgradba je preračunana na to, da pripravi uničenje in razpad vseh drugih držav? Boljševiki so že enkrat izdali Anglijo in Francijo, in sicer 1917, ko so v Brest-Litovskem položili orožje in sklenili ločen mir z Nemčijo in Avstrijo in prepustili nadaljnjo borbo zapadnim velesilam. Čudno, da je vse to že tako pozabljeno. Ko bi si v Londonu in v Parizu tedanje dogodke poklicali pravočasno v spomin, ne bi danes stali pred svetom v takem stanju, kakor da mora sovjetski despotizem reševati evropsko demokracijo. Tudi če bo Stalin kaj podpisal, — kar pa je zelo dvomno — bo treba plačati njegov podpis s težjimi moralnimi in materialnimi žrtvami, kakor pa je bila cena Aleksandrette za turško zavezništvo.

Evropa, zlasti pa mi Slovani, neprestano padamo v zmo, ker v Stalinu in v drugih Azijatih ter Judih, ki dejansko odločajo v moskovski politiki, gledamo kar naprej neko dobro, nacionalno slovansko matuško Rusijo! Slovanski ruski in ukrajinski narod vendar nima v politiki, najmanj v zunanji politiki ničesar odločevali! Usoda Rusije je v rokah po večini azijskih in judovskih samodržcev, ki bi radi svetovno revolucijo in ki usmerjajo svojo politiko pod vsemi drugimi vidiki, kakor pa bi jih narekovalo slovansko čustvo. Res je, da boljševiki ob priliki izrabljajo v svoje propagandne namene tudi slovansko, kar so n. pr. z velikim uspehom počenjali s Čehi. Vsi pa tudi vemo, kako se je za Čeha njih zaupljivost do sovjetskega vseslovanskega končala. Sovjetska politika ne kaže še nobenih znakov nacionalne slovanske politike. Dokler si te trde resnice ne bomo vtisnili v zavest, toliko časa bomo glede Moskve še kar naprej padali iz enega razočaranja v drugo. Toliko časa bo

Anglija posodi do 38 milijard Poljski, Turčiji, Grčiji in Romuniji Vse za nakup orožja, municije in raznih surovin

London, 6. jul. AA. Reuter. Pričakujejo, da bo angleška vlada v najkrajšem času dala izjavo o sklepu Velike Britanije, da državam, ki so z njo pred kratkim sklenile politične pakte, stavi na razpolago znesek od 100 do 150 milij. funtov sterlingov (od 25 do 38 milijard dinarjev). Ta vsota bi se v glavnem uporabila za nabavo orožja, municije in surovin. Ne pričakujejo, da bi posamezne države, izvenški Poljske, dobile kredit v denarju. Oddelek za izvozne kredite sporoča, da bodo načrti o tem stavljeni nočjo tisku na razpolago ter da bodo potrdili poprejšnja obvestila o tem sklepu.

Tudi italijanska službena agencija »Stefanie« poroča: Politični krogi potrjujejo vest, da je angleška vlada ustanovila sklad 100 milijonov funtov sterlingov (25 milijard din), namenjen za oborožitev Poljske, Romunije, Grčije in Turčije.

Vatikansko glasilo ugotavlja, da se je razburjenje pomirilo

Vatikan, 6. jul. AA. »Osservatore Romano« razpravlja o razvoju mednarodnega položaja v zadnjih dneh ter ugotavlja,

da so se pojavili znaki, da se je razburjenje pomirilo. Posebno je mogoče to ugotoviti glede poljsko-nemških odnosov. Pomiritev bo omogočila vsem onim, ki jim je zares pri srcu ohranitev miru, hoditi po poti razuma in stvarnosti ter izogniti se katastrofi.

Dovoljenje varšavske vlade, da v voje Gdanske lahko prispe nemška križarka, nadalje znanje, da bi se zbirale čete na ozemlju mesta Gdanska, ter nemška prepoved zborovanj, ki bi lahko poslabšala položaj v Gdansk, so dejstva, ki nam dajejo pogum in ki bi morala dati možnost za pogajanja, da se vprašanje Gdanske sporazumno reši. Vendar se glasilo sv. stolice izogiba prevelikemu optimizmu, ker ostaneta Poljska in Nemčija po svojih načelih in interesih še vedno ločeni druga od druge. Sedanja pomiritev pa naj bi v prvi vrsti služila za to, da se čut odgovornosti ojača in proučijo možnosti za rešitev. Uspehi pogajanj v Moskvi in Tokiu bi morali prav tako vplivati na sklepe velesil. Božja previdnost naj napravi več kakor ljudje in naj napravi sedanje dobo srečno, pravi list na koncu svojega članka.

Poljska želi skleniti z Madžarsko najožjo prijateljsko zvezo

Varšava, 6. julija. b. Posebno poljsko odposlanstvo je odpotovalo danes v Budimpešto, da začne z Madžarsko pogajanja o najožji prijateljski zvezi in sodelovanju. V istem času je odpotoval iz Varšave v Moskvo sovjetski poslanik, da poroča o odnosih med Poljsko in Rusijo na temelju razgovorov, ki se sedaj vodijo med Francijo, Anglijo in Rusijo in o vlogi Poljske, ki jo ima v teh razgovorih.

Bonnet se informira o »duševnem razpoloženju« Poljske

Pariz, 6. julija. c. Danes zjutraj je francoski zunanji minister Georges Bonnet sprejel poljskega veleposlanika v Parizu Lukaszewicza in se z njim zelo dolgo pogovarjal o razmerah, ki so nastale zaradi Gdanske.

Po tem sestaniku so pristojni krogi izjavljali, da se je Bonnet hotel poučiti predvsem o »psihološkem ozadju«, ki spremlja ves spor, to je, da je hotel vedeti za razpoloženje poljskega javnega mnenja.

tudi komunizem pod geslom slovanstva mogel še vedno pridobivati nepoučene lahkoverneže. Poljska politika n. pr. ni v povojnih letih igrala niti za hip na »slovansko« sovjetsko karto in je do sedaj še vedno pravo zadela. Tudi v sedanjih razmerah Poljski odločno izjavljajo, da bi sovjetske čete tudi v slučaju, da bi Poljska bila zapletena v vojno z Nemčijo, smele le na izrecno zahtevo Poljakov prekorajčiti poljske meje in jim iti na pomoč. Poljski imajo gotove, predragocene izkušnje in so zato previdni. Razven Poljakov pa so še druge države, zlasti na Balkanu, katerim angleška pogajanja s Sovjeti niso prav nič simpatična in ki bi se v slučaju evropskega konflikta nič manj ne bali boljševiških armad kakor čet njihovega sovražnika.

Ta napoved o »psihološkem vsebini poljsko-nemškega spora daje slutiti marsikaj, ker se je naenkrat izvedelo, da poljski zunanji minister Beck še ni sprejel francoskega veleposlanika v Varšavi Noela, ki čaka na razgovor z njim.

Beckovi posveti

Varšava, 6. julija. c. Včeraj popoldne je bila zelo dolga seja poljske vlade pod predsedstvom predsednika republike Mosciekega Beck in maršal Ridz Smigli sta poročala o dogodkih v zvezi z Gdanskim. Po seji je Beck povabil k sebi odpravnika poslov angleškega veleposlanika in ga obvestil o sklepih poljske vlade. Prav tako sta govorila o velikem posojilu, ki ga mora Poljska dobiti na londonskem trgu.

Varšava, 6. julija. AA. Stefani: Po razgovorih z Molotovim v Moskvi se je sovjetski veleposlanik na Poljskem vrnil v Varšavo.

Nizozemska noče nobenih jamstev

Amsterdam, 6. julija. AA. Šef tiskovnega urada holandske vlade je izdal uradno poročilo, v katerem pravi, da nizozemska vlada sploh ni bila vprašana glede jamčenja mej v zvezi z an-

gleško-francosko-sovjetskimi pogajanjimi in da je šele iz časopisov izvedela, da je pri teh pogajanjih govora tudi o Nizozemski. To je prisililo nizozemsko vlado, da ponovno potrdi stalno stališče Nizozemske, da ostane ob strani vseh sporov, ki sedaj razjedajo Evropo.

Nizozemski minister za gospodarstvo, Stenberg, je priredil kosilo na čast nemškega ministra za narodno gospodarstvo, Funka. Stenberg je izrazil upanje, da bo Funk šel s prepričanjem, da si ne samo vlada, temveč tudi gospodarski krogi želijo čim boljših gospodarskih odnosov med obema državama. Funk je izjavil, da obe državi nista združeni samo na osnovi starega prijateljstva, temveč tudi na osnovi tesnih gospodarskih zvez obeh narodnih gospodarstev.

Italijansko vojno brodogradje v vzhodnem delu Sredozemlja

Rim, 6. julija. b. V nedeljo 9. t. m. odplove iz Spezzije na pot po vzhodnem delu Sredozemskega morja brodogradje druge eskadrije italijanske vojne mornarice, ki mu zapoveduje admiral Bini. To brodogradje obstoji iz treh divizij križark, treh flotilj rušilcev nekoliko torpedovk in podmornic. Vsega skupaj 30 vojnih ladij s 15.000 mož posadke.

Sef madžarskega generalnega štaba v Berlinu Prisostvoval bo številnim vojaškim vajam

Berlin, 6. jul. TG. Semkal je prispel vrhovni šef madžarskega generalnega štaba general Henrik Werth. Že sredi ga je sprejel nemški kancler Hitler. V Nemčijo je prišel na povabilo nemškega generalnega štaba, da se udeleži velikih vojaških vaj, ki so pravkar v teku. Orožne vaje se razvijajo v različnih krajih Nemčije. Tako ima letalska armada splošne vojaške vaje, ki si jih je ogledal tudi maršal Göring. General Brauhitsch osebno nadzoruje vojaške vaje pionirjev v

Fürstenwaldu. V Westfaliji pa ima poročevalna vojaška služba obsežne vaje, ki se jih udeležuje 10.000 mož. Nemška vojna mornarica pa se pridno uri v Baltickem morju. Posebno pozornost posvečajo podmornicam, ki bodo obiskale švedsko pristanišče, medtem ko bo težka križarka »Admiral Hipper« obiskala Reval.

Riga, 6. julija. AA. Stefani: V bližini mesta Tusov v Uralu so odkrili nova velika ležišča diamantov.

Jahja paša v Belgradu Egipiski zunanji minister bo tri dni naš gost

Belgrad, 6. julija. m. Nočjo ob 21.40 je na svojem potovanju iz Sofije v Belgrad na obmejno jugoslovansko-bolgarsko postajo v Caribrod prispel egipčovski zun. minister Abdel Fatah Jahja paša, kjer so ga pozdravili odposlanci zunanjega ministrstva. Z njimi je egipčovski zunanji minister potoval v salonskem vagonu, ki ga je dala na razpolago naša vlada. Prihod egipčovega zunanjega ministra je določen za jutri ob pol 10. dopoldne. Na postaji ga bo sprejel v imenu kraljevske vlade zunanji minister Cinciar Marković. Najprej se bo Jahja paša vpisal v dvorske knjige, nato pa bo obiskal zunanjega ministra v njegovem kabinetu. Zatem bo sprejel v avdienco pri kraljevih namestnikih. Ob pol 12. bo uradno obiskal predsednika vlade Dragišo Cvetkovića, ki se bo z jutranjim brzovlakom vrnil iz Slovenije v Belgrad. Tako predsednik vlade Dragiša Cvetković, kakor tudi zunanji minister Cinciar Marković bosta vrnila egipčovskemu zunanjemu ministru obisk v prestolnici Egipta. Zunanjemu ministru na čast bo prirejeno slavnostno kosilo, popoldne pa se bo Jahja paša odpeljal na Avalo, kjer bo položil venec neznanemu junaku. Njemu na čast bo prirejena slavnostna večerja v gardijskem domu na Topčideru.

Naslednjega dne si bo Jahja paša ogledal vojaški muzej na Kalimegdanu, dalje muzej kneza Pavla, nato pa bo obiskal trgovinskega ministra, kar dokazuje, da je glavni cilj njegovega kriznega potovanja po balkanskih državah predvsem poglavitno trgovinskih in splošnih gospodarskih vezi med temi državami in Egiptom. Trgovinski minister bo Jahji paši na čast priredil kosilo na Avali. Nato bo napravil Jahja paša izlet z ladjo po Donavi. Nato pa bo Jahja paša v hotel »Srpski kralje

povabil na slavnostno večerjo člane kraljevske vlade in zastopnike ostalih civilnih in vojaških oblasti. Na večerjo bodo povabljeni tudi člani diplomatskega zbora. Tretji dan svojega bivanja bo porabil J. hja paša, da se pokloni spominu pokojnega krz ja na Oplencu. Na grob bo položil venec. Nato se bo odpeljal v samostan Kalenik, od tu pa v Niške Banjo, kjer se bo zaključil njegov obisk v Jugo. aviji.

Kraljevski namestnik v Albaniji nadzoruje severno mejo

Tiran a, 6. julija. AA. ATA. Kraljevski namestnik je včeraj v spremstvu predstavnikov vojaških in političnih oblasti obiskal Skadar. Skadarsko prebivalstvo ga je sprejelo zelo pristržno ter vzklikalo kralju in cesarju, Mussoliniju in grofu Cianu. Danes je namestnik obiskal planinske kraje severne Albanije. Obiskal je številne vasi ter se živahno zanimal za potrebe prebivalstva. Povsod so ga sprejeli z navdušenimi manifestacijami, zvestobe in vdanošni kralju in cesarju, Mussoliniju in grofu Cianu.

Z Bleda

Bled, 6. julija.

Predsednik vlade g. Dragiša Cvetković si je danes ogledal v spremstvu bana dr. Natlačenca blejsko golf-igrišče. Popoldne je obiskal predsednika vlade pravosodni minister dr. Ružič. Pravosodni minister je nočjo še odpotoval v Belgrad. Na potovanju po Evropi se je na Bledu ustavila družina brata danskega kralja: princ Haro. I., njegova žena kneginja Helena in sin princ Olaf. Nastanili so se v »Park« hotelu. Na Bledu bodo ostali nekaj dni, nato pa bodo nadaljevali potovanje po Evropi. Potujejo v avtomobilu.

Dopolodne se je pripeljal na Bled nemški vojaški odposlanec na našem dvoru general von Faber. Na Bledu bo preživel počitnice.

Dunajski vremenski napoved: Še jasno s številnimi krajevnimi nevihtami.

Zagrebska vrem. napoved: Toplo in jasno. Zemunska vremenska napoved: Po večini jasno in toplo vreme po vsej državi.

Drin.

Politični zapiski

Napovedi o skorajšnjem sporazumu

Sarajevska »Jugoslovenska pošta« primaša članek, v katerem med drugim pravi z ozirom na poset Milana Grola, Davidovičevega zaupnika, v Zagrebu, da bodo njegovi razgovori z Vildrom na eni strani in z dr. Mačkom na drugi strani vsekakor prinesli jasnejšo sliko o stanju vprašanja sporazuma s Hrvati in sicer vsekakor v pozitivnem smislu. Nato pravi sarajevski list: »Pri vsej previdnosti, ki nam jo narekujejo dosedanje izkušnje, se moramo upravičeno nadejati, da se je v dosedanjih razgovorih vprašanje sporazuma približalo neki konkretni rešitvi, katero bi mogli sprejeti obe stranki. Merodajni politični krogi verujejo, da bosta mogli obe stranki že v najbližjem času objaviti končen rezultat svojih razgovorov in da bo ta rezultat dobil vse potrebne sankcije, da se bo sporazum uresničil tudi v življenju.«

Tudi »Obzorje« je informiran, da bo mogoče že v enem ali dveh tednih postalo jasno, ali in kaj sta vladni predsednik in dr. Maček v zadnjem času govorila.

Slej ko prej pa je rezervirano Mačkovo glasilo »Hrvatski dnevnik«, ki v svojem uvodniku od 5. t. m. polemizira s »Samoupravo«, rekoč, da smo že veliko čitali o dobri volji in splošnem razpoloženju za sporazum s Hrvati, da pa morajo lepim besedam slediti tudi dejanja.

Hrvati odklanjajo golo decentralizacijo

»Obzorje« objavlja članek, v katerem z ozirom na neke glasove, da bo sporazum s Hrvati prinesel tako imenovane široke samouprave, pravi, da se Hrvati s takimi samoupravami nikakor ne morejo zadovoljiti in se tudi ne bodo, če se pod temi širokimi samoupravami razume nekaj takega, kar je bil izdelal že pokojni minister dr. Sršić, ki je na podlagi obstoječe uprave zamislil široko upravno decentralizacijo. Hrvatim ni pomagano s samoupravami, naj so več ali manj široke, če bi se omejile zgolj na upravo decentralizacijo, medtem ko bi sedanji politični sistem ostal neizpremenjen. Vrh tega pa vemo, da dr. Maček v prvi vrsti zahteva rešitev hrvatskega vprašanja kot narodno, ne pa zgolj upravno-politično vprašanje. Kolikor moremo sklepati, pravi »Obzorje«, so tudi Slovenci, to se pravi večina slovenskega naroda, ki je organizirana v JRG, za tako rešitev našega notranjega vprašanja, ki bo postavljena na podlago prave narodne samouprave, ne pa gole decentralizacije, kakor je bila v načrtu pokojnega Sršića, oziroma bivše diktature JNS.

Gibanje opozicije

V Skopju so prvaki skupine Ace Stanojeviča, med njimi bivša ministra Krsta Miletić in Miloš Bobić, imeli sestanke s svojimi somišljeniki. Bivši minister Ante Radojević pa je dvakrat obiskal Ace Stanojeviča in ga obvestil o političnem položaju v sedanjem trenutku. Radičev sin Vlado je dopel v Sarajevo ter je imel enurni razgovor z nadškofom dr. Saričim. V Novem Sadu so pristaši JNS priredili večerjo, na kateri je bivši minister in ban Daka Popović govoril o stanju hrvatskega vprašanja. Daka Popović je v svojem govoru dejal, da mora sporazum biti resnično splošni narodni sporazum, ki ne bo pomenil nobenega taktiziranja in izigravanja, ampak neko končno stanje brez grehov preteklosti. Seveda je Daka Popović pozabil povedati, da je bila baš JNS tista, ki je v hrvatskem vprašanju vedno samo taktizirala in ga izigravala ter ga nikoli ni smatrala za zadevo splošnega narodnega sporazuma, ki ga je odklanjala v prid svojega brezpogojnega jugoslovenskega integralnega unitarizma v načelu.

Dr. Andres se je vrnil

Hrvatski narodni poslanec dr. Ivan Andres, ki je pred nekaj časa odpotoval v inozemstvo, se je sedaj vrnil v Zagreb in se odpeljal k dr. Mačku v Kupinac. Andres je bil v Parizu, kjer je imel razgovore z različnimi francoskimi državniki in politiki.

Otepanje svobodomiselnih slame

Marksistična »Delavska politika« nima bolj pametnega dela, kakor da objavlja članke o Janu Husu in njegovem delu. Pri tem seveda udrži po katoliški Cerkvi, ki je krivoverstvo Jana Husa po pravici obsodila. Zakaj Jan Hus je, ne da bi s tem izrekli kakšno sodbo o njegovi osebi in poštenem prepričanju, učil krivo vero, ki bi bila razrušila vso evropsko krščansko kulturo, če bi bila zmaga. To je bilo prikrito manihejstvo, zanešeno iz Azije, ki je po svojem spiritualizmu na eni in po prepustitvi sveta zlemu duhu na drugi strani v korenini onemogočalo vsako aktivno in pozitivno kulturno delo na prirodnem in pravstvenem in političnem ter kulturnem področju, stavljaljo življenje nemogoče zahteve. Cerkev zaradi tega ni obsodila samo Husa, ki je bil zapozneli poganek manihejstva, ampak veliko drugih pred njim, ki so širili ta strup. Koliko je husitstvo škodovalo češkemu narodu, o tem pa naj se urednik »Delavske politike« informira pri sodobnih najboljših čeških zgodovinarjih in kulturnih delavcih, ki mu bodo povedali, da sta husitstvo in v njegovih stopinjah korakajoča reformacija razvoj češkega naroda v soglasju z ostalo evropsko krščansko kulturo zaustavila in ga v Evropi izolirala tako, da se te pogubne posledice udeležujejo še danes. Na tem dejstvu ne more nič izpremeniti marksistična lažnanost, ki v vseh narodih ubija in zamori vse klice duhovnega življenja.

Belgrajske novice

Belgrad, 6. julija. m. Prvak bivše demokratske stranke Milan Grol, ki se je mudil nekaj dni v Zagrebu, ter je imel več sestankov s tamošnjimi opozicijskimi krogi, se je sredi vrniti v Belgrad. Tekom današnjega dne je najprej poročal o svojih razgovorih v Zagrebu, šefu bivše demokratske stranke Davidoviču, za tem pa ostalim predstavnikom opozicijskih skupin, ki so se sestali na Trifunovičevem stanovanju.

Belgrad, 6. jul. m. Pod predsedstvom poslanca Milana Badžaka, vršila dolžnosti predsednika Kmetijske zbornice za donavsko banovino, je bila večkrat v Novem Sadu konferenca zastopnikov nekaterih kmetijskih, zbornice zaradi ustanovitve zbornice Zveze kraljevine Jugoslavije. Na sestanku je bilo sklenjeno, da bo ustanovni občni zbor dne 16. avgusta t. l.

Belgrad, 6. julija. Stavka opearskega delavstva v Belgradu še vedno traja ter tudi na današnji konferenci zastopnikov delavstva in opearskih tovarn ni prišlo do sporazuma zaradi sklenitve kolektivne pogodbe.

Boji ob Buirskem jezeru

Japonska poročila o zmagah vedno bolj skromna

Šanghaj, 6. julija. b. »United Press« poroča: Z japonske strani se poroča o novi zračni bitki na meji Zunanje Mongolije in Madžarije. Japonci so danes mnogo skromnejši, kakor so bili včeraj. Včeraj so poročali, da so sestrelili 40 sovjetskih letal, danes pa javljajo, da so jih samo 12. Nevtalni opazovalci in strokovnjaki trdijo, da bi danes sploh ne bilo nobenih sovjetskih letal več, ako bi bili japonski podatki točni, ker bi bili Japonci že več kot vse uničili.

Berlin, 6. julija. AA. DNB: Zadnji incidenti na mongolsko-madžarski meji čedalje bolj dobivajo značaj prave vojne. Med drugim in petim julijem je divjala ob reki Halkin pravcata bitka,

pri kateri so sodelovali tudi tanki, konjenica in letala. Najsilovitejši boji so bili jugovzhodno od Buirskega jezera. Po podatkih, ki prihajajo iz štaba sovjetsko-mongolske vojske, je na sovjetski strani padlo okoli 100 vojakov. Zdi se, da so japonske izgube znatno večje. Sestreljenih je bilo nad 20 japonskih letal.

Tokio, 6. julija. AA. Havas: Uradno poročilo japonske vojske, ki se bori ob madžarski meji pravi, da so japonske čete ob Buirskem jezeru prešle v protinapad. Japonska letala neprestano bombardirajo sovražne položaje. Sestreljenih je bilo 12 sovjetsko-mongolskih letal.

Kako se bo Anglija branila v zraku

Angleški kapetan Payne o nevarnostih bodoče vojne za Anglijo

V »Daily Telegraph« od 1. maja t. l. piše kapetan Payne, da bo v bodoči vojni Anglija izpostavljena strahovitim napadom iz zraka. Posebno ogrožena bodo goste naseljena industrijska predmestja, prestolnica, pristanišča, radio postaje, skladišča, tovarne vojnega materiala in izhodišča pomorskih in kopnih akcij. To je dejstvo, ki bi ga ne smeli podcenjevati. Zelo nevaren poskus bi bil, če bi naše obrambne ukrepe preračunali samo za primer dolgotrajne vojne, v kateri bi končno zmagala zaradi premoči na morju in doseženih uspehov na kopnem bila na strani Angleške in njenih zaveznikov. Nasprotno, neobhodno potrebno je organizirati obrambo tako, da bi bil prvi zračni napad, ki bi sicer prinesel takojšnjo zmago sovražniku, z vso odločnostjo in gotovostjo odbit.

Anglija ni resno ogrožena, da bi jo zasedli s kopno vojsko. Vedno so nam zatrjevali, da sovražno vojno brodovje in podmornice niso v stanju, da zadajo odločen udarec našim prekmorskim zvezam. Upanje, da bi bila Angleška premagana takoj v prvi fazi vojne, je zasnovano edino na poraznih rezultatih bombardiranja iz zraka. Zato ustvarjajo Angležem sovražni narodi svoje načrte kratkotrajne vojne samo na podlagi zračnih bojov. Če razmislimo današnje obrambne ukrepe proti napadom iz zraka na Angleskem, takoj opazimo, da se ti v marsičem razlikujejo od onih iz svetovne vojne.

Po porazu nemških zepelinov koncem 1. 1916 je bila moč sovražnih napadov iz zraka zelo omejena zaradi majhnega akcijskega polmera, ki so ga tedaj imela letala, in pa pomanjkanja preciznih instrumentov za točno določitev smeri. Severno morje je bila nepremostljiva ovira za letala, ki so vzletela z nemške obale. Če bi se Nemčiji v svetovni vojni ne bilo posrečilo organizirati letalskih baz v Belgiji, v razdalji 120 km od obale grofije Kenta, bi najbrž v zadnjih dveh letih vojne ostalo samo pri enajstih ponesrečenih napadih zepelinov.

Omejeni akcijski polmer letal je primoral Nemce v svetovni vojni, da so prileteli na Anglesko samo čez obale Kenta in Esekse. Ker smo našo brambo proti napadom iz zraka osredotočili na omenjeni grofiji in na London, smo istovrstno tudi s tem zavarovali zahodno in severno ležeče kraje.

Danes je položaj popolnoma spremenjen. Akcijski polmer velikih bombnikov je silno povečan in njih hitrost potrjena. Da leti 2500 km daleč, je najmanj, kar moremo pričakovati od modernega bombnika. Letalo z akcijskim polmerom 1250 km, t. j. 230 km manj, kot ga ima največji bombnik sistema Bleueheim, z lahkoto doseže z nemške obale Severnega morja vsak kotiček Angleške, Velsa, Škotske ali Irsko pa tudi Setlanskega otočja. Omenjeni bombnik nosi samo toliko bomb, kolikor jih je 1. 1918 nosila ena eskadrila nemških Gotha-letal.

Moderni in popolnoma sigurni način usmerjevanja letal brezčimnim putem, avtomatično krmlilo, slepo letenje in precizni instrumenti, ki omogočajo letalu, da se spušta v megli in pri zelo slabi vidljivosti, kakor tudi zanesljivost najnovejših letalskih motorjev, so zmanjšali nevarnost le-

tenja čez morje ob slabem vremenu ali pa ponoči na minimum. Na ta način je možnost bombnika, da se izogne protiletalski obrambi močno narasla, kakor tudi prostor izpostavljen njegovim napadom.

Razdalja Angleške od nemške obale je malenkost za sposobnosti modernega letala. Tudi najmanjši del angleške vzhodne obale od Firth of Fortha do izliva Temze ni za moderni bombnik oddaljen več kot vsega dve in pol uri leta. Obramba te dolge ranižve obalne črte in predvsem ozemlja, ki leži izza nje, od sovražnih bombnikov, ki bodo z morske strani prileteli neopazeno, največkrat brez opomina o preteči nevarnosti, predstavlja rešitev zelo težke naloge. To je dejstvo, ki govori proti poskusu, zanašati se na maso bombnih letal, balonskih zapor, protiletalskega topništva in opazovalšč. Edini dostojen odgovor na tak napad — je odločen in silen protinapad, preračunan na uničenje sovražnega napada v njegovem jedru.

Danes je zelo majhna verjetnost, da bi Nemčija zgradila aerodrome na Holandskem. Če bi se Nemčiji to vendarle posrečilo, bi se njene letalske eskadrile dvigale z vsega 120 oz. 140 km od angleške obale oddaljenih aerodromov, ker bi preč zasedla Belgijo ali Holandsko. Oddaljenost, ki jo tako prihranila, bi znašala v najboljšem primeru skrajšanje leta za eno uro; pri tem pa se ne bi povečal napadni prostor, ki ga v danem primeru predstavlja vsa Angleška. Z nadaljnjim približevanjem letališč angleški obali in Franciji

Predsednik vlade se je odpeljal v Belgrad

Ljubljana, 6. julija. Gospod predsednik vlade Dragiša Cvetković je v spremetvu šefa kabineta in svojega osebnega tajnika dospel danes zvečer ob 19.58 z brzim vlakom z Bleda v Ljubljano. Pri prihodu na ljubljansko postajo je gospod predsednik izstopil iz svojega salonskega voza ter se sprehajal po peronu. Prisotno občinstvo, ki je kmalu spoznalo g. predsednika, ga je spoštljivo pozdravljalo. G. predsednik vlade se je ob 20.17 živahno pozdravljal od prisotnega občinstva odpeljal proti Belgradu.

Velik požar v Krčevini

Letos že 52. požar v ptujskem okraju

Ptuj, 6. julija. V sredo 5. t. m. je ob četrta na eno ponoči izbruhnil naekrat požar na samem ležeči viničarji posesti Ribič Vinka iz Grajene pri Ptuj. Viničarja, v kateri je stanoval viničar Zajc Franc z ženo Ottilijo in 6 letnimi otrokom, stoji v Krčevini, občina Grajena pri Ptuj.

Kritičnega časa je zbudilo viničarja Zajca iz spanja eumljivo praskanje, in ropot na podstrešju gospodarskega poslopja. Takoj je vstal in v svojo grozo zagledal skozi okno vse žareče in svetlo gospodarsko

bi bila ta letališča pogostoma izpostavljena napadom zavezniskega letalstva. Če bi se pa vojskovalce se držve ozirale na nevtralnost Holandske in Belgije, bi bilo ta za Nemčijo prednost. V tem primeru bi morali angleški letalci opustiti te države, če bi hoteli bombardirati Rusko ozemlje in druge občutljive cilje zapadne Nemčije. Dolžna meje, ki bi jo Nemci morali braniti pred zračnimi napadi zavezniskega letalstva, bi znašala med Dansko in Holandijo 210 km in 250 km med Luksemburško in Svico. Če bi se pa Nemčija odločila na udar proti vzhodu, na zahodu pa vodila istočasno defenzivno vojno, bi nevtralnost Nizozemske obrambno črto na zahodu občutno skrajšala. Belgija in Holandska bi najbrž ostali nevtralni, če se ne bi čutili od Nemčije ogroženi.

Najboljša obramba Angleške proti napadom iz zraka bi bila preprečitev njih izvedbe. To bi ne bilo dosegljivo tako dolgo, pa čeprav bi angleški bojni letalci uničevali nemške bombnike, dokler bi nemška letalska industrija bila v stanju njih število izpopolnjevati tako hitro, kot bi jih sovražniki uničevali. Značilne uspehe bi dosegli samo tedaj, če bi istočasno občutljivo zmanjšali proizvodnjo nemške industrije letal. To bi se doseglo v prvi fazi vojne samo z bombardiranjem iz zraka. Večina omenjenih tovarn se sedaj nahaja v vzhodni Nemčiji. Nekaj najvažnejših leži v okolici Berlina. Berlin je oddaljen od francoske meje 640 km, od poljske 200 km in angleške kakšnih 830 km, če računamo, da bi morala letala leteti okrog Holandske.

Iz zemljepisnih vzrokov so torej tovarne letal v okolici Berlina in v vzhodni Nemčiji ranjivejšje od vzhoda kot pa od zahoda. Na vzhodu ima edino Rusija močno zračno brodovje. Vendar deli Berlin od Sovjetske Rusije 1000 km široko ozemlje Poljske. Če bi Rusija hotela uničiti tovarne letal v vzhodni Nemčiji, bi morala organizirati svoja letališča na Poljskem.

Poleg letalske pomoči USSR bodo tudi francoske eskadrile morale bombardirati nemške tovarne letal v vzhodni Nemčiji, se spuščati v Poljsko in od tam svoje napade ponavljati. V pravem momentu bi bilo mogoče zbrati množico angleških in francoskih zračnih sil v primerni oddaljenosti od nemških tovarn. Tako bi bila Nemčija istočasno vzmirljena od težkih napadov iz zraka od vzhoda in zahoda. V dosegu omenjene nujne želene gibljivosti bi bile potrebne mnoge tehnične priprave. Zračna brodovja posameznih držav uporabljajo različna pogonska sredstva, različne brezžične naprave in bombe, ki jih lahko nosijo le za to zgrajena letala. Potrebno bo te stvari ponovno postaviti, ali pa bodo morali na Francoskem in Poljskem imeti obe vrsti goriva in bomb. Naloga je res zamotana. Ker je zelo važno, da je zračno brodovje res gibljivo in vedno v stanu poleteti z letališč raznih držav, je neobhodno potrebno storiti vse, kar bi ga usposobilo za izpolnitev te naloge.

poslopje. Zbudil je hitro svojo ženo, otroka pa je odnesel v sadovejnik. Nato je stekel v hlev, iz katerega je izpuštil kravo in tele.

Medtem pa se je ogenj z veliko naglico širil na 30 m dolgo stanovanjsko in gospodarsko poslopje, ki je obstajalo iz stanovanjske hiše, kuhinje, dveh kleti, skednja, živinskega hleva, dveh svinjskih hlevov in listnjaka. Ker je bilo vse poslopje krito s slamo, je imel ogenj lahko delo. Pod streho je bilo sprajeno okoli 1900 kg sena in do 300 kg slame, kar je ogenj popolnoma uničil. Zgorelo je dobesedno vse. Tudi 32 večjih in manjših sadnih drevesc, ki so bila posajena okrog poslopja, je uničenih. Največjo škodo pa je poleg tega trpi viničar Zajc, kateremu je zgorelo razen srajce in spodnjih hlač, ki jih je imel na sebi, vse.

Celotna škoda, ki jo trpi posestnik Ribič, je ocenjena na okrog 34.000 din. Na nesrečo pa Ribič ni bil zavarovan, ker je januarja t. l. zavarovalnico odjavil in tako ne bo sedaj dobil nič. Kako je nastal požar, ne vemo, mislimo pa, da je nastal na sledeč način: Pol metra od slamnate strehe je stala visoka črna, katere veje so se razpejale nad streho. Najbrž je kdo splezal ponoči po lestvi, ki je bila priložena k deblu, na drevo in se najedel sladkega sadu. Nato pa si je prižgal cigareto in vrzel gorečo vžigalico na streho, ki se je morala posebno sedaj, ko je precejšnja vročina, po kratkem tlenju vžgati.

Omeniti je še treba, da ni bilo na kraj požara nobene požarne brambe, samo nekaj bližnjih sosedov je prišlo pomagat gasiti, ki pa niso mogli ničesar opraviti zaradi pomanjkanja vode. To je v letošnjem letu že 52. požar v ptujskem okraju, kar je brezdvomno rekord v vsej Sloveniji in tudi državi.

Kongres profesorjskega združenja

Sarajevo, 6. julija. m. V dvorani Narodnega gledališča se je pričel davi kongres Jugoslovenskega profesorjskega društva. Kongres je začel predsednik profesorjskega društva dr. Medaković, gimnazijski ravnatelj iz Zagreba. Na kongresu so zastopani vsi pododbori združenja. Za občni zbor je preskrbel pripravljalni odbor obširno poročilo o poslovanju v pretekli poslovni dobi. Na prvem mestu poudarja v svojem poročilu korake, ki jih je podvel o srednješkoli zakonodaji, za povečanje kreditov za nova šolska poslopja in za namestitve novih moči, dalje o rešitvi raznih stanovskih vprašanj. V poročilu je omenjeno tudi, da je profesorско društvo odločno proti vsakemu vmešavanju dijakov v dnevno politiko. Predlagana je bila brozjavka Nj. Vel. kralju Petru, namestnikom, predsedniku vlade, pravosodnemu in trgovinskemu ministru.

Predsednik kongresa Slavko Kaludžerić je dal besedo zastopniku prosv. ministra Arandjelovu, načelniku prosv. oddelka banske uprave v Sarajevu. G. Arandjelović je v svojem govoru poudaril, da je prosvetni minister vzel na znanje gradivo, ki ga je pripravil osrednji odbor profesorjskega združenja za nov srednješkoli zakon ter ga bo po možnosti vsega upošteval pri končni izdelavi zadevnega zakonskega načrta. Istotako bo tudi nadalje upošteval vse upravičene želje profesorjskega stanu, tako glede potreb novih šolskih poslopj, namestitve novih učiteljskih moči, kakor tudi zboljšanja gmočnega stanja srednješkolskega osebja.

Kongres učiteljev meščanskih šol

Niš, 6. julija. V Nišu se je pričel kongres Združenja meščanskoškolskega učiteljskega kraljevine Jugoslavije. Vodi ga predsednik glavnega odbora Rukavina, ki je poudaril važno nalogo, ki jo vrše meščanske šole v državi. Zastopnik prosvetnega ministra Pavlovič je izjavil, da bo prosvetno ministarstvo meščanskim šolam še nadalje posvetilo svojo pozornost in bo gledalo na to, da se meščanske šole po državi še bolj razširijo. Kongres še traja.

Tenis

London, 6. julija. AA. (Reuter.) V četrtem finalu parov je dvojica Wilde Hrv zmagała nad jugoslovenskim parom Punčec-Mitić z rezultatom 6:1, 6:1, 7:5. V polfinalu dam je Stammersova premagala Fabianovo s 7:5, 2:6, 6:3. Marblova pa je premagala Sperlinglovo s 6:0, 6:0.

Kongres Kristusa Kralja

od 25. do 30. julija 1939

Sporočila kongresne pisarne

Seja glavnega pripravljalnega odbora za KKK bo izredna v ponedeljek 10. julija ob šestih zvečer, redna pa v torek 11. julija ob petih. Seja se bo vršila v običajnih prostorih.

Kongresne knjižice in snuke bodo odslej prodajali v Ljubljani ne samo v kongresni pisarni, ampak tudi v sledečih trgovinah: trgovina Anton Stiličji, Trgoviška ulica; trafikar Soukal pred Škofijo; trgovina Nieman v Kopitarjevi ulici in na poti frančiškanskega samostana, Marijin trg 4.

Zupnikjim pripravljalnim odborom sporočamo, da smo jim poslali kongresne znake in knjižice. Prosimo jih, da nemudoma začne s prodajo. Kar bo knjižice in znakov odveč, naj jih takoj vrnejo kongresni pisarni. Razposlati jih moramo po vsej Jugoslaviji.

Kjer kongresnega lepaka do sedaj še niste prejeli, vas prosimo, da nam to takoj javite. Poslali vam ga bomo nemudoma!

Ljubljanski stalni reditelji imajo zbor v soboto 8. julija točno ob osmih zvečer v areni Stadion. Vsi in točno — 1. P.

»Navodilac za igralce in igralke v »Igro o kraljestvu božjem« so natisnjeni in jih danes pošljemo vsem zaupnikom režiserjem. Ako kdo do nedelje navodil ne bi prejel, naj se nemudoma obrne glede tega na kongresno pisarno. »Navodilac naj režiserji takoj po prejemu predelajo s svojimi igralci.

Štajerski Slovenci na Brezjah

Ko bo v Ljubljani kongres Kristusa Kralja, katerega se bomo udeležili tudi vsi iz lavantinske škofije, kakor to posebno želi naš vladika knezoškof dr. Ivan Tomažič, bomo porabili to priliko in šli tudi na Brezje. Zato objavljamo danes sledeče:

1. Vse preč. g. župnike prosimo, da že v nedeljo objavijo v vseh cerkvah, da bo o priliki kongresa v Ljubljani tudi romanje na Brezje. Štajer-

ski Slovenci se bomo peljali v soboto zvečer z večernimi vlaki, katerih vozniki red bomo še pravčasno objavili, pridemo jutraj v Ljubljano, se udeležimo kongresa v Ljubljani in zvečer okrog pol 7 se odpeljemo naprej na Brezje. Po dohodu na Brezjah je pridiga in pete litanije z rimsko procesijo. Drugo jutro so sv. maše od 4 dalje. Ob določenih uri bo slovesna služba božja s pridigo. V ponedeljek zvečer bo vsak lahko doma. Glede vlakov, vozne karte, kje in kako jo bo treba kupiti, objavimo pojasnila pravčasno. Za izlet na Bled bo tudi še prilika.

2. Vse prijave, ki jih dobite, pošljite na odbor v Ljubljano. Ni treba na dva kraja pošiljati, ker nam bo Ljubljana nato sestavila prijave za Ljubljano in na Brezje. Držite se določenega roka za prijavo!

3. Če bi kdo hotel že preje v Ljubljano, lahko gre, pa se nam pozneje pridruži na romanje.

4. Drugih legitimacij ne bo, kakor samo te, ki so za kongres v Ljubljano, torej tudi ne več stroškov, razven za vlak za progo Ljubljana—Otoče.

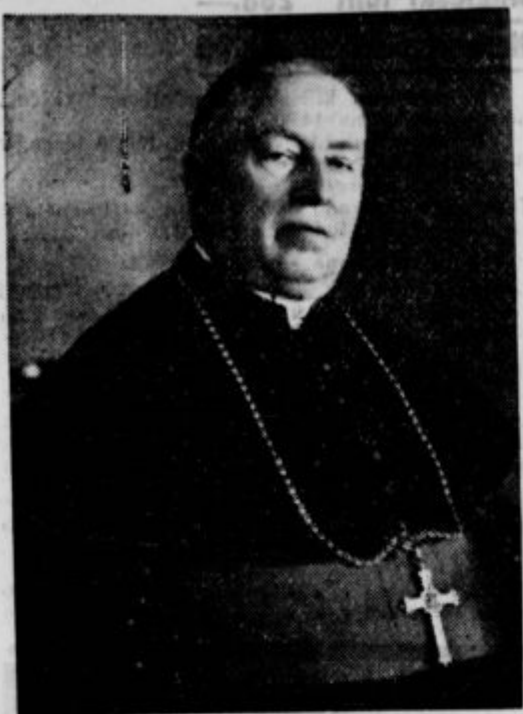
5. Vse preč. g. duhovnike v lavantinski škofiji prosimo, da za to romanje organizirajo veliko udeležbo in da čitajo v listih navodila, ker jih v pisnih žal ne bomo mogli več objavljati.

Vodstvo romanja.

Vaja za »Igro o kraljestvu božjem«

bo v nedeljo, 9. julija že dopoldne ob devetih in ne popoldne, kakor je bilo naznanjeno pri zadnji vaji. Te vaje naj se polnoštevilno udeležijo vse skupine zbora nove krščanske mladine ter zlasti tudi člani, članice, mladi in mladenke šmarogorskega, barjanskega in zasavskega okrožja (izvzemši Ježico, kjer imajo prireditelj). Ker bomo pri tej vaji uporabili že zvočno napravo, pozivam vse, da pridejo na Stadion točno ter se »ako« uvrstijo za napisne table, ki bodo razvrščene v areni Stadion. — Vrhovni režiser,

Zlati mašniški jubilej olomuškega nadškofa dr. Leopolda Prečana

Vsi katoliški češki listi prinašajo danes navdušene članke o olomuškem nadškofu, znanem boritelju za cirilmetodarsko misel, dr. Leopoldu Prečanu, ki je slavil prav na god svetih slovanskih bratov svojo zlato mašo. Vsa Moravska se mu je ob tej priložnosti poklonila v sinovski pokornosti in hvaležnosti za vse, kar je storil zanjo in dela za njen kulturni blagobit. Papež mu je postal čestitke za lastnorodnim podpisom in praški kardinal dr. Kaspar mu je pohitel osebno čestitat ter mu izročil posebno darilo. Časopis »Nasinec«, glavni dnevnik moravskih katoličanov, je ob tej priložnosti izšel v veličastni obliki na 44 straneh, ki so skoraj vse posvečene življenju in delu ter pomenu velikega pastirja, ki sedi na prestolu svetega Metoda. Je pa nadškof dr. Prečan tudi osebnost, ki zasluži vse priznanje ter je glavni pobornik misli za združene slovanske cerkve. Pod njegovim vodstvom se vrše vsakoletni sestanki cirilmetodarske lige na Velehradu, katerim daje na razpolago vse svoje velike zmožnosti.

Bolj in bolj navzdol

Nevarnost, ki preti starim evropskim državam od mladih, je povzročila, da so se dosedanjí občudovalci evropske civilizacije začeli zavedati, da nosi le-ta smrtno kal v sebi. Potem ko so ugotovili, da prebivalstvo Francije in Anglije naglo pada, medtem ko se v Italiji in Nemčiji ne samo zaradi gotovih zakonitih reform, ampak predvsem zaradi izpremenjene narodne miselnosti zopet dviga, so sedaj postali pozorni tudi na to, da je to vprašanje v bistveni zvezi tudi z vprašanjem stalnega zmanjševanja kmetijskega prebivalstva v prid mestu. O tem je zadnjič imel predsednik francoske vlade govor na javnosti. Kmet, ki postane delavec in se stalno naseli v vele mestu, nima več otrok. V departementih du Gers, de l'Ardèche, v celi lyonski pokrajini in pod Pireneji so prazne cele vasi, iz katerih so se kmetje izselili v mesta. Neobdelano zemljo odnašajo povodnji, drugod se zarašča z grmovjem in cele pokrajine opuste. Kdo se bo na tako zemljo vrnil? Dvignimo vas — je dejal Daladier — popirajmo sklenitev porok z brezobrestnimi posojili, dajajmo družinske doklade in pobijajmo splave, s katerimi se peča v Franciji 10.000 posebnih klinik...

S tem vprašanjem se peča tudi Brucculeri v »Civiltà Cattolica«. V pet najbolj kulturnih državah sveta, to je v Angliji, Franciji, Italiji, Nemčiji in Severni Ameriki je v razdobju 1900—1925 prebivalstvo velemest naraslo od 45 milijonov na 76 milijonov ali za 75 odstotkov in bo, če bo ta številka rastla v enakem razmerju, dosegla l. 1945 94 milijonov. Če prištevamo še manjša mesta v teh državah, bo po računu Bertranda de Juvenel l. 1945 stalo 229 milijonov mestnih prebivalcev nasproti samo še 113 milij. kmetijskega ljudstva.

Eno bi bilo želeli, da bi spoznali državniški in politični, ki sedaj začnajo z vso paro delo na raznih gospodarskih in drugih reformah, da bi se preprečilo propadanje civilizacije in počasno izumiranje belih narodov, namreč: da bi videli vzroke tega pojava tam, kjer najgloblji so, v materializmu, ki življenje ubija v njega duhovnih in moralnih koreninah. Vsako leto — pravi Brucculeri — se manjša rezerva, iz katere mesto zajema svojo življenjsko silo in požira ter izčrpa moči kmetijskih rodov, o čemer pričča izumiranje celih rodov, naraščanje duševno in moralno manjvrednih, statistika živčnih bolnic in umobolnic ter pojemanje naravnega pravstva in vernosti. Ob Daladierovem govoru pa beremo slična razmišljanja tudi v francoskih listih. Kakor piše socialna revija »Le musée social« (april 1939), je s propadanjem v zvezi tudi silno naraščanje alkoholizma, glede katerega danes stoji Francija na prvem mestu. Dočim je namreč še v devetdesetih letih minulega stoletja znašal konzum alkohola 300—400.000 hektolitrov na leto, znaša danes 1 milijon 500.000 hektolitrov, h katerim pa moramo pristeti ravno toliko, če upoštevamo davka prosto potrošnje alkohola doma — vsega skupaj torej 3 milijone hektolitrov na leto!

Ali pri nas zadostno razmišljamo o vsem tem?

Veliki nadpastir se je rodil l. 1866. pri Velikem Tyncu pri Olomucu iz mlinarske rodbine, študiral je v Olomucu, kjer je končal tudi bogoslovne študije, kaplanoval v nemških farah na deželi, pa tudi moravskih, ter bil l. 1894. poklican na bogoslovno fakulteto v Olomuc za pomočnika, kjer je kot suplent predaval Novi zakon. Obenem je bil lektor sv. Pisma v semenišču ter je postal tajnik nadškofijskega konzistorija. Na fakulteto pa se je vrnil zopet l. 1902. kot suplent in pozneje kot docent cerkvenega prava, zapustil pa jo je šele l. 1922, ko je bil imenovan za generalnega vikarja. V konzistorijski službi se je dobro seznanil z vsemi potrebami škofije ter je bil za svoje delo imenovan za monsignora, pozneje pa za prelata. Nadškof dr. Stojan je bil kmalu po svojem nastopu imenovan za generalnega vikarja, čeprav takrat dr. Prečan še ni bil niti kanonik. Po smrti svetniškega škofa dr. Stojana je pre-

vzel vodstvo škofije kot generalni vikar, kmalu pa je postal (l. 1923.) tudi njegov naslednik.

Po svojem predniku je prevzel veliko ljubezen do bogoslovne fakultete v Olomucu, ki ji je pripravil novo stavbo. Poleg skrbi za duhovni naraščaj in za razcvet katoliškega življenja v škofiji pa posveča nadškof največje zanimanje cirilmetodski akciji, katere predsednik je in ki je pod njegovim vodstvom priredila že štiri velike mednarodne unionistične shode na Velehradu, v Pragi in v Ljubljani ter je z njimi dosegel resnično svetovni pomen te ustanove, ki jo je podedoval in v nov razcvet pripeljal po pokojnem unionističnem škofu dr. Stojanu. To veliko ljubezen do Slovanov vzhodnega obreda je pokazal tudi v času zadnjega prevrata, ko je odprl svoje bogoslovje bogoslovcem vzhodnega obreda iz Podkarpatske Ukrajine. Toda usoda jih je pozneje zopet odpravila v madžarski Užhorod. Velikemu škofu, predstavniku še večje misli — cirilmetodiske ideje, želimo tudi mi, katoliški Slovenci, katere z njim in z vsemi Slovani družijo tudi ista težnja, da bi mogel še dolgo delovati v svojem velikem in svetem poslanstvu ter pripomoči k združitvi vseh Slovanov v Bogu in Cerkvi. Na mnogaja a blagaja let!

Kje so pogajanja v Moskvi

»Times« objavljajo zgodovino dosedanjih prerekanj — Nesoglasje je v tem, komu naj zajamčijo varnost

Objava v »Timesu«

London, 6. julija. AA. Reuter: Danes je bilo izdano za tisk sporočilo, ki predstavlja kratko zgodovino poteka sedanjih pogajanj v Moskvi. Poročilo omenja v začetku dejstvo, da so se pred nekoliko tedni vlade v Londonu, Parizu in Moskvi v načelu sporazumele, da bodo sodelovale z namenom, preprečiti napade na posamezne države ter v interesu ojačanja lastne varnosti. Nato so se začela stvarna pogajanja.

Nastale so težave takoj, ko se je razpravljalo o vprašanju, katerim državam naj omejene tri velesile jamčijo neodvisnost in meje. Z angleške strani je bilo predloženo, da se taka jamstva dajo Belgiji, Poljski, Romuniji, Furliji in Grčiji.

Sovjetska vlada je pristala na to, da se dajo tudi skupna jamstva vsem omenjenim državam, toda istočasno je zahtevala, da je jamčita tudi neodvisnost in meje Finske, Estonije in Litve.

Nato je angleška vlada odgovorila, da mora z ozirom na lastne interese zahtevati še skupna jamstva za Švico in Nizozemsko.

Sovjetska vlada je nato odgovorila, da se s tem dopolnilnim predlogom zahtevajo od nje še večje obveznosti v zapadni Evropi. Zato je dolžna natančno opisati svoj položaj v vzhodnem delu Evrope.

Sovjetska vlada je smatrala potrebno, da se sklenejo predhodno jasni sporazumi s Poljsko in Turčijo. Istočasno je sovjetska vlada začela vprašanje določitve neposrednega in posrednega napadalca. Sovjetska vlada je izrazila željo za takim tolmačenjem, ki se je zdelo angleški vladi presteroko in ki po mnenju Londona predstavlja vmešavanje v notranje zadeve posameznih držav.

Današnji »Times« objavlja to obvestilo vlade, ter pravi, da je važno, da obstoja načelen sporazum glede osnovnih vprašanj in da je treba na tej osnovi nadaljevati delo.

Tudi borzni spekulanti

bi radi z Moskvo zaslužili

London, 6. jul. TG. »Evening Standard« nosi odgovornost za lažljivo navico, da so pogajanja med Anglijo in Sovjetsko Rusijo uspela in da je sporazum tako rekoč že pod streho. Poučeni ljudje mislijo, da je bila ta novica spuščena v javnost izključno iz borzijskih razlogov, ker so na to zares nekateri vrednostni papirji narasli in so nekateri spekulanti prišli na svoj račun.

Stvarno dejstvo v pogajanjih s Sovjetsko Rusijo pa je povsem drugo. Čeprav vlada okrog najnovejših sovjetskih predlogov velika tišina, izhaja iz vladnih krogov, ki Molotovovo pismo proučujejo, da obstoja navzkrižje ne samo glede ene točke, marveč, da se angleški in sovjetski predlogi križajo v več smereh.

Zavlačevalna taktika Moskve in občudovanja vredna potrpežljivost Anglije

Sovjetska vlada je v svojem zadnjem odgovoru prešla čisto na druga polja in privlekla na dan predloge, o katerih vso dobo, sedaj že 2 meseca trajajočih pogajanj nikdar ni bilo govora. Vrgla je na mizo »pet takšna vprašanja, o katerih so bili angleški in francoski diplomati prepričani, da so že rešena. V nekaterih točkah je popustila, kot na primer glede zahteve, da mora biti najprej podpisana vojaška zvezna pogodba, nakar šele naj bi bila podpisana trojezvezna pogodba o medsebojni pomoči. Prav tako je sovjetska vlada baje pristala na to, da bi imena tistih držav, za katere bi tri zavezniške velesile jamčile, ostala tajna. Iz tega sledi, da se sovjetska vlada poslužuje zavlačevalne taktike, da enkrat zahteva to, drugič drugo, in ko ji že v vsem ugođe, izkoplje povsem nove zahteve ter pristane na vse ono, kar je do sedaj odklanjala. Kakšne namene zasleduje sovjetska vlada s svojim zavlačevanjem, ni mogoče

Ozadja...

Londonsko časopise je sedaj polno ugibanj o temnih ozadijih teh pogajanj, ki nikamor ne morejo. Nekateri listi odkritosrčno pravijo, da Sovjetska Rusija noče podpisati ničesar, češ, naj se velesile med seboj pobijejo, ker bo vojna itak najbolje ustregla željam Kominterne. Drugi pravijo, da sovjetska vlada evropske velesile licitira, da se istočasno pogaja z Anglijo in Nemčijo in poskuša, koliko bi dali eni, koliko drugi. Spet tretji, med njimi »Daily Mail«, pa trdijo, da sovjetska taktika stremi za tem, da bi evropska tabora nalašč spravila v vojno. So pa tudi drugi listi konservativne barve, ki menijo, da je tudi angleška vlada v svojih predlogih kaj vzdržna, ker je tudi Angliji mnogo na tem, da pridobi na času, ker le upa, da se bodo dala evropska nasprotja mirno rešiti, ne da bi se bilo Angležem potrebno obrozgati roke z zvezo s sovjetsko vlado. »Star« pa je celo izvedel, da bi Sovjetska Rusija s svojim zavlačevanjem rada dosegla spremembe v sestavi angleške vlade, v kateri želi imeti večje število labourističnih zastopnikov in manj skrajnih konservativcev.

Nesprejemljive zahteve

London, 6. julija. TG. »Times« so izvedle, da je sovjetska vlada postavila celo vrsto novih zahtev glede baltičskih držav. Med drugim zahteva,

da morata Anglija in Francija sovjetski Rusiji na pomoč, ako bi ona smatrala, da je ogrožena po raznih notranjih gibanjih v baltičskih državah samih, gibanjih, ki bi n. pr. zahtevala zvezo z Nemčijo. Ze to naj bi zadostovalo, da Rusija sproži zavzevalne dolžnosti Anglije in Francije. »Times« pristavljajo, da se nobena angleška vlada ne more obvezati, da se bo z orožjem v roki vmešavala v notranje zadeve katerekoli države, k čemur bi jo očividno Rusija rada prignala.

Halifax ne pojde v Moskvo

London, 6. julija. b. Kakor »United Press« poroča, se širijo vesti, da bo morda že v soboto odpotoval v Moskvo zunanji minister lord Halifax, da se čimprej odstranijo še obstoječe težkote. To vest je sinoči po pariških informacijah potrdil tudi francoski zunanji minister Bonnet, ki bo haje lord Halifaxa spremljal na poti v Moskvo. Službeno v Londonu ta vest do zdaj še ni potrjena.

London, 6. julija. c. Danes popoldne je angleško zunanje ministrstvo objavilo izjavo, v kateri pravi, da so popolnoma neresnične vesti o tem, da bi lord Halifax moral te dni odpotovati v Moskvo, da bi tam osebno pospešil pogajanja s sovjetsko Rusijo. Zunanje ministrstvo poudarja v tej izjavi še to, da ni prav nič odredeno, kdaj bi naj angleški veleposlanik v Moskvi Seeds dobil nova navodila za nadaljevanje pogajanj s sovjetsko vlado.

»Temps« namiguje, da Sovjeti izsiljujejo politične ugodnosti

Pariz, 6. julija. TG. »Temps« razpravlja o pogajanjih s Sovjetsko Rusijo in misli, da je zadel pravo, ko piše, da želi sovjetska vlada v objemu teh pogajanj rešiti tudi vprašanje priznanja Sovjetske Rusije po tistih državah, ki tega do sedaj še niso storile. Zelo značilen je bil v tem pogledu članek, ki je izšel s podpisom Zdanova (ki je predsednik zunanjepolitičnega odbora sovjetskega »parlamenta« v moskovski »Pravdi«.

15.000 nemških služkinj se vrne iz Anglije v Nemčijo

»Nemci ne smejo služiti v podrejenih službah v tujini«

Budimpešta, 6. jul. TG. »Pester Lloyd« objavlja zanimivo poročilo svojega berlinskega dopisnika, ki pravi, da se skoraj z vsako nemško ladjo, ki pristane v kakšni nemški luki, vračajo številni Nemci nazaj v domovino. Posebno zapuščajo Nemci Zedinjene države severne Amerike, ker tamkaj primanjkuje dela in je brezposelnost posebno za tužce zelo občutna. V Berlinu so madžarskemu dopisniku na mero-

dajnem mestu tudi izjavili, da pričakujejo v kratkem 15.000 nemških služkinj, ki se bodo vrnile iz Anglije domov v Nemčijo. Nemčija namreč ni več voljna pustiti, da bi njeni sinovi in njene hčere morali služiti kruh v podrejenih in čestokrat poniževalnih službah v inozemstvu. To da je nezdružljivo s ponosom nemškega naroda.

SCHICHTOV RADION

nere sam!

Pri kuhanju v raztopini Radiona opravijo milijoni kisikovih mehurčkov vse delo pranja perila. Strujijo skupaj z milnico skozi perilo, odpravijo vsonega in perilo je tako belo da se kar svetli.

RADION BELINA!

kjer Zdanov izraža začudenje, da Anglija od sovjetske vlade zahteva, naj Rusija jamči za Nizozemsko in Švico, ki sovjetske Rusije niti priznane niso, med tem ko se upira temu, da bi jamčila za baltičske države, ki se sovjetskega jamstva branijo. »Temps« pravi, da Molotov v svoji noti poudarja isto in pristavlja, da hoče sovjetska vlada s tem prisiliti Anglijo in Francijo, da posredujeta v Švici in na Nizozemskem, da ti dve vladi sovjetsko Rusijo redno priznata, ali pa, da hoče od Anglije in Francije s tem izsiliti druge ugodnosti.

»Temps« obžaluje moskovska zavlačevanja, češ, da je z njimi ustrezno samo nasprotnikom, da so izguba dragocenega časa in da bi bilo najbolj pametno, če bi tri velesile pustile ob strani vse točke, glede katerih se ne morajo sporazumeti in sklenile med seboj čisto navadno trojezno o medsebojni pomoči. List zaključuje s pripombo, da je pri teh pogajanjih v Moskvi značilno le to, da med pogajajočimi se strankami manjka medsebojnega zaupanja.

Nemško naziranje zakaj Rusija zavlačuje

Berlin, 6. julija. AA. »Deutsche diplomatisch-politische Korrespondenz« komentira pogajanja v Moskvi ter piše med drugim:

Besede »jamstvo in varnost malih držav« predstavljajo v angleških in francoskih očeh samo razlago tega, kar je angleški vojni minister označil te dni kot »sklep dveh velesil ohraniti svoj položaj in svoj vpliv«. Samo po sebi je razumljivo, da obstojajo interesi teh velesil samo v jamstvu za njim karistivna področja s pomočjo drugih, kar v veliki meri odkriva njune namene, ki jih je bilo opaziti že v začetku njunega delovanja. Prosteti malih držav, ki jih hočejo »zajamčiti«, so zelo močni. Države, ki so protestirale, so sedaj prišle na črno listo.

Naravno je, da Moskva odklanja pridružitve se tej hinavščini.

Zapadne države ne prikrivajo svojega namena, da bi s pomočjo varnostnih jamstev vpregle male države v voz svoje politike. Ta grda igra demokracij povzroča pri vseh državah, ki hočeja ohraniti svojo neodvisnost, veliko vznemirjenost. Francosko-angleška politika pomeni povečanje nevarnosti splošnega požara s pomočjo »jamstev«, ki seve omogočajo najbolj svojeljubna tolmačenja.

V Rimu napovedujejo zblizanje

Rim, 6. julija. b. Po vesteh pariškega »Journal« Moskva zavlačuje pogajanja zaradi tega, da omogoči pravilni tok pregovorov za razširjenje gospodarskih zvez z Nemčijo in da s tem olajša delo von Papena, ki namerava v imenu nemške vlade skoraj priti v Moskvo. Italijanski tisk, tako »Tevere« objavlja članek, da je Moskva daleč od tega, da se sporazum z Londonom in Parizom zaključi. Izključena pa tudi ni mogočnost, da se Moskva končno sporazume tudi z osjo Rim-Berlin. »Piccolo« v nekem poročilu iz Londona trdi, da se v londonskih političnih krogih in v angleškem tisku kljub »Timesov« pripombi ne izključuje možnost, da bi se Moskva mogla približati osi Rim-Berlin.

Kaj pa to?

36 bolgarskih poslancev obišče Moskvo

Sofija, 6. julija. c. Isti dan, ko je prišel predsednik bolgarske vlade Kjosefjanov v Berlin, je bolgarski tiskovni urad objavil naslednjo vest:

Koncem julija odide na vabilo sovjetske vlade v Moskvo 36 bolgarskih poslancev in sicer članov vladnega bloka in opozicije. Odposlanstvo bo vodil predsednik zunanjepolitičnega odbora v sobranju Dašanov. Poslanci bodo ostali v Moskvi več dni in si bodo ogledali predvsem poljedelsko razstavo.

Novo orjaško letalo

Bordeaux, 6. julija. AA. Havas: V Bordeauxu gradijo velik prekoceanski enokrovnik. Dolg bo 43 m in visok 10 m. Širina kril pa bo znašala 57 m. To letalo bo zamenjalo leta 1940. letala »Croix de Sud«, »Lieutenant du Vaisseau Paris« ter »Ville Saint Pierre«. To bo najbolj razkošno letalo, kar jih je bilo do zdaj zgrajenih. Vsak potnik bo imel svoj oddelek s kabino za toaleto. Mesta bo za 40 potnikov in 8 članov posadke. Letalo bo lahko neslo 3 tone tovora. Pot od Biscarosa do Newyorka bo preteletelo v 16 urah s povprečno hitrostjo 330 km na uro.

Danes ob 21. uri v dvorani
KINO UNION-a
Predprodaja vstopnic ob 18. uri
pri blagajni kina

MEDNARODNE TEKME V ROKOBORBI

Nastopajo prvaki: Peter Kop, Peter Janež, Dušan Jleusnič, František Mrna, Anton Pirnatski, Adolf Hana, Nino Equatore, Karol Lebrusch, Aleksander Kirilov, Ali ben Abdu. Sodnik Slavko Zdešić, vodja skupine Miroslav Vojnovič

Gospodarstvo

Novi devizni predpisi

Prijava terjatev v Španiji

Narodna banka je objavila okrožnico naslednje vsebine:

»Da bi Narodna banka imela boljši pregled o nerealiziranih terjativah naših izvoznikov blaga v Španiji bodo pooblaščenki zavodi pozvali vse svoje komitente, ki izvažajo blago v Španijo ali katerim so pred državljansko vojno v Španiji izdajali potrdila o zavarovanju valute za izvoz v to državo, da jim najkasneje do 10. julija prijavijo stanje ne-terjanih terjatev od izvoza v Španijo na naslednji način: 1. Skupni znesek klirinških čekov, katere imajo pri sebi, katere so svoji čas prejeli za 80% vrednosti izvoženega blaga v Španijo. 2. Skupni znesek ne-terjanih terjatev, ki predstavljajo 20% vrednosti izvršenega izvoza, za katerega so prejeli klirinške čeke, kateri zneski bi namreč morali biti plačani v evropskih devizah. 3. Skupni znesek ne-terjanih terjatev od izvoza blaga v Španijo, za katerega domači izvozniki niso prejeli klirinških čekov. Na osnovi prijav, ki bodo prišle od domačih izvoznikov, bodo pooblaščenki zavodi sporočili Narodni banki najkasneje do 15. julija sumarne podatke na omejeni način.

Prijava neopravičenih izvoznških potrdil in uvoznških obveznosti

Ministrstvo financ je naložilo Narodni banki, da zbere prijave o vseh neopravičenih izvoznških potrdilih in uvoznških obveznostih. V zvezi s tem obvešča Narodna banka vse pooblaščenke zavode, da morajo sestaviti 1. seznam tvež, ki imajo neopravičena izvoznška potrdila prejšnjih datumov z rokom opravičbe do 31. decembra 1938 in 2. seznam tvež, ki imajo neopravičena izvoznška potrdila z rokom opravičbe do 30. junija 1939. Potrdila se morajo zbrati v seznamu po tvežih, ne pa po številkah potrdila ali po poteku dobe opravičbe. Če je tvež vložila prošnjo za reguliranje svojega potrdila, odloka pa še ni prejela, naj zavod označi v seznamu datum svojega pisma, s katerim je prošnjo dostavil. Seznam mora vsebovati vse podatke, ki so določeni v prejšnjih razpisih. Obenem bodo zavodi dostavili tudi seznam neopravičenih obveznosti brez ozira, kdaj jim je rok opravičbe potekel, ki so ostale neopravičene do 30. junija 1939 vključno, letočasno, opozarja Narodna banka vse pooblaščenke zavode, da morajo pravočasno prijavljati ministrstvu financ vse izvoznške in uvoznške tveže, ki ne opravijo potrebnih opravičil ali ob prvotnih rokih ali ob kasnejše podaljšanih rokih in da ne predlagajo poročil o

Postopek pri plačilu špediterskih dolgovanj

Narodna banka obvešča vse pooblaščenke zavode, da je bančni in valutni oddelek ministrstva financ v sporazumu z Narodno banko izdal tolačenje v aktu št. 33.582/VIII z dne 22. junija 1939 o načinu, kako morajo domači špediterji postopati ob opravljanju plačil v smislu točke 3 odloka ministrstva št. 9.821/VIII z dne 11. marca 1939 (dev. št. 54 od 30. marca 1939). Tolmačenje v navedenem aktu se glasi: V kolikor morajo domači špediterji nakazati dolgovne salde svojim inozemskim zvezam, morajo predložiti pooblaščenki zavodu overjeni prepis tek računa od inozemskega špediterja. Za vse zadolžitve in odobranja, izkazana v tem izvlečku, morajo špediterji predložiti tudi odgovorne dokumente. Pooblaščenki zavodi bodo primerjali dokumente z izvlečkom tekočega računa in če ugotovijo, da so v tem izvlečku knjižena samo ona izplačila, odn. prejemki, ki se morejo vršiti v smislu točke 6 in čl. 3 deviznega pravilnika in točke 1 odloka ministrstva št. 9.821/VIII iz 1939, bodo izvršili nakazilo po kliringu inozemskemu upniku, potem ko predhodno ugotovijo, da je saldo, izkazano v izvlečku, točen. Ob tej priliki bodo na izvlečku tekočega računa in odnosnih dokumentov dali svojo štampiljko »opravičen«. Na račun provizije Narodne banke bodo izterjali od domačega špediterja 2,5% na skupno vsoto dolgovne in terjatvene strani izvlečka tek. računa in bodo to vsoto odobrile Narodni banki na zirovnem računu.

Če ima domači špediter saldo od inozemskega špediterja, pa mu ga ta nakaže v kliringu, morajo denarni zavodi ob priliki izplačila odn. zneska prejetega od Narodne banke prav tako zahtevati od domačega špediterja overjeni prepis tek. računa inozemskega špediterja z vsemi odnosnimi dokumenti. Preden izvrši zavod izplačilo prejetega naloga, bo postopal na isti način kot pri nakazilu dolgovnega salda, (postopalo se bo na isti način, kakor je pojasnjeno v prejšnjem odstavku) in bodo ob tej priliki vterjali od domačega špediterja 2,50% za provizijo Narodne banke na skupno vsoto dolgovne in terjatvene strani izvlečka in bodo to provizijo odobrili Narodni banki na zirovnem računu.

pa je bilo tranzitnih. V letu 1937-38 pa je odpravila carinarnica 40.849 blagovnih pošiljk. Pri uvoju je prišlo po pošti blaga v teži 114.287 kg v vrednosti 20.527.636 din. Od tega odpade na Nemčijo 77.708 kg v vrednosti 13.221.074 din, na Češkoslovaško 24.841 kg v vrednosti 3.956.632 din, na Švico 2243 kg v vrednosti 1.140.612 din, na Anglijo 3595 kg v vrednosti 867.869 din, na Francijo 1742 kg v vrednosti 557.264 din, na Madžarsko 1145 kg v vrednosti 235.421 din in na Italijo 1409 kg v vrednosti 174.837 din.

Največji del blaga pa je prihajal v državo po železnici, in sicer 76.256.689 kg v vrednosti 410.880.847 din. Na prvem mestu stoji špet Nemčiji z 32.679.277 kg blaga v vrednosti 140 milij. 388.330 din. Sledi bivša Avstrija z 9.015.769 kg v vrednosti 48.874.909 din, CSR 9.389.001 kg v vrednosti 58.089.950 din, USA 6.271.398 kg in v vrednosti 64.718.471 din, Egipt 1.750.608 kg v vrednosti 27.369.533 din, Anglija 580.806 kg v vrednosti 10.328.515 din, Italija 1.390.230 kg v vrednosti 17.365.733 din, Francija 524.703 kg v vrednosti 6.724.913 din, Peru 470.486 kg v vred-

Pesem reke

Ganljiva muzikalna drama z ameriškega juga! V glavni vlogi Irene Dunne in Allan Jones — Samo še danes ob 19. in 21. uri. — **KINO SLOGA** telefon št. 27-30

Nesramna laž

M. Kopkins, M. Oberen, I. Mccrea

Danes neprekinjeno zadnjikrat! Predstava samo ob 19. uri ob 21. uri nastopijo rokoborci. **Kino Union 22-21**

nosti 6.024.480 din, Švica 147.376 kg v vrednosti 5.008.208 din, Avstralija 298.124 kg v vrednosti 4.322.193 din, Indija 398.447 kg v vrednosti 4 milijone 127.996 din, Holandska 275.707 kg v vrednosti 2.910.351 din, Madžarska 890.299 kg v vrednosti 1.492.736 din, Meksiko 105.611 kg v vrednosti 1.370.715 din, Poljska 698.702 kg v vrednosti 2.284.570 din, Nova Zelandija 98.671 kg v vrednosti 1.151.386 din, Argentina 153.998 kg v vrednosti 1.320.909 din, Belgija 58.130 kg v vrednosti 1.268.526 din v Urugvaj 146.793 kg v vrednosti 1.043.670 din, ostane pa na druge države. V glavnem smo preko mariborske carinarnice uvažali papir, razno zemljo, premog, koks, surov bombaž, železno pločevino, bombažovo in volneno prejo, predvino iz umetne svile, čunje, odpadke bombaža, surovo volno, železne izdelke, stroje, aparate, loj.

Izvozili smo preko mariborske carinarnice 150.333.412 kg blaga v vrednosti 512.543.324 din. Tudi v našem izvozu je na prvem mestu Nemčija, ki je prevzela 103.130.428 kg v vrednosti 362 milij. 016.387 din. Sledijo: CSR z 15.114.563 kg v vrednosti 52.431.209 din, Avstrija 16.556.656 kg za 22.308.684 din, Švica 3.331.366 kg za 11.210.370 din, Holandska 5.159.416 kg za 7.426.648 din, Madžarska 4.558.681 kg za 6.395.234 din, Anglija 3.229.559 kg za 23.779.464 din, Italija 2.006.842 kg za 6.215.154 din, Poljska 699.989 kg v vrednosti 2.647.728 din, Švedska 547.790 kg za 4.095.191 din, Francija 489.866 kg za 3.776.544 din, USA 116.680 kilogramov za 2.500.760 din, Belgija 302.825 kg za 1.896.758 din, Kolombo v Indiji 1.197.900 kg v vrednosti 1.304.700 din. Izvažali smo v glavnem kardib, sveže sadje, lesene saboje, svinje, mast, svinjsko meso, govedo, konje, otrobe, razne odpadke, jajca, strojila, zaklano perutnino, hmelj, razne rude in kovine, soljena čreva, usnje in kamene raznih vrst.

Mariborska carinarnica ima zaposlenih okrog 42 uradnikov, 3 služitelje in 11 dnevnikačev. — Vzorno jo vodi višji fin. tajnik g. Gjogje Micič.

Načrt uredbe o elektrifikaciji. Dne 30. junija je gradbeno ministrstvo dostavilo zvezi inženirskih zbornic načrt uredbe o elektrifikaciji, da ga prouči in stavi svoje pripombe. Ministrstvo zahteva, da se pripombe predložijo do 12. julija.

Železnica Čakovce-Zagreb. Družba je kot znano stopila leta 1936 v likvidacijo, ker ji je država odkupila njene proge. Sedaj objavlja družba, da bo izplačala delničarjem-lastnikom prvenstvenih delnic, a kontancijo 300 din na delnico. Imenska vrednost prvenstvenih delnic je 400 din (vseh prvenstvenih delnic je 13.896) in bi tako ti delničarji dobili znesek 4.168.800 din. Ni pa še ugotovljena končnoveljavna likvidacijska vsota, katero bodo dobili delničarji. Verjetno je, da lastniki navadnih delnic ne bodo dobili dosti.

Nova delniška družba. V Zagrebu je bila osnovana delniška družba Lamza, gradbeno podjetje z glavnico 250.000 din (vplačana v gotovini). Ustanovni občni zbor družbe bo 19. julija.

Zahvala

Vsem dobrim ljudem, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so v teh težkih dneh sočustvovali z nami, nas prišli tolažiti ter poslednjič obiskali našega zlatega papana

dr. Franca Derganca

šef-primarija v p., rezervnega sanitetnega kapetana in slovenskega pisatelja

premnogim, ki so ga spremili na zadnji poti in obsuli njegov grob s cvetjem ter za tople besede, izrečene v slovo, izrekamo našo najiskrenejšo zahvalo. Sv. maša zadušnica bo darovana v soboto, dne 8. julija ob 8. uri v župni cerkvi sv. Petra v Ljubljani.

Žalujoča rodbina dr. Derganceva

Borze

Dne 6. julija.

Denar

Angleški funt 258.—
Nemški čeki 14.30

V zasebnem kliringu so ostali nemški čeki neizpremenjeni na 14.30.

Praga je beležila v Zagrebu 150.50 blago, v Belgradu 150.50 denar.

Devizni promet je znašal v Zagrebu 2.479.064 dinarjev, v Belgradu 3.550.000 din. — Prometa v efektih je bilo v Belgradu 1.580.000 din.

Ljubljana — Uradni tečaji:

London 1 funt	206.00—209.20
Pariz 100 frankov	116.35—118.65
Newyork 100 dolarjev	4383.00—4443.—
Zeneva 100 frankov	995.00—1005.—
Milan-Trst 100 lir	231.45—234.55
Praga 100 kron	149.75—151.25
Amsterdam 100 gold.	2335.50—2373.50
Berlin 100 mark	1771.12—1788.88
Bruselj 100 belg	748.00—760.00

Ljubljana — Zasebni kliring:

Berlin 1 marka	14.20—14.40
----------------	-------------

Zagreb — Zasebni kliring:

Praga 100 kron	150.50 blago
Solun 1 drahma	31.50 blago

Belgrad — Zasebni kliring:

Praga 100 kron	150.50 denar
Solun 1 drahma	31.25 denar

Ljubljana — Svobodno tržišče:

London 1 funt	256.40—259.60
Pariz 100 frankov	144.87—147.17
Newyork 100 dolarjev	5459.68—5519.68
Zeneva 100 frankov	1237.77—1247.77
Amsterdam 100 gold.	2907.10—2945.10
Bruselj 100 belg	931.04—543.04

Curih. Belgrad 10.—, Pariz 11.75, London 20.76025, Newyork 443.625, Bruselj 75.425, Milan 23.30, Amsterdam 235.50, Berlin 178.—, Stockholm 106.95, Oslo, 104.35, Kopenhagen 92.70, Sofija 5.40, Praga 15.05, Varšava 83.50, Budimpešta 87.—, Atene 3.90, Carigrad 3.60, Bukarešta 3.25, Hel-singfors 9.155, Buenos Aires 102.625.

Vrednostni papirji

Vojna škoda:

v Ljubljani 462.50—465
v Zagrebu 464 —466
v Belgradu 467 —467.50

Ljubljana. Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 99 denar, agrarji 62—63, vojna škoda promptna 462.50—465, begl. obveza. 86.50—87.50, dalm. agrarji 83.50—84.50, 8% Bler. pos. 99.50—101, 7% Bler. pos. 91.50—93, 7% posojilo Državne hip. banke 99—100, 7% stab. posojilo 100 blago. Delnice: Narodna banka 7.400—7.500, Trboveljska 173—178.

Ali ste že naročili letošnje Mohorjeve knjige?

Zagreb. Drž. papirji: 7% inv. pos. 99.50 den., agrarji 63.50 blago, voj. šk. promptna 464—466, begl. obv. 83den., dalm. agr. 83.50 den, 4% sev. agr. 60 bl., 6% šumske obv. 79.50—80.50, 8% Bl. pos. 99.50—100.50, 7% Bler. pos. 92—94, 7% pos. Drž. hip. banke 99—100.50, 7% stab. pos. 100.50 blago. — Delnice: Nar. banka 7.350 denar, Priv. agr. banka 210 den., Trboveljska 169—172, Gutmann 38—50, Sladk. tov. Osijek 80—85, Osj. livarna 150—162.50, Jadr. plovlja 320 denar.

Belgrad. Drž. papirji: 7% inv. pos. 99 denar (100), voj. šk. promptna 467—467.50 (466.50), za konec julija (466.50, 466), za konec avgusta (466, 464.50), begl. obv. 87.25—87.50, dalm. agr. 84 do 84.50, 4% sev. agr. 59—59.50, 6% šumske obveze. 80.50—81, 8% Bler. pos. 100 den., 7% Bler. pos. 92 den., 7% pos. Drž. hip. banke 100 denar. — Delnice: Narodna banka 7.375—7.475, Privil. agrarna banka 210—211 (drobni).

Žitni trg

Novi Sad. Pšenica stara: bač. srem. 152 do 154, slav. 153—155, ban. 150—153. — Oves: bač. srem. slav. 140—142. — Ječmen: bač. srem. 140—142.50. — Koruza: bač. bač. pariteta Indija 120—122. — Vse ostalo neizpremenjeno. Tendence mirna. Promet srednji.

Živinski sejm

Cene živini in kmetijskim pridelkom v Mariboru 3. julija: Voli I. 5.25, II. 4.90, III. 3.60; te-lice I. 5.50, II. 3.50, III. 2.80; krave I. 3.90, III. 3, krave III. 2.80; teleta I. 5.50, II. 4; prašiči špeharji 7, pršutarji 9.50 za 1 kg žive teže. — Goveje meso I. 10—12, II. 8—10, III. 6—8; teletina 10 do 14; svinina 13, slanina 12—15, evinjska mast 16.75, čisti med 18; goveje kože surove 9.25, te-letje 15, svinjske 6 din za 1 kg. — Pšenica 210, ječmen 210, rž 185, oves 185, koruza 170, fižol 375, krompir 100, seno 52, slama 40, jabolka II. 800, hruške I. 1000, II. 900, III. 800; moka pšenična 290, koruza 190, ajdova 400 din za 100 kg. Drva 102 din kub. meter, jajca 0.60 din komad, mleko 1.75 din liter, surovo maslo 26 din za kg. Vino v gostilnah navadno mešano 10, finejše sortirano 13 din za 1 liter.

Cene živini in kmetijskim pridelkom v Celju, dne 1. julija: Voli I. 5.50, II. 4.50—5, III. 4; te-lice I. 5.50, II. 5, III. 4; krave I. 4.50, II. 3.50, III. 2.50—3; teleta I. 6, II. 5.50, prašiči špeharji 8 do 9, pršutarji 7—8 din za 1 kg žive teže. — Goveje meso I. 10—12, II. 8—10, svinina 15—17, slanina 16, svinjska mast 17.50—19, čisti med 20; surove kože goveje 8—10, teletje 10—12, svinjske 6 din za 1 kg. — Pšenica 200, ječmen 190, rž 200, oves 195, koruza 170, fižol 250—350, krompir novi 200, seno 60, slama 40; hruške II. 700, III. 500; moka pšenična 250—290, koruza 200 din 100 kg. Mleko 1.75—2 din za 1 l.

Samo še danes ob 16. uri
Predstava ob 21 odpade
Kino Matica tel. 21-24

Pariško dekle

z LILY PONS

Jutri premijera najmočnej-
šega francoskega filma:
Junaki z Marne

Izvoz v Italijo

Poročali smo že, da je napovedan v kratkem sešatek jugoslovansko-italijanskega vladnega od-bora. Ta sešatek naj bi bil prihodnji mesec ver-jetno na Bledu.

Po poročilih iz Belgrada so namreč nastopile povoljnije razmere za povečanje trgovinskih odno-sajev med obema državama. Italija smatra, da bi naša država lahko povečala svoje izvozne kontin-gente, ki bi jih potem pristojne italijanske oblasti razdelile med italijanske uvoznike. Če bi se odbor sestel kasneje, n. pr. v septembru, bi povečanje kontingentov ne imelo posebnega efekta. To iz-vida iz tega, ker je potrebno pristojnim italijan-skim oblastem, da imajo najmanj mesec dni časa za razdelitev uvoznih kontingentov iz naše države. Če bi se odbor sestel že avgusta, bi se lahko izvoz na osnovi povečanih kontingentov začel že 1. sep-tembra, če pa se odbor sestane v septembru, bi se lahko kontingenti dodelili šele v drugi polovici oktobra. Verjetno je, da bodo naša pristojna obla-eti podvezle potrebne korake, da se sprejmejo predlogi Italije, če so v resnici dani sigurni po-goji za povečanje našega izvoza v Italijo.

Gradba silosov

Priv. družba za silose je začela postopno razpi-sovati licitacije za gradbo silosov v naši državi. V marcu je bila objavljena prva licitacija za dva silosa: v Pančevu in v Šabcu in sicer samo za strojni del na-prav. Ponudbe je bilo vložiti do 26. aprila. Prišlo je 6 ponudb: dve nemški, pa 1 češka, 1 švicarska, 1 ita-lijanska in 1 francoska. Švicarska in francoska po-nudba sta bili odklonjeni, najpovoljnejša pa je bila po-nudba nemške tvrdke Hartman iz Offenbacha (Nem-čija), ki bo dobavila naprave za oba silosa. Strojne naprave v vsakem silosu bodo stale okoli 5 milij. din.

Nadalje so razpisane tudi že naslednje licitacije in sicer za Podgorico in Berane (ponudbe je vložiti do 2. septembra. Razpisana je tudi že licitacija za zbi-ralni silos v Bjeļini.

Da so licitacije za te kraje že razpisane, je pri-pisovali dejstvu, da so občinske uprave teh krajev prve rešile vprašanje gradbenega prostora. Računa se, da bodo objavljene licitacije tudi za silose v Goraždi, Gospiću, Mostarju in Nikšiću.

Pri nas pa vodimo nestrokovne razprave o tem, ali smo sploh za silose. Opomba uredništva.

Stanje naših kliringov

Po podatkih Narodne banke je bilo dne 30. ju-nija 1939 stanje naših kliringov naslednje (v oklepajih razlika v primeri s stanjem za 22. junij):

Aktivni kliringi: Nemčija 13.101.712 (— 1.439.856) mark, Češkomoravski protekt. 8.562.496 (+4.983.910) kron, Turčija 16.423.597 (+924) din, Bolgarija redni račun 1.284.477 (— 50.390) din in Španija 2.934.960 pezet.

Pasivni kliringi: Italija novi račun 46.797.987 (+6.792.799) din, Švica 1.621.002 (— 46.093) švic. frankov, Belgija 1.671.324 (— 159.796) belg. Poljska

Iz ljubljanske poklicne svetovalnice

Kam z našo mladino?

>Danes ne razlikujemo več višjih in nižjih poklicev, poznamo le dobre in slabe delavce.<

(Dr. M. Purpynova: »Jakč povoli volit v dnešni dobri pro divky?« >Eva, r. XI., č. 12.)

V teh dneh stoji na razpotju nekaj tisočev slovenskih otrok: vsi tisti, ki so končali četrti razred ljudske šole in se odločajo za višjo ljudsko, za meščansko ali za gimnazijo; tisti, ki s štirimi meščanskimi ali s štirimi gimnazijami prestopajo na učiteljsko, na srednjo tehnično, na trgoveško, tekstilno in druge strokovne šole ali v višjo gimnazijo, in končno tisti, ki si z nižjim tečajnim izpitom, mogoče samo z nekaj razredi meščanske ali gimnazijske šole utreli pot v obrtniško delavnico, v trgovino ali vovarno. Tako se godi, da si bo večina teh otrok, ki so stari 10-15 let, izbrala svoj poklic, to se pravi delo, v katerem preživlja povprečen človek celo tretjino svojega življenja. Težko je presojati vso odgovornost, ki jo imajo pri izbiri poklicev svojim otrokom starši, otrokovo okolje in nazadnje tudi otrok sam. Od pravilne ali napačne izbire je odvisno bolj ali manj srečno človekovo življenje. Dejstvo, da otrok kako delo z veseljem dela, ker je za delo »poklican«, ker ima zanj dovolj sil, dovolj sposobnosti, je velikega pomena tudi za njegove starše, saj jim je prihranjenih dokaj skrbi, ko gledajo svojega otroka srečnega in zadovoljnega ob vikajih, žici, lesu, od dela umazanega s klesčami in kladivom v rokah, resnega in vztrajnega za šolsko knjigo, in je zanje živa skrb otrok, ki ga morajo siliti k delu, k učenju, mu najemati inštruktorje, hoditi po šolah okoli profesorjev, fantu pripravljati slane kopeli, da zdrži ponoči ob knjigi, ga voditi k zdravniku za živčne bolezni, se prerekati z mojstri, ki z otrokom-vajencem ne vedo, kaj početi itd. — Če pa jemljejo v poštev še dejstvo, da gre vsako leto za nekaj tisočev otrok, ki si izbirajo poklice, potem se moramo zavedati, da je od te izbire odvisno tudi naše gospodarstvo; saj je bodočnost obrtniških, trgovskih, industrijskih poklicev in prav tako bodočnost tako imenovanih učenih poklicev odvisna od sposobnega naraščanja. Zato se prav gotovo ne sme goditi, da bi bila cela vrsta poklicev prenapolnjena in da bi na drugi strani spet vrsta poklicev hiralna na pomanjkanju dobrih vajencev, pomočnikov in mojstrov, dobrih delavcev.

Ce upoštevamo zdaj vse te tri vidike: otrokovo bodočnost, starše in gospodarstvo, potem se moremo vsaj do neke mere zavedati odločilne važnosti poklicne izbire in nas more upravičeno zaskrbeti, če pomislimo, kakšni vidiki, vzroki, motivi odločajo pri nas o tem, kakšnega poklica se bo otrok lotil. Koliko slučajnega, neutemeljenega, koliko napačnih prepričanj o poklicnem življenju, koliko napačnih sodb o posameznih poklicih pri tem odloča! Zato ni čudno, če so dognali v tujemstvu (na Češkem, v Nemčiji), da si v pokrajini brez poklicnih svetovalnic približno polovica ljudi svoj poklic izbere prav in druga polovica napačno.

Med vzroki, ki vodijo v napačno izbiro poklica je dejstvo, da niti starši, kaj šele otroci, ne poznajo vseh številnih poklicev, ki so pri nas, in da se zato love za poklice, ki jih poznajo iz svoje

bližnje okolice (zato, ker je oče uradnik, naj bo tudi sin; ker je oče klepar in je to delo sile težavno in nevarno, sin pa ne sme biti klepar; otrok bo to, kar je njegov stric; otroku je všeč njegov učitelj, zato bo tudi on učitelj; sosedov Janez pojde na gimnazijo, tudi naš pojde na gimnazijo, itd.). Če bi vprašali tega ali onega, naj našteje na pr. vse obrtniške poklice, kar jih pozna, bi najbrž neke pri desetem ali dvajsetem prišel v zadrego in bi ne vedel najprej. Še slabše bi odrezali, če bi po tem vpraševali otroke. — In vendar je na Slovenskem samo različnih obrtnih skupin do osemdeset.

Predvsem pa so za izbiro poklicev zmeraj velikega pomena tako imenovani »modni poklici«. Nevarnost modnih poklicev je namreč v vsaki dobi zelo velika in je posledica dejstva, da kak poklic v določenem času sijajno uspeva, kar se pravi, da v tistem poklicu ni brezposelnih in da se da v njem veliko zaslužiti. Po učnih mestih v takih poklicih nastane veliko povpraševanje. Če sprejem v poklic ni omejevan po strokovni organizaciji (pri nas na pr. poklice tiskarjev, litograf, kemigrafov po grafični organizaciji), potem postane poklic prenapolnjen, kar ima za posledico brezposelnost. Ljudje se navadno tega dejstva prekasno zavedo in iz njihovih otrok postajajo brezposelni mehaniki in elektromonterji, ključavničarji, trgovske pomočnice, učitelji, profesorji, učiteljice itd.

Značilno za naše razmere pa je to, da spada — vsaj v Ljubljani in okolici — med najhujši modni poklice: gimnazijski študij. Skoraj polovica otrok iz četrtega ali petega razreda ljudske šole hoče priti na gimnazijo in tam poizkusiti svojo srečo. Predvsem starši cenijo gimnazijo bolj kot meščansko ali višjo ljudsko šolo. Mogoče jim »poizkuse« z gimnazijo obeta, da bo verjetno njihov otrok vendarle sposoben za študij, da bo »iz nje« nekaj postal in da si bo zato »lažje« služil kruh; »lažje« zato, ker bo delal z glavo in ne z rokami in mogoče še zato, ker pri nas še zmeraj prevladuje mnenje, da so učeni poklici privilegirani in da se vsakdo, kdor je študiran, prikopije do nečesa boljšega. In še tako sodijo: če mu ne pojde, bo še vedno čas, da se povrne na meščansko; ali: če bo kje na sredi obitčal, ga bo mojster rajši vzel v uk z dvema ali tremi gimnazijami kot s štirimi meščanskimi.

Kot zadnji vzrok, ki vodi v napačno izbiro poklica, zlasti ob vprašanju: ali na gimnazijo ali na meščansko ali na višjo ljudsko, pa je dejstvo, da niti otrokova okolica, kaj šele otrok sam (pri desetih ali petnajstih letih) ne more nepristransko presojati otrokovih lastnosti in sposobnosti, mimo tega, da se ta vidik v večini primerov sploh ne zdi pomemben in važen.

Tako je nujno gledati te stvari do mogočih meja objektivno, če nečemo, da bo do 50% slovenskih otrok zgrešilo svoj poklic: na eni strani otroka, njegove lastnosti in sposobnosti, na drugi strani pa poklice. Dalo bi se reči, da so poklici zavoljo ljudi, ne pa ljudje zavoljo poklicev in da zato mora v prvi vrsti odločati pri izbiri poklica otrokova telesna in duševna zmogljivost, potem šele posamezni poklici, ki jih je treba pravilno ocenjevati.

Ce se povrnemo na slovenski modni poklic: gimnazijo (to je bil pred kakimi desetimi leti

modni poklic tudi po drugih evropskih državah in danes že zdavnaj ni več), potem se moramo zavedati, da ima gimnazija namen pripravljati naraščaj za univerzo; da tako spadajo na gimnazijo izključno taki otroci, ki nameravajo končati vseh osem šol in se nato posvetiti štiri- ali petletnemu študiju na univerzi in ki zato morajo imeti za študij prav izredno veselje, nadpovprečno, teoretično usmerjeno inteligentnost, ki so primerno stari ter telesno popolnoma zdravi. — Zdi se, da je tudi splošna sodba, da so učeni poklici boljše, lažji in privilegirani, zgrešen. Za vsakogar, ki hoče boljši in lažji poklic, je važno, da se loti dela, za katerega je sposoben, v katerem

Kljub temu pa načelno ne odvrčamo od gimnazije, marveč le opozarjamo na nezdružljivo dilemo: vse v gimnazijo — in na nasledke, ki iz tega nastajajo za vse tiste, ki so se za gimnazijo odločili, pa jim za to manjka sposobnosti.

Izmed slo otrok, ki so jih hoteli starši poslati na gimnazijo in ki smo jih preizkusili v poklicni svetovalnici, je bilo sposobnih za gimnazijo le kakih deset od dvanajst. — Izsledki 130 inteligenčnih preizkušenj, ki jih je Banovina poklicna svetovalnica izvršila lani na ljubljanskih gimnazijah in meščanskih šolah, kažejo na to, da je bilo v prvih gimnazijah celih 16% takih dijakov, ki bi bili po svojih zmožnostih in inteligenčni usmerjenosti tudi na meščanski šoli podpoprečni. — Od tod toliko poznavalnih izpitov, toliko skrbi, inštruktorjev, toliko boleznih, nevrastenosti in vrste drugih nevarnosti in nezdružljivih pojavov.

In čemu? Zakaj naj se dečko, ki bi bil sijajen zidar-lasader, ali ključavnikar, specialist za izdelavo železnih blagajen, dober usnar, optik, klepar, nožar, streklobrusec, precizen mehanik, črko-

Le krojač zna narediti obleko

kakor more perilo čisto oprati le dobro mila. Terpentinsko mila Zlatorog da gosta belo peno, ki z lahkoto odstrani vsako umazanijo. Le malo truda - in perilo je snežno belo, prijetno poduhteva in ostane dolgo trdno

bo zmogel tekmovalca (konkurence) s svojimi vrstniki, sicer bo v poklicu nujno propadel. Biti sposoben »tekmovalca« v poklicu, je ena izmed glavnih zahtev poklicnega življenja in to velja prav tako za ročne kot za učene poklice. Od tega tekmovalca zavise zmeraj novi, kvalitetnejši poklicni izdelki, od tega je odvisen razvoj in napredek posrednih poklicev. O tem pa, da učeni poklici niso privilegirani, je danes menda že vsakdo prepričan, saj dnevno srečujemo brezposelne učitelje, diplomirane pravnike, medicince, filozofe itd., izmed katerih bi bil marsikdo v letih čakanja na službo voljan prodati svojo diplomu za vrednost kolkov, ki jih je nanjo nalepil.

Kdor bo po tem skušal gledati na poklicno izbiro s čisto stvarnih vidikov, bo spremenil svoje mnenje o meščanski in o višji ljudski šoli in s poizkusom, poslati otroka na gimnazijo, ne bo tvegal, da bi otrok tam padel ali se z največjo težavo kopal naprej in s tem izgubil veselje do kakršnega koli študija in dela.

Meščanska šola je po svoji zamisli bolj praktično usmerjena in tudi že sama zase predstavlja neko zaključno celoto. Zato je med njo in vrsto strokovnih šol (tehničnih, trgovskih, pa tudi učiteljske i. dr.) večja sorodnost kot med štirimi gimnazijami in temi šolami, da ne omenjamo, da je meščanska šola tudi kot priprava za ročne poklice dosti bolj primerna od nižje gimnazije.

Prav tako pa je tudi tistim, ki dovrše višjo ljudsko šolo, odprta pot v celo vrsto ročnih poklicev.

slikar, knjigovez, rokavičar, ortoped itd., ali dekle, ki bi bilo dobra modistka, frizerka, izdelovalka steznikov, začetna sestra, fotografka, otroška vrtnarica, izdelovalka umetnih evetlic i. dr., ukvarja z latinščino ali celo z grščino, s kemičnimi formulami in drugimi težavami, šolskimi stvarmi ter pri tem duševno in telesno hira?

Menimo, da danes ne potrebujemo toliko profesorjev, sodnikov, advokatov, inženirjev, kot dobrih absolutov strokovnih šol in posrednih obrtnikov, ki bodo zmogli uvrščati vsako leto več svojih izdelkov na evropski trg. Potrebni so nam uradniki in uradnice, ki obvladujejo poleg stenografije in strojepisja še nekaj tujih jezikov: ki so pisмени ne samo v slovenščini, ampak tudi v srbohrvaščini, v češčini, francoščini, nemščini, angleščini in ki bodo tako sposobni v pisarni naših trgovcev, industrijev, obrtnikov, po letovskih hotelih itd. ustvarjati za naš gospodarski napredek potrebne kontakte s tujemstvom.

To smo zapisali zavoljo tega, ker je izmed približno 1000 ljubljanskih otrok, ki so se to leto zglasili k preizkušnji v poklicno svetovalnico, hotelo iti po izjavah njihovih staršev na gimnazijo 45%, na meščansko 30%, na višjo ljudsko 8% in 17% otrok ni vedelo kaj bi; pa še zato da opozorimo starše, da je pri poklicni izbiri še zelo veliko možnosti, ki bodo temu ali onemu prikladnejše kot študij gimnazije, ki pa imajo tudi večjo gospodarsko bodočnost in ki so v sestavi našega gospodarskega življenja potrebnejše.

France Brenk.

Cenzura v filmih

Vsaka država in vsak narod na drugačen način presoja različne vrste filmov. Vsaka država in vsak narod vsebuje drugačna občutljiva mesta. Pisatelji filmov imajo dosti težje nalogo kot pisatelji knjig in gledaliških iger. Kak pisatelj novel piše časih le za nekaj tisoč ljudi. Kak dramatik že zadosti svoji dolžnosti, če le ne užali občutljivosti svojih pokrajini. A pisatelj za filme se mora ozirati na vse svet, sicer bo njegov film v več državah prepovedan, v drugih pa do neskončnosti razrezan in pohabljen.

Zmeraj bolj težko je najti za filme ljudi, ki bi imeli vlogo zločincev in potepuhov. Nekaj časa so bili za take vloge zmeraj Kitajci ali Mehikanci. A oba ta dva naroda so se glede na takšno poiznanje svojega naroda prav tako ogorčeno uprli, kakor evropski narodi, tako da je bila zlasti ameriška filmska industrija precej časa v škripih. Zmeraj pa so dejali, da so Združene ameriške države tozadevno še najbolj širokogrudne. Ko so pripravljali film »Izraz Sanghaj« in so ugovarjali zoper vlogo, ki jo je imel neki angleški general v filmu, je vzkliknil režiser: »No — pa napravite tako, da bo general Amerike. Le počemu bi se razburjali!« O Angliji je znano, da je jako občutljiva, če v filmu mučijo živali. —

Japonska pa ne trpi poljubov na platnu. Nizozemska Indija je v filmu »Marija Antoinetta« izrezala vse tiste kose, ki so poročali o jakobinskih izbruhih zoper kralja Ludvika XVIII. Francozi prenesejo mnogo golote v filmih, Amerika pa takšno goloto jako kritizira. Toda francoska cenzura je prepovedala film »Na Hudičevih otokih«, ker so bili ondi žaljeni načini francoskega kaznovanja. Tudi politične snovi povzročajo, da je kak film prepovedan ali skrajšan, dasi niso kak izrecno državni sovražni filmi. Tako je Ogrska črtala v filmu »Podmorniška patrola« vsa tista mesta, kjer so italijanski vojaki osmešeni. — Kanada zlasti pazi na varstvo plemen in verstev. — Francoski katoličani iz Quebeca so taki nasprotniki zakonskih ločitev, da nočejo v filmih besede »ločitev« niti slišati ne. Belgija nima rada filmov z upori. Mnogo držav, ki imajo dosti brezposelnih, pa so prepovedale uprizarjanje ameriškega filma »Dend Ende«, ker prikazuje preveč očito vso bedo in revščino brezposelnih ljudi. Tako ima vsaka država svojo Ahilovo peto...

Oprema planinca **Slamičevih konzerv** Higijenične so, v kakovosti brez tekmece

V Fallfieldu, v Gloucestershiru, so angleške oblasti uvedle šolo za obrambo zoper letalske napade. Na sliki je učenec te šole, ki gasi ogenj, katerega je povzročila bomba iz letala.

Spreminjanje slovenskih priimkov v Ameriki

Nekateri ameriški Slovenci poangležijo svoje priimke, ko postanejo ameriški državljani. Dasi je v slovenskih družinah vidno nasprotovanje spreminjanju priimkov, je sprememba v nekaterih primerih skoraj neizbežna. Slovenski priimek je zaradi našega vezanja soglasnikov čisto nemogoče za izgovorjavo v angleščini. Ko nadzornik pri delu čita imena s plačilne liste, se pripeti ne samo, da imena ne zna izgovoriti, temveč da ga naš delavec sploh ne razume, kaj kličje njegovo ime. V šoli ima naša mladina nepravilne, ko učitelji ne znajo imena izgovoriti. Težnja po spremembi imena, zlasti na priitek odrasčajoče mladine, je torej mnogostranska.

Oblasti, šole in Amerikanci sami pa nikakor ne napravljajo pritiska za spreminjanje priimkov. Ako je ime predolgo in težko za izgovorjavo, sodnik, ki zasliši prosilca za državljanstvo, včasih vpraša, ako želi spremeniti ime. V šoli ni nikjer elisati, da bi staršem ali mladini prigovarjali spreminitev. So šoleke oblasti, ki celo odobravajo, da priimek ostane tak, kakršnega so starši princeli iz evropske domovine. Nekaterim Amerikancem je naravnost neljubo, ko vidijo spreminjanje priimkov, zlasti, če ime ni pretežko za angleško izgovorjavo.

Vendar je spreminjanje priimkov precej pogosto. Povod za to pa je, kot omenjeno, olajšanje za izgovorjavo in — kar je dokaj žalosten pojav — enostavna želja, da se izbriše sled slovenskega izvora. Slednji povod je vzrok nasprotovanja naših društev.

Vzemimo nekoliko primerov, kako se imena spreminjajo. Naslednji seznam nekaterih slovenskih priimkov pokaže v drugi rubriki težkočo za angleško izgovorjavo prvotnega priimka ter fonetično oddaljenost od slovenske izgovorjave, ko čita naš priimek Amerikaneec. Tretja rubrika pa označi spremenjene priimke v primerih, kjer se pri spremembi samo izpušče nekateri soglasniki ali pa je ime enostavno skrajšano, tako da se še vedno ohrani slovenski izvor. Dasi zapisano spreminjeno slovensko ime skoro nič ne naliči slovenskemu priimku, vendar se iz izgovorjave jasno pozna izvor.

Prva beseda pomeni slovenski priimek, druga angleška izgovorjava, tretja spremenjeni priimek. Bizjak — Bz-džak — Bezjack.

Bohinjec ali Bohinc — Ba-in-džek, Ba-ink — Bohine.

Bertonec — Ber-tan-seldž (izgovorjavo v angleščini skoro nemogočo) — Bertonsel, Bertons.

Cizej — Saj-redž — Sesay ali Seesay.

Dolinar — Da-laj-nar — Dolanar, Dol.

Gradišek — Grej-die-ek — Gradshek, Grad.

Jereb — Džej-reb ali Džir-eb — Yareb.

Košak — Ko-šak — Koshak.

Medvesek — Med-vi-ek — Medved.

Mohori — Mo(h)-ar-ik — Mohorich, Mchar.

Nemanic — Nim-an-ik — Nemanich.

Ogrizek — Ag-raj-zik — Ogrich ali Ogris.

Ocepek — A-cip-ik — Osepek, O'sep.

Poljanec — Pal-džej-nek — Polyanets, Polyan.

Pirih — Paj-rih (h skoro neglasen) — Peerich.

Premrou — Prim-rau — Premroff ali Premraw.

Prem.

Selan — Sil-ān — Sailan.

Slabe — Slejb — Slabay.

Tušar — Tju-sar ali T'e-sar — Tooshar.

Tavčar — Tāv-kar — Touchar.

Umetič — Jun-tik ali Ju-nej-tik — Onetich.

Vogrič — Vag-rik — Wogrich ali Wogerich.

Vavpotič — Waw-pa-tik — Vapotich ali Wapatic.

Zavertnik — Zej-ver-t-nik — Zaver. Vertnik.

Zgonik — Zga-nik, (Zg skoro nemogoče izgovorjavo za Amerikanca) — Zonik ali Sonik.

Zebot — Zej-bot ali Zi-bat — Jabot ali Jabote.

Kakor je težko iz spremenjenih priimkov še opaziti slovenski izvor, vendar se ti poizkusi storjeni samo zaradi olajšanja v izgovorjavi. Ponekod ni sprememba niti takšna. Vavpotič, Vogrič in slični priimki s končnico -č se spremenijo enostavno na -h ali -t; soglasniki s in z se spremenijo v eh in j in to predstavlja skoro vso spremembo v imenu.

Težkoče so tudi zaradi razlike v naglasu. Slovenski dvozložni priimek pogosto zahteva naglas v zadnjem zlogu, kot na primer Bizjak ali Jereb. Amerikanec pa močno naglasi predzadnji ali prvi zlog. Spreminitev priimkov torej jemlje v poštev tudi naglas. Tako dobimo v naših spremenjenih priimkih polglasen ali neglasen e na koncu naglasenega zloga.

V primerih, kjer se ime enostavno zamenja z angleškim priimkom, velja dvojni običaj. Slovenski priimek te ali povsem zavrnjen v zameno za popolnoma drugačno ime ali pa je poljubno nadomeščen s prevodom, ako izvirni priimek nosi kakšen jezikovni pomen. Kjer se slovensko ime popolnoma zavrne brez ozira na pomen in izvor, včasih obvlada samo še začetna črka. Tako na

primer se Ivan Mrcina ali Mrcmloja prelevi v ime John Milton ali Mellon, Matevž Levec v Matthew Longa itd. Ali celo začetna črka priimka ne ostane v vseh primerih. Tako Mrcina lahko postane namesto Miltona Arnold in Levec namesto Longa Short. Eno pa je gotovo: vsi novi priimki so kratki in čim mogoče enostavni.

Drugače pa je s poangleženimi priimki, ki so včasih posrečeni ali pa naravnost smešni. Lepi slovenski imeni Podlesnik in Podgornik sta postali v nekaterih primerih Underwood in Underhill ali pa samo Hill v zadnjem primeru. Več naših Kovčev se prekršča v Smith, čeprav se Kovč zdi celovito v Ameriki dostojnejši priimek kot Smith, ki zaradi prepogočte rabe običajno pomeni da se za »Smithom« skriva oseba, ki noče izdati svojega resničnega imena.

Smešen rezultat s prevodom nastane v primeru, kjer besedni pomen ne pristaja kot ime. Rožnik je na primer lep priimek v slovenskem jeziku, ko se njega lastnik tu prekrsti v Flower ali Rose, pa se zdi za angleško uho neprimerno. Oboje je pristna angleška beseda, pa se kot priimek ne poda. Prevedeni priimek na tak način niso redki, koliko se podoja kot priimki, pa odvisi od angleškega jezika. Povsem ameriško ime Field (polje) mogoče predstavlja našega Poljanca, Matthews Matjašiča, Bear Medveda ali Medveška, Wolf Volka, Taylor Znidaršiča itd.

Prevajanje priimkov s prevodom ali popolno zamenjavo preti v bodoče izbrisati sledi slovenskega rodu v Ameriki. Društva vsekakor agitirajo za obdržanje vsaj tega značaja, ko vse kaže, da zaradi odtujenja od domovine ne bo mogoče obdržati jezika dalj kot do tretje in v izjemnih primerih četrte generacije.

Andrej Kobal.

Droblne novice

Predsednik vlade v zadrugi 'Plamen' v Kropi

Kropa, 5. julija.

Danes je predsednik vlade g. Cvetkovič s šefom kabineta g. Anastasijevićem obiskal kovinarsko zadrugo »Plamen« v Kropi, za katero se je zanimal že ob priliki ljubljanskega vgleseja, ko je nakupil več umetno kovanih izdelkov. G. predsednika vlade je v imenu zadruge in delavstva pozdravil predsednik zadruge. Ogledal si je ročne in strojne obratovalnice in se zlasti zanimal za izdelke, ki so bili na razstavi kovinarske strokovne šole, med katerimi sta dve zelo lepo izdelani stružnici. Nadalje se je pomudil v skladišču umetno kovanih izdelkov, kjer je zopet nakupil več predmetov. Ob slovesu je g. predsednik izjavil, da bo še prišel.

Vse delavstvo je visok obisk razveselilo, za zadrugo pa je dokaz izredne pozornosti in naklonjenosti pri najvišjih činiteljih. Z intenzivnim delom za gospodarski napredek in socialni mir bo skrbela da bo to pozornosti še bolj vredna.

Koledar

Petek, 7. julija: Vilibald, škof; Pulherija, devica.

Sobota, 8. julija: Evgenij III., papež; Elizabeta, kraljica

Novi grobovi

† V Ljubljani je mirno v Gospodu zaspala ga. Terezija Novak roj. Pevec, soproga strojevodje drž. žel. Pokopali jo bodo v soboto ob pol 5 popoldne. — V splošni bolnišnici je umrl g. Franc Rojce, davčni izvrševalec in p. Pogreb bo v petek ob 3 popoldne. Naj jima sveti večna luč! Zalujočim naše sožalje!

† V Preski pri Medvodah je umrla v eredo, dne 5. t. m., gdč. Katarina Marinko, stara 84 let. Pokopnica je bila sestra pokojnega prof. dr. Josipa Marinka in je dolgo let vodila dijaško kuhinjo v Novem mestu. — Naj ji sveti večna luč! Zalujočim naše sožalje!

Osebnostne novice

— Svoj redni letni odmor je nastopil 6. julija ravnatelj PTT v Ljubljani g. Josip Štukelj. Nadomestoval ga bo viš. sv. g. dr. J. Lebar.

— Promocija. Dne. 30. junija t. l. je bil promoviran na zagrebški univerzi g. Julij Matzele, za doktorja univ. med. Cestitamo!

— Diplomiran je bil na filozofski fakulteti ljubljanske univerze g. Rotar Jože (biološka skupina) in ne Rorat Jože, kakor je bilo pomotoma objavljeno v »Slovenec« št. 150.

— Napredovali so za polkovnika pehotna podpolkovnika Mirko Zgaga in Milan Čudina, intendantski podpolkovnik Mirko Vilfan, geodetski podpolkovnik Vitomir Nemček in veterinarski podpolkovnik Dezider Herman; za kapetana vojne ladje kapetani fregate Boltek Kovaček, Vladimir Andoljšek, inž. Metod Pir, Ivan Levec in Mirko Plajvajs; za pehotnega polkovnika podpolkovnik Viktor Pavičič; za podpolkovnika orožniški major Lovro Boneti in strojni major Dušan Polič; za majorja strokovna kapetana I. razreda Matko Makar in Filip Krpan ter strojna kapetana I. razreda Franjo Kapek in Adolf Čizmek; za kapetana I. razreda pehotni kapetani II. razreda Peter Pucar, inž. kapetan II. razreda Josip Bajcar, letalski kapetan II. razreda Sava Poljanec, letalsko-tehnični inž. Pavle Dominko, sanitetni kapetan II. razreda dr. Marko Korošec in strokovni kapetan II. razreda Martin in Potočnik; za poročnika vojne ladje I. razreda poročnik vojne ladje II. razreda Josip Polak; za kapetana II. razreda pehotni poročnik Josip Pinculič, Dragotin Laurič, Viktor Gliha, Josip Busineli, Martin Šibila, Stanislav Hude, Srečko Larar, Ivan Segvič, Ivan Kralj, Karel Orač, Alojz Kukman, Alojzij Stražičar, Milan Domazet, Miloš Kotaraš in Peter Hraste, topniški poročniki Anton Godec, Simon Vilčnik, Henrik Berst, Ivan Višnar, Krunoslav Dogan, Stefan Komerički in Josip Malič, inženirski poročniki Ivan Velikonja, Franjo Paro, Josip Cetin in Alojz Bohte intendantski poročniki Milan Kondrič, Ciril Podbevšek, Franjo Šulek, Franjo Rušak, Slavko Brusin, Bruno Čeh in Milan Šproč, orožniški poročniki Rudolf Severinski, Peter Bošnjak in Jernej Mak; za inženirja kapetana II. razreda inženir poročnik topniško-tehnične stroke Pavel Trost, letalsko-tehnične stroke Ivan Podboj; za poročnika vojne ladje II. razreda poročniki

Kaj pravite?

Po švicarskem listu (Tribune des Nations) poznamo, da sedem velesil: Anglija, Francija, Nemčija, Italija, Japonska, Sovjetska in Združene države za oboroževanje izdajo skupno vsako sekundo 17.000 švicarskih frankov, torej okroglo 238.000 din. Vsako minuto torej 1.020.000 švicarskih frankov, vsako uro 61.200.000 švicarskih frankov, dnevno 1.468.800.000 švicarskih frankov in letno 536 milijard, v dinarjih 7500 milijard. V istem času pa polovico ljudi na svetu prosjati miloščino, da more živeti!

Vsi narodi pa pravijo, da se oborožujejo zaradi tega, da se zavarujejo pred sosedi. Torej, zaupanja ni ravno veliko na svetu. Toda zanimivo je še nekaj drugega! Oborožujejo se vsi zala, da bi ohranili svojo narodno posest in imovino, oborožujejo pa tako neznanstvo in neizmenno, da izdajajo po nekod za orožje že več, kakor pa je vrednost vsega, kar naj bi z orožjem bilo ohranjeno. Z drugimi besedami: države skrbno zapirajo vrata, da mečejo svoj denar skozi okno!

Rekli boste: Saj ne gre le za obrambo materialnih koristi!

Gotovo ne! Toda materialne dobrine zadobe hitro značaj duhovnih vrednot, kakor hitro se neko najde, ki jih je pripravljeno braniti. Včasih človek že kar podvomni v pristišnost duhovnih vrednot, ki jih je treba braniti s bombami in kanoni proti nekim drugim vrednotam, ki pa imajo isti naslov — le v drugem jeziku. Poedini kakor narodi znajo prav dobro pokrivati goloto svoje sebičnosti s plaštem plemenitosti in pravičnosti. Samo Bog ne da, da milijarde, s katerimi se tako veselo igrajo, ne padejo nekega dne težko na njih glave.

fregate Alojzij Plantan, Milan Luger, Hinko Huter, Vinko Grošelj in Dušan Stanič; za poročnika orožniški podporočnik Josip Ribarič; za poročnika fregate poročnik korvete Branko Pečovnik, Branko Ivančič, Karel Kovačič, Stefan Pust, Ciril Šreter, Vitomir Pregel, Valter Grego in Ivan Plesničar; za nižjega vojno-tehničnega uradnika I. razreda nižji vojaško-tehnični uradniki II. razreda letalsko-tehnične stroke Stanko Kovačević, Vekoslav Pavlin in Franjo Flajs, tehnične stroke mornarice Vilko Klaja; za nižjega vojaškega uradnika I. razreda sodne stroke nižji vojaški uradnik II. razreda Milan Pivec; za nižjega vojaškega uradnika III. razreda ekonomske stroke Milan Platinovšek; za vojaškega pisarja II. razreda pisar III. razreda Josip Lipak; za nižjega vojaško-tehničnega uradnika II. razreda nižji vojaško-tehnični uradnik III. razreda tehnične stroke mornarice Andrej Cvar; za intendantskega poročnika s rangom od 1. aprila 1939 podporočnik Borivoje Božič; za inženir kapetana II. razreda tehnične stroke mornarice inženir poročnik Anton Belan; za kapetana II. razreda topniška poročnika Ludvik Štok in Franc Bežjak.

Kino Kodeljevo tel. 41-64

Danes in jutri ob 8.30 najbolj aktualni film sedanosti z Victor Francosom in Vero Korené:

Skrivnost Maginotove črte

Pretrpetljiva tragedija patriota v okviru skrivnostnih utrdb na francosko-nemški meji.

Otok smeha

Pat in Patachon, Lucie Englisch, Rudolf Carl

— Banovinsko tajništvo JRZ v Ljubljani obvešča, da bodo v mesecu juliju in avgustu uradne ure za stranke dnevno od 9 do 12.

— Tečaj ZKU, napovedan za 9. in 10. julij na Betnavi pri Mariboru, odpade zaradi nastalih ovir.

— Duhovne vaje KA za učiteljeve s tečajem ZKU bodo neprekinjeno od 9. do 15. julija v uršulinskem samostanu. Ne zamenjavajte duhovnih vaj KA z duhovnimi vajami, ki jih prireja vodstvo uršulinskega samostana!

— Maturantke zasebnega učiteljskega šolskih sester v Mariboru iz leta 1919 se bomo sestale v ponedeljek 10. julija po prihodu jutranjih vlakov pred glavnim kolodvorom v Mariboru. Pridite gotovo!

— Izredno debela kurja jacea. Znana velika dobrotinica ubogih in dolgoletna naročnica »Slovenec«, gospa Antonija Lesnik, soproga mlinarja in posestnika v Framu, ima kokaš staršeske pasme, ki nese že skozi dva meseca vsak drugi dan po eno izredno debelo jajce. Gospa nam je poslala štiri jajca, ki tehtajo 85, 92, 104 in eno celo 120 gramov. To je gotovo najlepše priporočilo za našo domačo štajersko kokoš.

— FO in DK pri Dev. Mar. v Polju priredita v nedeljo 9. julija 1939 ob 3 popoldne na telovadnici telovadni nastop s pestrnim sporedom. Po telovadbi bo prosta zabava. Sodeluje domača godba. Prijatelji naše mladine vabljeni!

— Sprejem gojencev v Dijaški dom v Ptuj. V Dijaški dom se sprejemajo nepokvarjeni sinovi krščanskih staršev, ki želijo obiskovati tukajšnje državno realno ali humanistično gimnazijo ter meščansko šolo. Prošnja za sprejem se mora oddati najkasneje do 20. julija t. l. Zavod ima zračne učilnice in spalnice, električno luč in vodovodno napeljavo. V domu samem je krasna igralnica z odrom. Na razpolago imajo gojenci tudi veliko športno igrišče ob Dravi. Izbrava policija je popolnoma svobodna. Vzgoja v zavodu sloni na versko-moralni podlagi. Gospodinjstvo vodi čr. šolske sestre iz Maribora. Letno plačilo se določa po spričevalu in premoženjskih razmerah dotične družine. Polno plačilo znaša 5000 din za vse šolsko leto ali 500 din mesečno. Vsa druga pojasnila glede oblike, knjig in šolskih potrebščin se dobe pri upravi Dijaškega doma. Pišite po prospekt. — Vodstvo Dijaškega doma v Ptuj.

— Dolomiti Vas vabijo! Udeležite se izleta v Dolomiti, ki ga priredi od 15. do 19. julija izletna pisarna M. Okorn, Ljubljana, Frančiškanska ulica, tel. 22-50. Prijave do 9. julija.

— I. banovinska razstava malih živali v Ljubljani. Ob priliki jesenskega veleseja, ki bo v Ljubljani od 2. do 12. septembra, bo v okviru kmetijske razstave tudi I. banov. razstava malih živali, t. j. perutnine, domačih kuncev, ovac, koz, golobov itd. Razstavili bodo najlepše plemenske živali priznani rejci iz vse Slovenije, organizirani v raznih rejerskih društvih in rejerskih središčih, pa tudi oni, ki v teh društvih niso včlanjeni. Prihodnje dni bo kr. banska uprava razposlala vabila posameznim društvom in rejerskim organizacijam, da prijavijo živali, ki jih nameravajo razstaviti. Neorganizirani rejci pa naj se pisemno prijavijo kmetijskem oddelku kr. banske uprave, ki jim bo poslala potrebne prijavnice v izpolnitve. Vse živali bodo ocenjene, najlepše tudi nagrajene.

— Pri sončenju uporabljajte Tschamba Fil. Kr. dvorni dobavitelj, DROGERIJA GREGORIC, Ljubljana, Prešernova 5.

— Dve oprostili sodbi pred ljubljanskim sodiščem. Prve dni aprila smo poročali o nenadni smrti posestnikovega sina Ivana Jamnika iz Vrbove pri Ljubljani. Njegov oče je trdil, da si je sin sam žvil življenje z lovske puške. Policija je pa dokazala, da je samomor izključen in je prišla očeta. Nato je oče povedal, da sta se s sinom ruvala in se je medtem sprožila puška, s katero je sin očetu grozil. Državni pravdnik je očeta I. Jamnika et. obtožil samo zaradi prestopka po § 177-1 k. z., ki določa kazno do treh let za tistega, ki koga iz malomarnosti usmrti. Pri glavni

razpravi pa se je izkazalo, da ni dokazov za očitno krivdo in Jamnik je bil oproščen. Po istem paragrafu je državni pravdnik obtožil tudi Jožico R., trgovsko pomočnico, ki je sodniku pripovedovala, da sta šla 9. aprila z zaročencem Andrejem Jakopičem na sprehod. Pri Klečah sta sedla na travo in Jakopič se je začel igrati z majhnim samokresom. Položil je tudi obtoženki samokres v roko. V tistem hipu se je samokres sprožil in krogla je zadela Jakopiča v prsa. Jakopič je čez en mesec v bolnišnici umrl. Obtoženka ni vedela, da je samokres nabit. Tudi je Jakopič pred svojo smrtjo izpovedal, da se je pripetila nesreča po njegovi krivdi, ker je pozabil vzeti iz samokresa naboj, ko je obtoženki izročil orožje. Sodnik je Jožico oprostil.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj še na prazen želodec en kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice.

— Vabilo na prijavo krvojavalec v splošni državni bolnišnici v Ljubljani. Vsi tisti, ki bi bili pripravljeni proti odškodnini dati kri bolnikom tega zavoda, naj se javijo čim prej v bolnišnici, in sicer na I. kirurškem oddelku ob delavnikih od 7 do 8 zjutraj. Pogoji za sprejem v krvojavno skupino je, neoporečno zdravstveno stanje in stalna pripravljenost ter dosegljivost podnevi in ponoči. Za enkratno oddajo krvi plača uprava bolnišnice 250 din. — Uprava obč. drž. bolnišnice v Ljubljani.

— Službe banov. cestarjev. Banska uprava razpisuje pri okrajnem cestnem odboru Radovljica dve službeni mestni ban. cestarja, in sicer 1. mesto za progo od km 26.000 do km 31.50 na banovinski cesti I. reda št. 2 Podvin-Lesce-Bohinjsko jezero; 2. mesto za progo od km 6.00 do km 8.463 na banov. cesti II. reda št. 105 — zveza z državno cesto št. 2 — Rečica-Bled-Zagorice in za progo od km 0.00 do km 2.707 na banov. cesti II/106 Spodnje Gorje-Krnica. Prosilci morajo izpolnjevati pogoje iz čl. 2 ur. o službenih razmerjih drž. cestarjev in njih prejemkov in ne smejo biti mlajši od 23 in ne starejši od 30 let. Prošnje je treba vložiti do 20. julija 1939.

— Za 1000 din poštnih znamk običajnih vrednosti kakor jih imajo v zalogi podeželske trafike, je našla ljubljanska policija pri preiskavi, ko je aretirala znanega vlomilca. Ker ljubljanski policiji ni znan v Ljubljani noben primer vroma v kako trafiko, kjer bi vlomilci odnesli toliko znamk, je prav verjetno, da so bile znamke ukradene na dežel. Kdor je bil oškodovan, naj javi upravi ljubljanske policije, ki brani znamke.

— Še tako vroče sonce ne bo vzel barve Vaši obleki, ako si izberete iz krasnih pisanih barv tobralka, satena ali svile ki so ravnokar došle pri Trvdki F. I. GORICAR, Ljubljana, Sv. Petra cesta

— Darovi za bolniški sklad Društva slovenskih likovnih umetnikov (V. izkaz). Od 1. maja do 30. junija 1939 je prejelo Društvo slovenskih likovnih umetnikov za svoj bolniški sklad sledeče darove. Darovali so: Narodna banka, podružnica 1000 din; Metalno akcionarsko društvo 500 din; D. d. pivovarna Union 200 din; po 100 din: Gjud Alekander, Hrvoje Vera in Nova za: ložba; po 50 din: Juvan Polonica in Majcen Ciril, restavrat; po 30 din: Siegel in drug. d. z. o. z. in Dolencec Ivan, dir. v pok.; Legat Anton, špeccerija, delikatesa in zajtrkovalnica 25 din; dr. Kraigher Lojz, zdravnik 25 din — vsi v Ljubljani. — Vsem dobrotnicam in dobrotnikom izreka DSLU svojo iskreno in toplo zahvalo.

Lepa šolska razstava v Lazah pri Planini

Zadnje nedeljo v juniju je bila na dvorazredni šoli v Lazah pri Planini razstava deških in dekliških ročnih izdelkov. Kar očarani smo bili, ko smo stopili v razstavno dvorano, ki je sicer telovadnica naše dvorazrednice; imel si vtis, kakor da si stopil v hram umetnosti, prevzet lepote razstave, zadivljen nad finim čutom in okusom, ki sta ga z razstavo pokazali vzorni gospodični učiteljici Marija in Anica Dolencec. Kako vse posrečeno! Razstavljeno so bili izdelki od malčkov prvega šolskega leta do onih, ki letos zapuščajo šolo. Vse pa tako lepo narejeno in urejeno, da nisi vedel kaj bi bolj občudoval. Preprosti sadni izdelki iz ilovine, lepe preproge, prti, veznine, ornamenti. In kako je iz vsega dihal pristni slovenski duh! Razstavljeno so bili izdelki, ki se v njih izživlja kmetijsko življenje slovenske vasi. Kako v vsej svoji pristnosti je bila pokazana verna slovenska kmečka družinska soba s sicer preprosto, a z lepo vezinami prti pogrnjeno mizo v kotu, na njej ležečo mašno knjigo, nad njo pa zopet v kotu sv. razpelo. Videli smo kar celo garnituro raznega kmečkega orodja in kako precizno izdelanega! In še neka posebnost. Presenetila nas je cela vrsta domačih zdravilnih zelišč — kakor v lekarni — vse zbrano in nabrano na domačih tleh in pravilno posušeno. Med vso to pestrostjo razstavljenih predmetov pa cvetje in zelenje zopet vse tako previdarno razvrščeno. Koliko truda, koliko dela, koliko skrbi! Kaj čuda, da je vsak od razstave odhajal poln hvale in priznanja. Gospodični, lepa hvala Vam za trud, naši otroci so v pravih rokah. V svojem in imenu otrok Vam ključemo: Bog povrni! — Hvaležni starši.

Turizem

Izlet z luksuznim avtobusom v Valjevo, Koviljačo (prenoč.), Zvornik, Sarajevo, Ilidžo (prenoč.), Konjio, Jablanico, Mostar (prenoč.), Metković, Dubrovnik (prenoč.) Hercegnovi, Cetinje (prenoč.) Podgorico, Peč (prenoč.), Mitrovico, Vrnjačka banja (prenoč.), Aranđelovačko banjo—Belgrad, priredi Putnik od 22. do 30. jul. Cene popolnega aranžmaja so od 1430 do 1790 din, kakor si kdo izbere mesto v avtu. Prijave sprejema Putnik do 17. julija.

»Zlatibor leti« je naslov okusnega prospekta, ki ga je izdala družba za pospeševanje turizma »Zlatibor« v Čajetini, in ki se dobi brezplačno v vseh poslovalnicah Putnika. Družba je izdala tudi brošuro »Turizem in planinstvo«, v kateri je označen Zlatibor kot zdravilišče za vnetje pljučne mreže, kronični bronhitis, posamezne oblike bronhialne astme, slabokrvnost, boleznne štitične, živčno izčrpanost.

Ljubljana, 7. julija

Radio Ljubljana

Petek, 7. julija: 12 Naše veselje (plošče) — 12.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.30 Opoldanski koncert Radijskega orkestra — 14 Napovedi — 19 Napovedi, poročila — 19.30 O vzgoji plezalnega naraščaja (g. Tarter Karel) — 19.40 Nac. ura — 20 Čajkovskij: Uvertura 1812 (plošče) — 20.10 Zenska ura: Zena v službi državne obrambe (ga. Pavla Hočevar) — 20.30 Koncert opernih arij. Sodeluje gdč. Ada Auersperg. Radijski orkester, dirig. D. M. Sijanec — 22 Napovedi, poročila — 22.30 Angleške plošče.

Drugi programi

Petek, 7. julija: Belgrad: 20 Zagreb — 20.30 Sremac: »Pop Cira in pop Spirac« — 22.15 L. M. Škerjanec klavirski koncert — Zagreb: 20 Violina — 20.30 Zabavni koncert — Praga: 19.30 Narodni koncert — 20.40 Violina — 21.15 Orkestralni koncert — Bratislava: 20.45 Pevski koncert — 21.15 Komorni koncert — Solija: 19.30 Verdijeva opera »Aida« — Varšava: 21 Schubertov koncert — 22.25 Violina — Budimpešta: 19.25 Koncertni prenos — 21.10 Orkestralni koncert — 23 Ciganški orkester — Trst-Milan: 17.15 Violončelo — 21 Opereta — Rim-Bari: 21 Simfonični koncert — Dunaj: 20.15 Brucknerjeva VIII. simfonija — Berlin-Vratislava: Opera »Veselo žene vindorsk« — Königsberg: 20.15 Plesni večer — Frankfurt: 20.15 Operna in operetna glasba.

Prireditve in zabave

Zenski APZ. Drevi ob 20.30 bo v veliki filharmonični dvorani koncert Zenskega akademskega pevskega zbora pod pokroviteljstvom soproge g. bana gospe Antonije Natlačenove. — Prosimo obistnivo naj v času odmora ne kadi v stranskih dvorana. Nekaj vstopnic je še na razpolago na univerzi, kjer dobite tudi programe. Koncertna blagajna bo danes poslovala na univerzi samo do 17. Od 19.30 naprej bo odprta pred dvorano.

Stavbna zadruga »Bežigradski dom« priredi v soboto 8. julija in v nedeljo 9. julija, obakrat ob pol 9 zvečer, pri Sv. Krištofu na Tyrševi cesti veseloigro »Pri belem konjičku«.

Sestanki

Fantovski odsek Trnovo ima drevi ob 8 svoj redni sestanek. Člani, pridite polnoštevilno!

Lekarne

Nočno službo imajo: dr. Kmet, Tyrševa c.; mr. Trnkoczy ded., Mestni trg; mr. Ustar, Selemburgova ul. 7.

Po državi

* Dograditev kopališča v Splitu. Splitska občina bo najela 900.000 din posejila, ki ga bo porabila za dograditev novega kopališča na Bačvicih. Skupni stroški za novo kopališče bodo znašali 2.300.000 din.

* Zrtve Save. V Zagrebu se je šel s svojo ženo kopat v Savo 37-letni zidarski pomočnik K. Fras. Mož se je kopal na precej nevarnem kraju, žena ga je pa gledala z brega. Nenadoma je mož začel v vrtinec in začel klicati na pomoč. Preden je žena mogla priklicati ljudi, da bi pomagali, so valovi zagnili moža, ki je utonil. Njegovega trupa še niso našli.

* Sin osumljen, da je po nesreči ustrelil očeta. V nekem gozdu na področju okraja Dugo Selo so našli ustreljenega kmeta Grgo Pudjaka, ki je bil strasten lovec, čeprav ni imel lovske karte. Pudjak je šel ponoči s svojim sinom Stjepanom v omenjeni gozd. Nenadoma je počil strel in Pudjak se je, zadet naravnost v srce, zgrudil mrtev na tla. Njegov sin Stjepan je bil aretiran, ker so ga osumili, da je nehotno ustrelil očeta. Sin trdi, da je nedolžen in da je neznanca oseba streljala na njegovega očeta in ga ubila. Preiskavo nadaljujejo.

* 29 kg svile je ukradel z drvečega tovornega avtomobila v Zagrebu neznan tat. Skočil je na avto ter z njega vrget 29 kg težki zavoj svile, skočil zopet z avtomobila ter pobegnil, ko je pobral svilo. Za njim ni nobenega sledu.

* Požar v Medmuru. Dne 3. t. m. popoldne je začelo goreti v hlevu čakovskega poštnega prevoznika Janjiča. Ogenj se je prijel tudi hiše, ki je zgorela s hlevom vred. Tudi sosedu je zgorelo 10 voz sena. Ko je začelo goreti, Janjiča ni bilo doma. Ko je prihitel, je brž planil v sobo k omari, kjer je imel shranjenih 1500 din. Toda denarja ni bilo več tam, ker se ga je bil polastil eden izmed množice »gasilcev in reševalcev«.

Anekdota

Preden je nedavno umrl petrolejski kralj Deterding razvil bil s konkurenčno družbo, ameriško »Standard Oil Company«, se je želel seznaniti z njenim lastnikom, voditeljem itd., z mr. Rockefellerjem, petrolejskim kraljem Amerike. Odpeljal se je v New York in v palači družbe oddal svojo vizitko in prošil za sprejem pri Rockefellerju. Rockefeller ga je sprejel in pred njim ogledoval njegovo vizitko, kakor da šele prvič nekaj sliši o možu, ki pa je že takrat imel premoženje v vrednosti do 30 milijonov dolarjev. »Tako, tako, vi ste Deterding«, je mrmral Rockefeller v vizitko in ogledoval moža, in pravite, da ste ravnatelj družbe, ki se imenuje Royal Dutch? »Da«, je odgovoril kratko užaljeni Deterding. »In oprostite, da sem prišel na svet, ne da bi Standard Oil vprašal za dovoljenje« in šel. Tako sta se prvič in zadnjič sestala ta dva finančna veljaka.

Slikarjevo priznanje. Slikar: »Ustnice, obrvi in trepalnice sem izpuštil, ker jih boate najbolje kar sami po svojem okusu znali naslikati.«

Grozen zločin v pijanosti

Z nožem je do smrti zabodel ženo sebi pa prerezal vrat

Slovenj Gradec, dne 5. julija.

Snoči okrog 5 popoldne je demon-alkohol porinil v roke nož gospodarju p. d. Sp. Kolarjeve domaćije Vovku Jožetu iz Sp. Dolice (okraj Konjice) in z njim je le-ta zabodel svojo ženo 40 letno Angelo Vovk v domači hiši. Zadal ji je globoko rano na levi strani blizu srca in jo smrtno nevarno ranil. Prepeljali so jo v slovenigraško bolnišnico, kjer je danes zjutraj okrog 7 umrla v hudih bolečinah, še

prej previdena a sv. zakramenti. Istočasno se zdravi v tukajšnji bolnišnici tudi njen oče, katerega je ta vest tako potrla, da je ogroženo njegovo duševno stanje. — Danes zjutraj se je podala na dom umora orožniška patrulja iz Vitanja. A groza! Našli so stotica nezvestnega, z globoko zvežajo rano na vratu — prerezal si je v obupu vrat, ko se je zavedel svojega dejanja. Takoj so pozvali avto, s katerim so ga prepeljali v javno bolnišnico v Celje. Malo je upanja, da bo okrevale.

LJUBLJANA

Osrednje avtobusne postaje ne bo?

Včeraj se je na mestnem tehničnem uradu nadaljevala anketa, ki je obravnavala ureditev tramvajskega in cestnega prometa v Ljubljani. Pred štirinajstimi dnevi so bila na sporedu v glavnem vprašanja, ki se tičejo avtomobilskega, voznega in kolesarskega prometa v Ljubljani. Za vse je popolnoma jasno, da sedanja ureditev avtobusnega prometa v Ljubljani ni ugodna. Najbolj primerno bi bilo, če bi se našel prostor, na katerem bi se dal urediti avtobusni kolodvor, kakor ga je n. pr. pred nedavnim dobil Maribor na Glavnem trgu.

V načelni razpravi je univ. prof. inž. Hrovat pojasnil, da v Ljubljani nimamo niti sedaj, niti ne bomo imeli v doglednem času prostora, kjer bi se dal urediti osrednji avtobusni kolodvor. Vse avtobusni promet naj se razdeli na več manjših postajališč. To bi bilo tudi glede na naše ozke ceste umestno. Tudi zastopniki trgovskih in gospodarskih krogov so odločno nastopili proti temu, da bi Ljubljana dobila osrednje avtobusno postajališče. Glavni razlog je pri njih gospodarska značaja. Trdijo, da bi deli mesta, ki bi bili daleč od osrednjega postajališča, izgubili veliko kupcev, ki prihajajo z avtobusom v Ljubljano. Na drugi strani pa se že danes vidi, da se glavna postajališča avtobusnih prog ustvarjajo le v nekaterih delih mesta. Drugi ljubljanski okraj pa sploh nima nobenih postajališč, kar pomenja zanje veliko gospodarsko izgubo. Tako na primer šentjakobski okraj nima nobenega postajališča, čeprav vodijo skozi tri pomembne prometne ceste v smeri na Sušak, Trst in Zagreb. Izrečen je bil tudi predlog naj se na šentjakobskem trgu odkupi Virantov vrt ob Grudnem nabrežju in se tam poskuša urediti večje postajališče avtobusov. S tem, da imajo avtobusi iz Gorenjske vsi isto končno postajališče v Ljubljani, so v veliki meri prizadeti trgovci, ki so daleč od teh postajališč. In vendar je Gorenjska gospodarsko najmočnejša pokrajina v Sloveniji, kar dokazuje tudi močnejši avtobusni promet.

Razpravljali so še o raznih drugih vprašanjih, tako glede hitrosti vožnje po mestu, o prometnem ropotu in tako dalje. Glede avtobusnega postajališča pa so sklenili, da bo mestni tehnični urad pozval vse prizadete organizacije, naj se izjavijo glede osrednje avtobusne postaje v Ljubljani.

Ali smem, ali ne smem?

Uprava policije obljublja, da bo stopila na prste vsem, ki se ne drže cestno-prometnih predpisov. V Ljubljani nas je 20.000 kolesarjev. Koliko od nas ve, kaj smemo in kaj ne smemo? Oglejmo si nazoren zgled, ki ni le v kričevem nasprotju s prometnimi predpisi, ampak se tudi že upira zdravi pameti.

Vajenec je vozil v mogočnih vijugah po cesti in ravnal z eno roko krmilo, z drugo pa krčevito držal dva častljiva stola. Tudi sam bi povedal, da taka cirkuska vožnja po cesti ni dovoljena. Še bolj pa so to občutili vsi tisti, ki so vozili za njim. Kolesarji se ga skoraj niso upali prehiteti, ker niso vedeli, kam ga bo prav v trenutku, ko ga bodo prehitevali, zaneslo. Tudi avtomobilisti so previdno zmanjšali brzino in se ga ogledali v velikem loku. V vsem njihovem postopanju je bil videti strah pred mislijo, kaj se bo zgodilo, če se mu podre veličastni babilonski stolp na krmilu. Ali ne zasluži temeljite kazni mojster, ki je tako obloženega vajenca poslal s kolesom na cesto, kjer je bilo v nevarnosti njegovo življenje in tudi zdravje drugih.

V soboto 8. julija

koncert

vojaške godbe pod vodstvom kapelnika g. podpolk. Hercoga v vrtu restavracije grand hotela »Union«.

Sumljiva smrt v prenočišču

»Slovence« je že 5. julija poročal, da je policija našla v nekem ljubljanskem prenočišču 21 letno brezposelna modistinjo M. P., doma z Gorenjskega. Bila je zastrupljena z ogljikovim dvokisom, ki se je razvijal v sobi med tem, ko je v umivalniku žarelo ogelje. Njeno smrt je javil policiji ljubimec J. J., ki je kuhar v nekem ljubljanskem lokalu. Policija je uvela natančna preiskavo in tudi večkrat zaisušala kuharja, ki je pa svoje izpovedi menjal. Najprej je trdil, da je deklo zaklenil v sobo na njeno prošnjo, zatem pa je zopet pravil, da sta si hotela skupaj končati življenje. V ta namen je deklo prinesla s seboj ogelje in spirit, on pa, da je prinesel poldrugi liter bermeta. Skupaj sta napisala poslovilna pisma, nato pa je deklo razžarelo ogelje, ki naj bi s svojimi plini obema končalo življenje. Kakor pripoveduje, se je ob dveh zbudil in je še komaj dihal, med tem, ko je bila deklo že mrtvo. Odprl je okno, ker je zgubil pojam, da bi si končal življenje. Kot razlog za smrt navaja kuhar, da se nista mogla poročiti, ker je imel »samo 1600 din mesečne plače in prosto hrano«, deklo pa je bila že v tretjem mesecu. Obremenilno pa je zlaisti dejetvo, da je kuhar drugi dan zjutraj popravil vse poslovilna pisma, katera sta pisala skupno in je predložil policiji eno samo, ki pa je pisano tako, kakor da bi se deklo sama od sebe odločilo za korak v smrt. Pridržali so ga v policijskih zaporih, ker upravičeno sumija, da njegove, že itak protislovne izpovedi niso točne in obstoji možnost, da je pomagal pri samomoru e padno zavestjo in odgovornostjo.

1 Ravnateljstvo mestne ženske realne gimnazije prosi učence, naj sprejmejo na zadnji poti svojo profesorico go. Vido Vrtovčev. Pogreb bo v petek, 7. julija ob 17 iz Zavetišča sv. Jožefa (Vidovdanska cesta 9).

1 Ravnateljstvo uršulinske gimnazije, učiteljica, meščanska šola, vadišnice in osnovne šole v Ljubljani opozarja učence iz Ljubljane in okolice, ki sodelujejo pri igri na Stadionu, da se polnoštevilno in točno udeležijo vaje dne 9. julija ob 9 dop.

1 Modelarski tečaji bodo med počitnicami v Ljubljani. Vsi, ki se jih nameravajo udeležiti, naj pridejo jutri, v soboto dopoldne ob 9 v modelarsko delavnico ljubljanske Aerokluba v poslopiju I. dr. realne gimn. (bivše realke) v Vagovi ul. Tečaji bodo začetni in nadaljevalni.

1 K večeršnjemu poročilu: »Prihod ameriških Slovencev v domovino« naknadno javljamo, da je g. šef državne izseljeniške službe g. dr. Fedor Arancić poslal v svojem imenu g. Jožeta Zelca, uradnika ministarstva za soc. politiko in narodno zdravje. Ta je naše Slovence iz daljne Amerike ob prihodu na Jesenice prav priročno pozdravil in jih z brzovlakom spremil do Ljubljane, kjer je bil že včeraj javljen sprejem. Pozornost našega ministarstva je naše rojake vidno razveselila.

1 Za mestne reveže je poslala tekstilna tovarna »Lanac« v Ljubljani 200 din v počaščenje pok. I. Gostinčarja iz Kleč; g. Josip Ciuba, Gre-

MARIBOR

Ves Maribor je sodeloval pri mladinskem taboru

Vsem Mariborčanom, ki so bili priča veličastnega mladinskega tabora, bodo mladinski dnevi ostali v nepozabnem spominu, saj so se pred njihovimi očmi vrstili prizori, kakršnih Maribor doslej še ni videl.

Z veseljem moramo potrditi, da je ves Maribor uspešno sodeloval pri letošnjem taboru, da so se lojalno obnašali tudi naši nasprotniki in da so tudi tisti, ki sicer kulturno niso z nami, na čast slovenski katoliški mladini izobesili zastave. Tudi z raznimi informacijami in raznimi drugimi uslužnostmi so šli na roke tabornim udeležencem. Zlasti pohvalno moramo omeniti vse tiste Mariborčane, ki so se zavzeli za najmlajše udeležence tabora, mladenke in mladce, ki jih je silovit nalič za časa spreveda do kože premočil, in ki jih je zato vodstvo spreveda takoj poslalo na prenočišča, da so se mogli preobčiti. Še preden pa je naš drobiž prišel do svojih prenočišč, je marsikateri Mariborčan mnogo otrok povabil v svoje

goričeva ul. 15, je daroval 150 din namesto cvetja na krsto pok. prof. Vide Vrtovce, a mestna vrtnarija je na njeno krsto položila preprost venec s trakovi v mestnih barvah. Mestno poglavarstvo izreka darovalcema najtoplejšo zahvalo tudi v imenu podpiranjih.

1 Blagajna mestne elektrarne ljubljanske zaradi snajenja uradnih prostorov v ponedeljek, dne 10. in v torek, 11. t. m. ne bo poslovala, na kar opozarjamo stranke.

1 Velike konjske dirke v Ljubljani. Prihodnje nedeljo bodo na vojaškem vežbališču poleg aerodroma velike konjske dirke. Tekmovali bodo najboljši konji iz Slovenije, napovedani pa so tudi odlični dirkalni konji iz Zagreba. Spored tekem bo obsegal sedem zanimivih točk, med katerimi so tri kasaške, štiri pa jahalne. Dostop na vežbališče bo z Zaloške ceste in čez aerodrom. Gledalci bodo imeli ugodne avtobusne zveze. Ob Ljubljani pa je tudi poseben vlak iz Ljubljane.

1 Življenje si je hotel končati v bližini stare cukrarnice stanujoči delavec. Pa so k sreči še ob pravem času opazili obešenca in poklicali reševalno postajo. Reševalci so bili takoj na mestu in so nezvestnega obupanca hitro sneli ter ga skušali z umetnim dihanjem obdržati pri življenju. Imeli so s seboj tako zvani dihalni aparat »pulsomotor«, s katerim so mu tudi rešili življenje.

1 Starega znanca in specialista za vlome na deželi je tu dni prišla ljubljanska policija. Ko so mu potrkali nekoliko po žepih, so našli pri njem kar celo zalogo ur. Ker se grešnik že spozna na paragrade, trdi, da je vse štiri ure pred kratkim kupil po zmerni ceni od nekega neznanca. Vse štiri ure so srebrne in imajo lepe verižice.

stanovanje, kjer so jih ogreli, posušili in okrepčali. Vsem tem uslužnim Mariborčanom čast in zahvala.

Maribor se je s takim svojim nadvse hvalovrednim obnašanjem ob mladinskem taboru, kakih deset izjem tukaj na sodbo ne more prav nič vplivati, pokazal, da se je zavedal pomena mladinskega tabora in da mu ob vseh prilikah gre značaj v resnici gostoljubnega mesta.

Mariborskemu mestu, vsemu njegovemu prebivalstvu v imenu slovenske mladine, ki je prihitela na svoj veliki zbor iz vseh krajev Slovenije, za prijazen in uslužen sprejem najlepša zahvala!

Zahvaliti se moramo tudi vsem oblastem, ki so do skrajnih svojih možnosti šli pripravljenemu odboru in udeležencem na roko, zlasti pa so se, kakor vedno ob takih prilikah, s požrtvovalnostjo in potrpežljivostjo izkazali naši železničarji, vsi od prvega do zadnjega, ki so imeli s toliko poštenim prometom, kakršen je bil v teh dneh, posla noč in dan.

ne uprave zaradi zvišanja svojih dohodkov, ali so zaradi zmanjšanja dohodkov sami zaprosili za nižjo odmero, ali pa so začeli obratovati 1. 1938. ter jim je bila pridobitna odmerjena le začasno. Davčne osnove, kakor jih je predlagala davčna uprava, so vsem interesentom razvidne iz osebnih oseb, zavezanih pridobitnic, ki je razgrnjen na vpogled na mestnem poglavarstvu od 5. do 18. julija. Iz seznama je tudi točno razvidno, kdaj in ob kateri uri se bodo obravnavali predlogi za vsakega posameznega zavezanca.

m Gasilci pri St. Petru pri Mariboru vabijo Mariborčane v nedeljo popoldne na svojo prireditev, ki se vrši na vrtu gostilne Sande. Začetek ob 2 popoldne. Čisti dobiček je namenjen za nabavo novega orodja. Z Mariborom so zelo ugodne avtobusne zveze.

m Novo tovarno za svileno namerava sezidati — kakor nam poročajo — tukajšnje tekstilno velepodjetje J. Hutter in drug. Tovarna bo zaposlevala okrog 300 delavcev, proizvajala pa bo večinoma izvozno blago. Za izvoz svilenih izdelkov obstajajo pri nas zelo ugodni pogoji, vendar pa pridejo v poštev le velika podjetja, ki bi zmogla večja naročila. Na ta način bo podjetje imelo vedno dovolj potrebnih deviz.

Dr. Lutman

ne ordinira od 14. julija

m Davčne zadeve. Davčna uprava za mesto Maribor razglašala, da je s 1. julijem zapadel v plačilo III. četrtletni obrok zgradarine, pridobitne, rentnine, družbenega davka, davka na neoznajene osebe, davka na poslovni promet in vojnice. 15. avgusta zapade II. polletni obrok zemljarine.

m Vlomi v trgovino. V Kamnici pri Mariboru so vdrl vlomilci v trgovino Antona Štoka. Odnesli so mu razne jestvine, perilo, nogavice, zračnice za kolesa in mu s tem povzročili 2000 din škode.

m Dober plen je napravil vlomilec, ki je sredi dneva obiskal hišo posestnika Alojza Korošca v Sv. Juriju v Slovenskih goricah. Ko so bili vsi domači zaposleni na travniku pri spravljanju sena, je vlomil v hišo ter odnesel 4000 din vredno zlato uro z verižico, 2000 din gotovine, 2 srebrni uri in 2 hranilni knjižici. Srebrni uri in hranilni knjižici je blizu hiše vrgel proč ter so jih domači našli, z ostalim plenom pa je nepoznan izginil kot kafa.

Jesenice

Kino Krekovo prosvetno društvo predvaja v petek 7. julija ob pol 9 zvečer film »Predstava v Maroku«; v soboto 8. julija ob pol 9 zvečer pa film »Petroleje«.

Ježica

Na dopoldanskem zborovanju v nedeljo 9. julija bo govoril ministar za gradbo g. dr. Miha Krek. Spreved bo krenil ob pol 9 — ne ob pol 8 — izpred trgovine pri Smerketu in ob 9 av. maša, ki jo bo daroval predsednik Prosvetne zveze g. prof. dr. F. Lukman. Pri sv. maši bomo peli naslednje pesmi: »Lepa si, lepa... Pojte hribi in doline... Mogočno se dvigni... Povsod Boga... Kraljevo znamenje. Občinstvo prosimo, naj pri ljudskem petju sledi godbi in dirigentu. — Kakor posnamemo iz poročil, ki jih dobivamo, bo udeležba narodnih noš pri sprevodu zares lepa. Prijavilo se je tudi veliko tudi iz okolice. Pri sprevodu bodo sodelovali tudi fanfaristi šempetrskega prosvetnega društva Vee one, ki bodo prišli z avtobusom, opozarjamo, da odhajajo zadnji avtobus, s katerim se morajo pripetiti do začetka spreveda, ob četrti na 9 iz Tavčarjeve ulice. Kolesarji bodo lahko spravili kolesa v bližini mesta, odkoder bo šel spreved, ali pa na šolskem dvorišču pri cerkvi. Hišni posestniki, ne pozabite na zastave in okrasitev hiš! Spreved bo šel skozi vso Ježico do Tavčarjevega dvora. 30 letnica ženskega katoliškega prosvete naj bo veličasten jubilej naše fars. Zato naj vsak po svojih močeh pripomore, da bo uspel čim lepše in dostojneje! Bog živi!

Ženski svet daje
prednost našim
elegančnim, lahkim,
robu prostim očalom,
katera se enostavno pri-
lagajo.

Ljubljana
PASAŽA
NEBOTIČNIKA

Celje

e šest idejnih skic regulacijskega načrta mesta Celja. Pred dnevi je potekel razpis natečaja za izdelavo idejnih skic regulacijskega načrta mesta Celja, ki ga je razpisala celjska mestna občina. Predloženih je bilo šest idejnih skic, do čim je za te skice določenih 7 nagrad. Prva nagrada znaša 20.000 din, druga 15.000 din, tretja 10.000 din, štiri nagrade pa so po 3000 din, to je 12.000 din. Načrti bodo predloženi ocenjevalnemu razsodilju za določitev nagrad in odkupov, ki ga tvorijo gg. Mišelčič Alojzij, univ. prof. inž. arhitekt Vurnik Ivan iz Ljubljane, mestni gradbeni svetnik inž. arhitekt Mušič Vladimir iz Ljubljane, inž. Fatur Dragutin iz Ljubljane, višji tehnični svetnik banke uprave v Ljubljani inž. Josip Črnič, šef tehničnega razdelka okrajnega glavarstva v Celju inž. Marek Jan in celjski župan dr. Alojzij Voršič. Ko bo žirjska komisija odprla te načrte in jih ocenila, bodo eventualno razstavljeni na celjski razstavi. Izgajeni in odkupljeni načrti bodo služili za izdelavo regulacijskega načrta mesta Celja.

e Veliko slavlje koroških borcev na Ljubnem ob Savinji. V nedeljo 30. julija bo na Ljubnem ob Savinji velika slavnost koroških borcev. Ob 10 bo v župni cerkvi na Ljubnem služba božja za padle in umrle severne borce, nato pa manifestacijski zbor na Forštu. Slavnostna govornika bosta predsednik glavnega odbora LKB g. polkovnik v p. Viktor Andrejka in predsednik organizacije dr. Mejak iz Gornjega grada. Po zborovanju bo odkrile spominske plošče na Brunetovi hiši sredi trga.

e Kmetska zveza v St. Jurju pri Celju ponovi v nedeljo 9. julija zgodovinsko ljudsko igro »Milnarjev Janez«. Pričetek ob 4 popoldne na prostoru za Katoliškim domom.

e Kongregacijski sestanek celjskih gospa bo v nedeljo 9. julija ob 6 zvečer v kapelici pri šolskih sestrah.

e V celjski bolnišnici je umrla 29 letna posestnica Angela Erjavce iz Dvora pri Šmarju. — Naj počiva v miru!

e Gasilski praznik v Vitanju. V nedeljo 9. julija bo v Vitanju velik gasilski praznik. Gasilska četa dobi nov prapor. Blagoslovitev bo združena z župnim zletom celjske gasilske župe pod pokroviteljstvom bana g. dr. Marka Natlačenca. V soboto zvečer bo ob 9 bakljada in podoknica kumicam. V nedeljo ob 5 zjutraj bo po trgu in vasi budnica, od 7.30—9 koncert, ob 9 sprejem g. bana, zastopnikov oblasti, delegatov, gasilcev in gostov pod lipo pri farni cerkvi. Ob 9.30 se bo razvil od farne cerkve spreved skozi vas na slavnostni prostor pri Gasilskem domu. Ob 9.45 bo zastopnik mariborskega škofa stolni kanonik g. dr. Ivo Zagar opravil slovesno sv. mašo in blagoslovil četni prapor. Nato bo zabijanje spominskih žebeljev, odlikovanje gasilcev, govori in defile gasilskih čet pred gosti.

Ptuj

Hudo bolan leži v ptujski bolnišnici g. Jazbinšek Franc, župnik od Sv. Trojice v Haložah. Svojim sbratom se priporoča v molitev.

Kresovanje na časi sv. bratoma Cirilu in Metodu. V torek zvečer je ptujski podružnica CMD priredila na panorami kresovanje v čast slovanekima blagovestnikoma. Udeležilo se ga je veliko število Ptujčanov in tudi okoličanov je bilo precej videti. Večela slovenska pesem je odmevala okrog velikega kresa, ki je gorel do polnoči. V začetku je spregovoril o pomenu praznika sodnik g. dr. Kramberger. Prosta zabava, ki jo je izpopolnjevala mestna godba, je trajala pozno v noč.

Renoviranje mestnega magistrata. Ze delj časa opravljajo na mestnem magistratu zunanja prenavljajna dela, ki so bila nujno potrebna. Sedaj dokončujejo vzhodno fronto v Maistrovi ulici. Kakor znano, je ptujski magistrat najlepši od vseh v Sloveniji po svoji zgradbi in bo s tem prenovljenjem gotovo še bolj povzdignil lepoto staroslovnega Ptuja. Priporočljivo bi bilo, da bi tudi druge urade in javna poslopja temeljito popravili, če že ni mogoče postaviti novih dostojnih poslopij, kajti sedanja so naravnost v obupnem stanju in gotovo niso v ponos našemu mestu.

Nesreči. Ko se je peljala 30 letna dekla Topolovec Terezija od Sv. Bolfenka v Slov. goricah okoli 10 zvečer od čevljarja proti domu, je padla in si zlomila desno roko. — Petek Antonija, 33 letna žena kočarja iz Cvetkove, občina Sv. Lenart pri Veliki Nedelji, je srečala z vozom, s katerim se je peljala proti domu, avtomobil. Splašil se je konj, ki je začel na vso moč dirjati. Petkova je padla z voza in dobila zelo hude notranje in zunanje poškodbe.

— Pri lenivosti črevesa, kataru v črevih, obolenju skrajnega črevesa, odstranjuje naravna »Franz-Josefova« grenka voda zoprtje spodnjih organov dobro in naglo. Mnogoletne izkušnje uče, da redna poraba »Franz-Josefove« vode izbornu urejuje funkcije črev.

Reg. po min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485. 25. V. 35

Litija

Litijski skavti. V Litiji imamo več društev in organizacij, ki so nekatere več, druga manj poznana. Med zadnje spadajo tudi litijski skavti, ki pa zaslužijo po svoji pridnosti več javnega zanimanja. Prav te dni prireja Steg skavtov kralja Matjaža svoje VII. taborenje. Društva tako zapuščena »džungla« na koncu litijskega polja je zopet zaživila in iz tal je zrastle kar cela vas šolovov. Veselje je gledati mlado skavtsko družino, ki se po trdem šolskem letu zopet slobodno razživlja na zraku. Požrtvovalni in nesebični starešina Fr. Pleničar je skavtom preskrbel vsestranskega razvedrila. Poleg tega pa pazi, da se otroci navajajo na red in disciplino, lepo vedenje itd. Vsi skavti se ob nedeljah udeležujejo skupno sv. maše. Skavti vsakega obiskovalca prijazno sprejmejo, ga popeljejo po taborišču in mu znajo povedati toliko zanimivega o taborenju, da kar pozabi oditi od njih. V nedeljo bo blagoslovitev novega skavtskega stana pred sodnjo. Stan je prav lična hišica, v katero se bodo vselile skavtine. Skavti pa imajo že svoj stan in smemo reči, da so postali že kar hišni posestniki.

KULTURNI OBZORNIK

H Knafelčevemu zemljevidu Julijskih Alp

V založbi SPD je to dni izšla V. popravljena izdaja poznane Knafelčevega zemljevida »Julijske Alpe«. Nova izdaja je mnogim temeljito popravljena, posebno kar se tiče imenovanja v naših Alpah in v Karavankah, vendar so se kljub dobri volji vrnila semintam kake napake, ki se jim je težko ogniti, posebno če založništvo nima volje, take publikacije pred končevalnim tiskom dati krajevnim organom SPD in poslužiti nam v pregled, da se eventualne napake popravijo in s tem omogoči izdajo, ki služi ne le našim turistom, temveč v veliki meri tudi tujim gostom, ki vsako leto v vedno večjem številu zahajajo v Slovenijo in še posebej v naše planine.

Na tem mestu moram posebno gratirati omalo-važevanje Blejske okolice, to je Bleda samega kakor tudi terenov, ki naš Bled obkrožajo. V mislih imam tukaj Pokljuko, Jelovco in Mežaklo, kjer merodajni faktorji niso hoteli vpoštevati velikih izprememb v tem okolišju v času od l. 1936, ko je izšla prejšnja IV. naklada.

Da si bo planinska in izletniška publika sama mogla pomanjklivosti V. izdaje popraviti, nava- jam tu samo poglobljene napake, SPD kot založ- nico zemljevida pa prosim, da si za v bodoče na- vedene pomanjklivosti zabeleži in pri event. na- daljnji izdaji popravi.

Na območju Jelovce treba predvsem črtati »Koča sm. k. Slalom 34« na Selški Planini, ker te kočje sploh ni in je nikoli ni bilo. Kako je v zemljevidu zašla, je meni samemu uganka. Jama pod Babjim Zobom, ki je last Radovljanske po- družn. SPD, ima zvezo po tur. stezi, ki vodi pod Babjim Zobom preko Zagajca in vasi Kupljenik; ta zveza pa tu manjka in ni v zemljevidu vnešena. Od gozdarske postaje Rovtarice vodi dobro mar- kirana pot na Ratitovec, ki ni vnešena, sploh pa od Boh. Bistrice do Rovtarice in še dalje do po- staje Martinček vodi dobra vozna cesta ter imajo posamezne postaje: Ribčeva, Rovtarica in Martin- ček telefonsko zvezo na gozdarsko upravo v Boh. Bistrico in od tam na ostalo telefonsko omrežje blejske telefonske centrale iz Ljubljane. Take stvari so v slučaju kake nesreče posebne važnosti in je na vsak način potrebno, da so v zemljevidu naznačene. Da manjka zvezne poti Bled-Jelovca je nekaj samoposobi umevnega.

V okolici Bleda manjka nova cesta Bled (Grad) postaja Podhom-Vintgar, ki je tudi ni v zemljevidu; manjka tudi markirana in najbolj po- sečana pot iz Zasipa preko Sv. Katarine do slapa Vintgar in dalje na postajo Dobrava. Cesta iz Bleda preko Gorj in Poljan, ki tudi niso ozna- čene, in nepoznana skalna tvorba »Baba« na Po- ljanah, nima tu nobene zveze na Javornik pri Je- senicah, ker je most preko Save že pet let podrt.

P. Krizostom O. F. M.: Otroške igrice, VIII. zv., 1939. — Naš znan pisatelj za mladino, P. Krizostom, je izdal zdaj že osmi zvezek igrice, namenjenih otro- kom, da jih uprizorijo. Pričujoči zvezek vsebuje poleg večjega prizora, ki je okvir deklamaciji v čast Kri- stusu Kralju in ki ga je sestavila M. Elizabeta, eno najljubše igrice, kar jih imamo iz peresa P. Krizo- stoma, namreč »Svetega Kristofa«. Že za- snovana je čisto izvirno: štirje bratje, ki sami tvorijo neko improvizirano »gledališko društvo«, upri- zorijo s pomočjo prvoobjavljencev, ki so jim za gle- dalce, na odrju igrice, katero je spisal eden izmed njih. Igra oziroma prizor sam je tudi izredno posrečen, ker nam idejo Kristusa, kralja sveta, predločuje s po- močjo globoke simbolike, ki je utelešena v legendi svetega Kristofa, kako prenaša čez reko dete Kristusa in se zave, da nosi več ko ves svet: njegovega etvornika, izveličarja in kralja. Tendence igre, na- menjena za naše odrce kot priprava src za kongres, je tako dosežena po najučinkovitejšem sredstvu pre- prostu, a pomena polne zgodbe, po prirodnem be- sedilu, ki se skrbno ogiblje vsake banalitete, in po živahnem poteku ter dialogih, v katere je kljub res- nosti teme vpleteno polno šegavosti čisto iz pored- nega otroškega srca. Za propagando ideje kongresa Kristusa Kralja je tako umetniškega duha prežeto delo najpriljubnejše sredstvo. I. t.

Priznanje slovenski moderni umetnosti v tujini. Slovenski umetniki so dobili šele te dneve sporočilo, v katerem jim sporočajo, da je višja italijanska oblast potrdila odkup del, katere je rezervirala za svojo zbirko Galleria d'Arte moderna di Milano na razstavi slovenske moderne umetnosti, ki se je vršila spomladi v Milanu in ki je imela zelo lep uspeh, o katerem smo v našem listu že poročali. Odkupljena so bila za zgornjo akademijo sledeča dela: Krajina iz ljubljanske okolice, olje od Mihe Maleša; Kompozicija, žgana gline od Fr. Goršeta; nadalje po en lesorez od B. Jakca (Mati in hči), Ivana Kosa (Dubrovnik), Toneta Kralja (Krst) in M. Sedeja (Slepec). — Tako so v tej svetovnoznani galeriji v Milanu zastopani kot prvi Slovenci in Jugoslovani sploh — omenjeni umetniki s svojimi deli.

Mate Pečar: Vjeki-ovi sa plavog Jadrana. — Zagreb, 1939, str. 111. — V »Biblioteki Nacionalna propaganda« je izšla zanimiva knjiga »Vjeki-ovi sa plavog Jadrana«, v katerih pisatelj Mate Pečar pri- kazuje srednjeveško življenje petorice dalmatinskih starih mest: Dubrovnika, Šibenika, Splita, Raba in Trogirja. Vsakemu teh mest je posvetil svoje strani ter jih opisal v vsem zgodovinskem dogajanju skozi vekove ter tako obenem dal tudi zgodovino Dalmacije, te čudovite zemlje, tako po lepoti kakor tudi po pomembnosti. Tu so se namreč godila najvažnejša zgodovinska trenja v starih časih, kjer so se križali Rim in Bizancija, Benetke in Aachen Karla Velikega, pa tudi vere. Vsi narodi, ki so šli skozi te kraje, ki so tukaj pustili svoje sledove ter so vsa ta mesta, ki so imela že v starih časih svoja sedanja imena kot Epidaurus (Dubrovnik), Arbe (Rab), Apollonion (Split), Salona (Solun), Šibenicus (Šibenik) in Trau- guriun (Trogir) v bistvu spomeniki stare grške, latin- ske, ilirske in starohrvatske kulture ob Jadranskem morju. Knjiga ima namen biti zgodovinski vodnik tu- ristom po teh krajih, ki si jih bo gotovo vsak ogledal, kdor hoče spoznati Dalmacijo tudi v njeni pretekli in sedanjosti, ter mu bo ta knjiga resnični dober spremjevalec v preteklost. Vsem, ki bodo šli v Dal- macijo, ali pa, ki so bili tam in si hočejo sodobne spomine napolniti še z vsebino preteklosti, to knjigo toplo priporočamo.

Stolica za hrvatski jezik na univerzi v Pittsburgu. — V Ameriki v Pittsburgu so ustanovili novo stolico za hrvatski jezik. Zedinila sta se vodstvo vseučilišča Duquesne, ki prevzame vse stroške za ustanovitev stolice, ter da bo Hrvatska bratska zajednica vzdrža- vala predavatelja. Pittsburg spada namreč med naj- večja hrvatska mesta, kajti po najnovijem štetju živi samo v tem mestu 100.000 Hrvatov, nekaj izseljencev, nekaj pa že tam rojenih. Posebno za te zadnje bo imela ta hrvatska stolica svoj velik pomen, da se bo- do laže pridili hrvatskemu jeziku, pa tudi zgodovini, književnosti in kulturnemu razvoju svojega rodu sloh.

in vodi cesta pod Mežaklo na Jesenice, kjer se še združijo z državno cesto na Podkoren.

Posameznih planin na Mežaklo ob poti Gra- ben—Jerebikovec tudi ni naznačenih kakor tudi ne postojanke Velika Raven. Po dolini Radovne vodi od Krnice preko Spodnje Radovine do Krme dobra avtomobilska cesta, ob kateri manjka potov, tako iz Srednje Radovine na Planino Klek ter od tam preko Klečice na Debelo Peč in Lipanski Vrh na Planino Lipanca.

V območju Pokljuke manjka na Gorjušah »Koča Slalom kl. 34«, manjka pot iz Boh. Bele preko Zajame na Gorjuše in Koprivnik (namreč vozna pot). Iz Gorjuš gre markirana pot na Galetovec z najlepšo panoramo vse Gorenjske ter od tam preko Belske planine na Grajsko Planino. Od Belske kočje pelje markirana pot na Spodnji Gornjek do Sport-hotela na Pokljuki, odkoder spet ni naznačena pot preko Planine Javornik v Lipanec. Od Mrzlega Studenca vodi danes lepa avtocesta do Kranjske Doline. Naznačena je pač cesta čez Staro Pokljuko in nešteto je že bilo pri- tožb od strani turistov-avtomobilistov, ki jih je Knafelčeva karta zapeljala z avtomobilom na to cesto, da so se potem le z veliko mujo izvlekli nazaj na pravo Pokljuško cesto.

Merodajnim gospodom pri SPD je najbrže znano, da obstoja danes že divna cesta iz Jereke na Koprivnik, zemljevid ima seveda vnešeno le turistično pot. Pač pa ima zemljevid vrisano vozno pot iz Jereke preko Podjelja na Zajamnik. Res je nekaka vozna pot, pa to je samo pot za prvi del voza in kakega močnega konja, še boljše voja, ki z vleče voz po tem strmim kolovozu na Zajamnik. Takih in podobnih napak je še ve- liko in nima smisla, da jih navajam. Skrajni čas pa bi že bil, da merodajni krogi pri SPD take netočnosti iz zemljevida odstranijo in se pred- vsem ozirajo na poročila podeželskih članov SPD, ki poznajo razmere in vedo za posameznosti, ki jih je treba v takih primerih vpoštevati, da se ne bo potem javnost zaradi netočnosti zemljevida jezila nad založnico, ki bi morala imeti skrb, da izda nekaj popolnega, ne pa kako zmašilo, kjer je vse polno napak.

V splošnem pa je nova izdaja, posebno kar se tiče Alp in dela Karavanz, znatno izpopolnjena, na nekaterih mestih že kar preveč. Res je težko vsem ustreči, vendar smo mi Gorenjci, žal — pri- morani gratirati, kar ni v redu, in zahtevati, da so zemljevidi, ki pridejo tudi tujcem v roke, po- polni, da se ne bo dogajalo, da bodo tujci raje posegali po znanih Freytagovih kartah »Julische Alpen« kakor pa po naših domačih izdajah. Ta- kega mnenja so tudi ostali krogi, ki se bavijo z tujskim prometom na Gorenjskem, posebno pa na Bledu in njega okolici. F. Š., Bled.

Pri ustanavljanju te stolice sodeluje najbolj profesor Francis Prevedan. — Hrvatska mladina, organi- zirana v Hrvatski bratski zajednici, pripravlja tudi iz- dajo prve hrvatske zgodovine v angleščini, kar bo imelo gotovo velik pomen za poznavanje hrvatskega vprašanja v svetu ter za popularnost Hrvatov v obeh svetovnih občinstva.

Ženili se bomo. — Opereta v enem dejanju. Besed- dilo Limbarski. Glasba Danilo Cerar. Besedilo, parti- tura in posamezni glasovi. — Dirigent pevskega zbora »Grafike« Danilo Cerar je izdal kot rokopa svojo kompozicijo »Ženili se bomo«, ki jo je naslovil opereta. V resnici pa je to le bolj komičen prizor, nekaj kupletov, ter je primeren za vesel nastop naših podeželskih pevcev. Snov »operete« je tale: stari Zemljak, 60 letni vdovec, bi se rad ženil in oko mu ostane na sosedovi Ančki. Njegov sin Lojze pa ljubi tudi prav to, pa oče ne ve. Ko mu oče reče: Ženili se bomo — misli sin, da hoče njega oženiti, zato mu hvali Ančko, po katero mu je rekel iti in jo pripeljati pred se. Tu se dogovore, da se bodo ženili; mlada dva seveda mislita nase, stari pa suguira, da se Ančka strinja z njegovim namenom. Končno spoznajo zmoto, ko pride teta Marijana, pa se tako stvar zasuje, da Zemljaku ne ostane drugega, kot da blagoslovi par, ki ga je sam proti volji spravil vkup. — To je snov tega komičnega prizora. Zelo preprosta, kakor je preprosta tudi glasba, ki je prirejena za štiri glasove: bas (Zem- ljak), tenor (Lojze), sopran (Ančka), alt (Marijana). Vsak glas ima svojo »arijo«, sledi nekaj duetov in končno kvartet Društvom, ki imajo dobre pevce in potrebujejo pevskih točk, bo ta komični prizor prišel prav za predpustne prireditve in sploh za izpopolnitev njihovih družabnih večerov. *

Kot 1. zvezek »Jugoslov.-balgarske biblioteke«, ki jo je osnoval v Beogradu Siniša Paunović, je to dni izšla v njegovem prevodu znana novela Vla- dimirja Poljanova »Otrok«, ki se dogaja za časa balkanske vojne in po kateri je Poljanov postal slaven.

V nedeljo 25. junija je Beograd svečano proslavil stoletnico rojstva bolgarskega revolucionarja Lju- bena Karavelova, ki je lep kos svojega mlade- ga življenja prebil med Srbi v Beogradu in Novem Sadu. Svečanost je priredila jugoslovansko-bolgarska liga. Ob tej priložnosti je bila izdana tudi posebno knjigo njegovih v srbscini pisanih književnih del, in sicer no- vele: Je li kriva sudbina, Nakazao je Bog, Gorka sudbina, Soka in Iz mrtvog doma. Knjigo je uredil Sa- va Milutinović, dodal pa ji je del znane doslej nipo- polnejše srbske studije o Karavelovu, ki jo je šel pred svetovno vojno objavil Todor Marković v »Srpskem knj. glasiluku«.

Prav tako je v Biblioteki jug.-bolgarske lige v Beogradu izšla kot njen 6. zvezek na petih tiskovnih polah brošura »Vodja kroz Bugarsku«, ki jo je napisal V(ukicevič) A(fleksander) in bo dobro slu- žila vedno številnejšim obiskovalcem Bolgarije (cena 10 din).

Pri Kohnu je na več ko 1000 straneh izšla dolgo napovedana studija Vladimira Dvornikovi- viča »Karakterologija Jugoslovenov«, o kateri pa bo treba na drugem mestu obširneje spre- govoriti.

V kratkem bo minilo eno leto od Rakičeve smrti. Belgradski PEN, katerega zadnji predsednik je bil pokojni do svoje smrti, namenoma ni hotel v znak spoštovanja velikega pesnika voliti eno leto novega predsednika, ampak je predsedniško dolžnost vršila priznana Ividora Sekulić. Sedaj bo vsekakor prišlo do volitve novega predsednika. Omeniti je treba, da bosta v kratkem postavljena pokojnemu pesniku v Beogradu dva spomenika, eden nad grobom (izdelal ga je Sre- ten Stojanović), drugi pa na skveru pred Cetinjskom ulicom, v kateri je bil Rakič rojen (izdelal Toma Roksandić). Prav tako je bil osnovano društvo z imenom »Milan Rakič«, ki je uvedlo tudi književno vsakoletno nagrado, katero bodo podelili ob vsaki obletnici nje- gove smrti (30. junija).

V posebni knjigi je izšla zgodovinska dramatična slika Borivoja Jevtića z naslovom »Podvig na Suhodolici« (32 str.).

Uresničene sanje o umoru

Najčudovitejši primer, ki se brez dvoma ne da razložiti z navadnimi merili glede na privid usode dveh ljudi, so dokumentarno dokazane strahotne sanje visokega ogrskega duhovnika o povodu za svetovno vojno. Pravilnost navedb, ki jih je duhovnik sam povedal, je do potankosti preiskana in kot neoporečna tudi dokazana.

Naslovni škof dr. Jožef Lanyi je bil v letih 1900 do 1906 učitelj ogrskega jezika na dvoru Franca Ferdinanda. Škof je imel 28. junija 1914, to se pravi, v zgodnjih jutranjih urah tistega dne- va, ko se je pozno popoldne izvršilo ono grozotno dejanje v glavnem mestu Bosne, jako čudovit sanjski privid. Škof je o tem lastnoročno napisal podatke, ki jih je profesor Pijevega internata v Pečuhu in brat škofa Lanya, pater Edvard Lanyi, izročil kot pristen dokaz znanstvenemu razisko- vanju na razpolago. Škofovi podatki pa so bile:

»Dne 28. junija 1914, ob pol 4 zjutraj, sem se zbudil iz strašnih sanj. Sanjalo se mi je, da sem zgodaj zjutraj stopil k svoji pisalni mizi, da bi pregledal došlo pošto. Na vrhu je ležalo pismo s črnim robom, črnim pečatom in z nadvojvodovim grbom. Ko sem spoznal njegovo pisavo, Ves vzbujen sem odprl pismo in sem videl zgoraj na pismu v sinje-modri barvi sliko, kot na razgled- nicah, kjer je bila upodobljena cesta in ozka uli- ca. Gospod in gospa sta sedela v avtu, nasproti njima je bil general, zraven šoferja pa častnik. Na obeh straneh ceste je bila gosta množica ljudi. Mahoma planeta dva maldeniča in ustrelita. Sle- deče besedilo je dobesedno isto, kakor sem ga videl v sanjah. Glasi se:

Prevešeni! Ljubi doktor Lanyi!

S tem Vam sporočam, da bova danes z ženo padla kot žrtvi političnega umora. Oba se Vam priporočava v molitev in darovanje sv. maš in Vas prosiva, da bi ostali najinim ubogim otrokom še nadalje v ljubezni in zvestobi tako vdani, kot ste bili doslej.

Prisrčno Vas pozdravlja

Vaš nadvojvoda Franc.

Sarajevo, 28. junija 1914, ¼4 zjutraj.«

Ves tresoč se in v solzah sem planil iz po- stelje in pogledal na uro, ki je kazala vprav pol- štirih zjutraj. Takoj sem stopil k pisalniku in sem napisal, kar sem v sanjah bral in videl. Pri pi- sanju sem celo obdržal obliko nekaterih črk, ka- kor sem jih videl v sanjah.

Istega jutra je ob 5.45 vstopil moj sluga v sobo in me je videl, kako sem ves prepaden sedel

in molil rožni venec. Vprašal me je, ali sem bolan. Dejal sem: »Tako pokličite mojo mater in gosta, bom koj bral sv. mašo za gospoda in gospo. Imel sem namreč strašne sanje.«

Mati in gost sta prišla ob 6.15. Vpričo gosta in sluga sem materi pripovedoval o sanjah. Po- tem sem šel z njima v kapelo, da bi ondi bral sv. mašo za nadvojvodo in soprogo. V strahu in trepetu mi je mineval dan, dokler mi ni brzo- javka ob ¼4 popoldne javila strahotno vest, da sta bila oba umorjena v Sarajevu.

Škof Lanyi je še dopoldne, 28. junija, torej več ur prej, predn se je izvršil umor, dal svoje poročilo o sanjah po dveh pričah podpisati in je nato odposlal pisano o teh sanjah svojemu ome- njenemu bratu, jezuitskemu patru Lanyju, ki mu je priložil še skico ulice, avta, množice in mo- rilca, kako plane na avto in ustrelili.

Solska jadrnica naše mornarice »Jadranec« v pri- stanišču v Hamburgu

ŠPORT

Kdo so najboljši lahkoatleti na svetu

Po Borovikovi svetovni ranglisti, ki je bila sestavljena na podlagi rezultatov doseženih v prvi polovici letošnje sezone smo dobili najboljših šest atletov v vsaki disciplini. S to listo so bila tudi rešena vsa vprašanja kako stoji trenutno lahko- atletska šport na svetu. Manjkajo edino dobri časi v teku na 100 m, ker so ameriški kratkoprogaši tekli v tej sezoni samo na 100 jardov. Slika se bo pa tudi tu takoj spremenila, ko pridejo pri- hodnje tedne ameriški lahkoatleti v Evropo in bodo na evropskih tleh tekli 100 meterske proge.

Najzanesljivejši evropski tekač v prvi polo- vici sezone je bil Italijan Lanza, ki je tekel 400 metrov v tej sezoni dvakrat 47,4 in enkrat 47,2 in je poleg tega postavil v teku na 800 m nov držav- ni rekord v času 1:49,5. Ogledimo si torej spodnjo listo, ki je zaradi bližnjih olimpijskih iger izred- nega pomena za vse narode, ki se bavijo z lahko- atletskim športom. Manjkajo še podatki za tek na 10.000 m, na 3000 m čez zapreke, za maratonski tek in hojo na 50 km.

100 m:

10,4	Assis (Brazilija)
10,5	Osendarp (Holandska)
10,5	Borchmeyer (Nemčija)
10,5	Hornberger (Nemčija)
10,5	Scheuring (Nemčija)
10,5	Guzman (Filipini)

200 m:

20,8	Jeffrey (Amerika)
20,8	Lewis (Amerika)
20,9	Ledford (Amerika)
21,0	W. Miller (Amerika)
21,0	Scheuring (Nemčija)

400 m:

46,8	Woodruff (Amerika)
47,1	Belcher (Amerika)
47,2	E. Miller (Amerika)
47,2	Breidenbach (Amerika)
47,2	Lanzi (Italija)
47,4	Shore (Južna Afrika)

800 m:

1:49,5	Lanzi (Italija)
1:50,5	Harbig (Nemčija)
1:51,2	Woodruff (Amerika)
1:51,7	Burrower (Amerika)
1:52,1	Dale (Amerika)
1:52,4	Boot (Nova Zelandija)

1500 m:

3:51,8	Wooderson (Anglija)
3:53,4	H. Jakob (Nemčija)
3:53,8	A. Andersson (Švedska)
3:54,4	Kusocinski (Poljska)
3:54,6	Sarkama (Finska)
3:55,2	Hartikka (Finska)

5000 m:

14:08,8	Mäki (Finska)
14:16,2	Pekuri (Finska)
14:22,0	Salminen (Finska)
14:24,2	Kusocinski (Poljska)
14:24,8	Tillman (Švedska)
14:30,2	Tuominen (Finska)

110 m zapreke:

14,0	Batista (Amerika)
14,1	Wolcott (Amerika)
14,2	Gedeon (Amerika)
14,3	Corpening (Amerika)
14,3	Humphrey (Amerika)
14,3	Moore (Amerika)

400 m zapreke:

53,1	Rushton (Južna Afrika)
53,5	Simmons (Amerika)
53,6	Storskrubb (Finska)
54,0	Benjamin (Južna Afrika)
54,0	March (Amerika)
54,1	Hölling (Nemčija)

Skok v višino

2,03	Steers (Amerika)
2,00	Batista (Amerika)
1,99	Carter (Amerika)

1,98	Wilson (Amerika)
1,98	Burke (Amerika)
1,98	Thacker (Južna Afrika)

Skok v daljavo:

7,84	Kin (Japonska)
7,76	Watson (Amerika)
7,77	Maffei (Italija)
7,76	Billy Brown (Amerika)
7,55	Perina (Amerika)
7,52	Atchinson (Amerika)

Skok s palico:

4,42	Ganslen (Amerika)
4,41	Warmerdam (Amerika)
4,40	Day (Amerika)
4,38	Meadows (Amerika)
4,36	Hansen (Amerika)
4,32	Varoff (Amerika)

Troskok:

15,71	Miller (Avstralija)
15,65	Kin (Japonska)
15,14	Rajasaari (Finska)
15,05	Ziebe (Nemčija)
15,01	Bini (Italija)

Disk:

51,26	Zagar (Amerika)
51,00	Syllas (Grčija)
50,64	Oberweger (Italija)
50,26	Fox (Amerika)
49,78	Faymondville (Amerika)
49,40	Kulitz (Madžarska)

Krogla:

17,09	Hackney (Amerika)
16,52	L. Williams (Amerika)
16,50	Watson (Amerika)
16,16	Trippe (Nemčija)
16,09	Ryan (Amerika)
16,07	Woolke (Nemčija)
16,05	Stöck (Nemčija)

Kopje:

74,79	Järvinen (Finska)
74,67	Nikkanen (Finska)
72,37	Autonen (Finska)
71,36	Peoples (Amerika)
71,07	Vainio (Finska)
70,87	Issak (Estonska)

Kladivo:

59,07	Lutz (Nemčija)
58,05	Blask (Nemčija)
57,10	Storch (Nemčija)
55,33	Hein (Nemčija)
55,16	McLaughry (Amerika)
54,95	Beyer (Nemčija)

Fantovski tabor SDZ od 21. do 24. julija v Slov. Konjicah

Vesti športnih zvez, klubov in društev

STK Moste. Drevo ob 30 zelo važen za vse člane obvezen sestanek pri Bajcu.

ZFO

FO Dev. Mar. Polje

Kakor kažejo priprave za nedeljski nastop F. O. in D. K., bo to res nekaj izrednega za poli- sko mladino. Na dve stvari moramo opozoriti ob- činstvo:

Vsa žela mladina bo nastopila z zorno de- klamacijo Živel Kristus Kralj, pri kateri sodeluje nad 260 oseb; pri telovadbi pa nastopijo izključno samo domači člani in članice.

Ker je za prireditev veliko zanimanje, prosi- mo občinstvo, da si preskrbi vstopnice v predpro- daji.

Vstopnina: stojišča 3 din, sedeži 5 din, sedeži na tribuni 10 din.

Pri prireditvi sodeluje priznana godba iz Dev. Mar. v Polju.

Nedeljo nasvidenje v D. m. v Polju. — Bog živi!

Mladinski tabor v Novem mestu

15. in 16. julija

Od vseh strani prihajajo poročila, ki dokazujejo o velikem zanimanju za novomeški tabor. Danes ni nobenega dvoma več o tem, da bo to največja prireditelja, kar jih je kdaj bilo v Novem mestu. Novo mesto bo privabilo ta dan tisoče gostov, ki bodo hoteli biti priča veliki manifestaciji slovenske katoliške mladine. Pa tudi Novo mesto samo je v zadnjih letih postalo priljubljena izletna točka. Zato bo udeležba na taboru celo preseгла vsa pričakovanja. Poseben poudarek bodo dali prireditelji tudi številni odlični gostje. Poleg gosp. ministra Čejovca sta od ministrov doslej obljubila svojo udeležbo še gg. ministra Pantič in Snoj.

Prijave. Ker nam mnogi odseki še niso vrnilili izpolnjenih prijavnih pol in ker brez predhodnih prijav ne bomo mogli dovolj poskrbeti za prehrano in prenočišča, zlasti pa za zadostno število vlakov, ponovno nujno prosimo, da nam prijave pole nemudoma vrnete. Kjer sploh nimate ugodne železniške zveze, sporočite, kakšno zvezo si želite.

Lepaki. Lepaki so zaradi tehničnih težkoč zakasneli in smo jih mogli šele te dni razposlati. Prosimo, da jih povsod takoj na vidnih mestih

izobesite. Lepaki so okusno umetniško delo prof. J. Mežana.

Konjenice, narodne noše, kolesarji. V spredu bodo poleg članstva v krogih in v civilu, številnih godb in fanfare sodelovali tudi konjenice, narodne noše in kolesarji. Kdor ima narodno nošo, naj je ne pusti ležati doma, temveč naj povzdigne z njo sprevod. Prav tako so dobrodošli kolesarji na okusno okrašenih kolesih.

Film »Mladinski dnevi« v Ljubljani. Za taborne dni smo naročili film »Mladinski dnevi« v Ljubljani, ki ga bomo predvajali v Prosvetnem domu. Brez dvoma bomo z njim ustregli mnogim, ki so si ga želeli videti, pa doslej še niso imeli prilike.

Vsem udeležencem! Prihodnje dni bomo objavili točen spored tabornih prireditev, spored sprevoda in vozni red rednih in posebnih vlakov. Zasedajte skrbno objave v »Slovenec« in »Domoljub«, v katerih bomo dali tudi vsa potrebna navodila glede ugodnosti znižane voznine, prehrane, prenočišč, glede kretanja v mestu itd. Že danes pa se začnite pripravljati za tabor v Novem mestu! Od ust do ust pa naj gre agitacija za čim večjo udeležbo!

Zanimiva tožba radi netočnega zemljevida

Profesor Franc Rojšek v Celju oproščen vsake krivde

Celje, 6. julija. Pred sodnikom poedincem okrajnega sodišča v Celju g. dr. Verličem je bila danes popoldne razprava, ki dovolj nazorno kaže razmere današnjega časa. Ne bomo se spuščali v sicer potrebne komentarje, saj smo že lani spregovorili o tem v kratkih noticah, kar je tudi precej pomagalo.

Pred sodiščem je stal profesor državne realne gimnazije v Celju g. Rojšek Franc, katerega je tožil lastnik knjižarne »Domovina« v Celju g. Hubert M. za zaradi prestopa zoper čast po § 297 in 301 k. z. in prestopa zoper tuje imovine koristi iz § 367 k. z.

G. prof. Rojšek je v svojem zagovoru izpovedal sledeče: Dne 15. maja je učil v 2.-e razredu v celjski realni gimnaziji in razlagal zemljevis. Med razlago je učenec Mikuš Dimitrij dvignil roko in vprašal, če pripadate mestu Katovice in Kralova Huta Nemčiji, ker sta na zemljevidu Nemčije, ki ima vrian češki protektorat in ki je izobčen v izločbi knjižarne »Domovina«, označeni rdeče, kakor da sta v Nemčiji. V isti zadevi je prosil profesorja pojasnila tudi učenec Kocuvan Ivan trdeč, da je tudi on to na razstavljenem zemljevidu opazil. G. profesor je učenecem dobesedno zadevo pojasnil, da, če je tako narazano, je to napačno. Katovice in Kralova Huta ležita v Poljski, tako je opozoril učenca g. profesor, češ, da naj si zapomnijo to, kar jih je v šoli učil. Z ozirom na pojavljanje takih zemljevidov pa je g. profesor rekel učen-

cem le to, da jim priporoča, da ne hodijo v knjižarne, kjer prodajajo in izobesajo take zemljevide, ampak v knjižarne, kjer takih zemljevidov ne prodajajo. Čez 4 dni se je javil v govorilnici realne gimnazije ein lastnik knjižarne »Domovina« g. Hubert in želel govoriti z g. profesorjem. Ob tej priliki je g. Hubert očital g. profesorju, da je izvedel, da g. prof. v šoli prepoveduje učenecem kupovati v knjižarni »Domovina« ter da jim celo grozi s kaznijo. G. profesor je pojasnil, da se moli ter je g. Hubertu razložil potek dogodka. G. Hubert je zahteval od g. profesorja piemeno izjavo, da ne bi nikdar dajal svojim učenecem v šoli kakih priporočil ter da bi priznal, da je škodil kreditu Hubertove knjižarne. Na ta dopis pa g. profesor seveda ni reagiral.

Sodnik g. dr. Verlič je predlagal, da se obdolženec, odnosno zasebni tožilec poravnava, nakar pa gospod profesor ni pristal. Zasebni tožilec je namreč zahteval zadoščenje.

G. dr. Zdravko Kalan je v svojem zagovoru utemeljeval neupravičeno tožbo zasebnega tožilca in jo tudi utemeljil prav do dna. Ob 3 je g. dr. Verlič prečital obsodbo (oprostilno): v imenu Nj. Velj. kralja Petra II. se g. prof. Rojšek oprošča vsake krivde, ker se sodišče ni prepričalo o njegovi krivdi. Zasebni tožilec mora plačati 250 din povprečnine. G. Hubert si je vzel rok treh dni, da bo eventualno vložil revizijo.

Žganje ni dobro zoper kolero

Časih je bila znana popevka, da je »žganje« dobro zoper kolero. A medicinska veda ne soglašala s tem receptom. Kakor poroča »Švicarski medicinski tednik«, je l. 1848, ko je kolera hudo razrasla, pomrlo za kolero vprav največ pijancev. Tudi slavni Robert Koch, ki je odkril bacile jetike, je že dognal, da pobira kolera vprav tiste, ki popijejo dosti alkohola, kar so mu potrdili preizkusi s kuncel. Omenjeni tednik poroča dalje, da so raziskovanja dognala, da tudi pljučnica pobira več pivec kot abstinentov. V 3400 primerih pljučnice je pomrlo 22% takih oseb, ki so malo-kdaj pile ali ki sploh niso uživale alkohola, dalje 34% takih, ki so alkohol zmerno pile in 49% takih, ki so bile vdane pijančevanju. Dokazano je tudi, da različni serumi zoper bolezn alkoholikom ne zaležejo tako kot abstinentom ali zmernim pivcem.

Prevarani pes

Dognano je, da sleherni pes spozna svojega gospodarja po vonju. V Franciji se je pripetel zanimiv primer, ki pa to dognanje ovirje. Ne s prošnjami ne z grožnjami niso mogli spraviti psa e pariškega pokopalšča z groba njegovega umrlega gospodarja. Slednjič je šla vdova rajnega po živčega brata umrlega moža, ki mu je bil zelo podoben, in ga je prosila, naj se obleče v obleko rajnega. Brat je to storil in je šel na pokopališče. In glej — pes je koj planil kvišku, ovolal obleko in začel radostno lajati. Ves zmeden od veselja je skakal krog brata rajnega in je šel za njim domov, v dobri veri, da je to njegov pravi gospodar.

SLEPEC

Detektivska povest

»In vi ste prišli vohuniti?«

»Da, vprav to sem storila.« je vzklila starka kljubovalno. »Toda ne s slabim namenom. Hotela sem spati, a vi mi niste dali, misel, da ste čisto sami, mi ni dala ponoči spati. Pa sem začela hoditi v temi semkaj, da bi videla, ali je vse v redu z vami. Da, toda kmalu sem sprevidele, da niste bili tako zapušteni, kakor sem si mislila.«

»Ampak on je samo moj prijatelj, neumna stara glava.«

To zatiranje pa je gospo Speddingovo prej ogorčilo, kakor pa pomirilo.

»Samo prijatelj, kajpak? Mar vas nisem enoči videla, ko ste se pri njem napravljali. Mar vas nisem videla skozi okno, kadarkoli je veter odgnil zavese, ko ste desajoci si lase z golimi rameni in pleči stali v nesramni nagoti tik pred njegovimi očmi? To mora po vsej pravici biti njen mož, sem dejala sama pri sebi, ampak, če je tako, sem dejala, če je tako, zakaj ga skriva? Pa sem sklenila bolj natanko pogledati. Vidite?«

»Ampak, saj ni v tem nič napačnega.«

»Ni napačnega? Zakaj pa se tedaj skriva?«

Da se igra skrivalec s staro mamico, prav tako menda, kakor sta se igrali nekoč v davnih dneh? Mislim, da ne! To so mestne razvade — mi kmeki ljudje pa ne maramo zanje. Ne epodobi mi, da bi etanovale tukaj, in pa vi in on sama. Glas ji je začel drhteti in se lomiti. »Mi — mi kmeki ljudje sicer vemo, da ni pričakovati od mestnih ljudi, da bi se držali istih navad kakor mi, ampak — Goepe Speddingovi se je glas pretrgal.

Kinloch je udušil za zavoso kletev, ki mu je prišla na ušnice, in je prišel, da bi bil slišal, kako se bo Stella zagovarjala. A niti besedice ni bilo slišati od nje. In tako tiho je bilo v tisti sobi, da je mogel slišati starkino težko in razburjeno dihanje.

»Vi ste — vi ste zaljubljeni vanj — to bo bržkone.«

»D — da. Seveda ga — ga ljubim. Zakaj pa naj bi bil sicer tukaj?«

Besede so bile izgovorjene hitro.

Tako pot je torej ubrala No, to je pojasnjevalo njegovo navzočnost.

»Oh, to ni prav, to ni prav.«

»Človek si ne more pomagati, če ima tako srce. Preveč se mu vname — preden se zave.«

»Oh, pa si le lahko pomagamo pri tem, kar počenjamo, vsi. In oh, gospodična Stella, čeprav si ne morete, zakaj pač niste šli kam drugam? Zakaj ga niste odvedli kam drugam, kjer vas ne poznajo, zakaj nas niste pustili, da bi mislili o vas tako, kakor smo mislili doslej.«

Gospa Speddingova je bila videti, kakor da je prišla bliže, in glas ee ji je dvignil v nenadnem strastnem rotenju:

»Pustite ga,« je vzklila. »Nič dobrega ne more priti iz tega — nič drugega ko škandal. In ta bržkone tudi ni več tako daleč.« Pristopila je bliže in je jela glasno šepetati. »Vidite, milostljiva, ko sem šla skozi obično, sem zadela na nekoga tujea človeka.«

»Na tujea?«

»Da, na nekoga moškega, ki ga nisem poznala in ki tudi ni poznal naše občine, kakor sem eklepala po tem, kako se je pomikal skozi dvorčje. Človek ni slišal mojih stopinj ko travi in je po vsem videzu nekaj iskal. Pa mi je prišla v glavo misel: Kaj pa, če je to njen mož? Tako sem rekla sama pri sebi.«

»Kakšen pa je bil tisti človek?«

»Ne bi vam mogla povedati. Pretemno je bilo. Obrnil sem se vstran, kakor hitro me je videl, a velik je bil in iz tega kraja. Oh, saj nečem trdit, da je bil vaš mož, ampak je le nekakšno evarilo, mogoče je da bi bil. Pustite ga torej, milostljiva, pustite tega drugega.«

Sprva ni bilo nobenega odgovora. Toda nepričakovano so se Stelli v naglici izvile besede:

Iz Julijske Krajine

Nova maša v Komnu. V nedeljo 2. julija ee je kraška prestolnica Komen odela v praznično zelenje. Ubrano pritrkovanje je vabilo k novi sv. maši g. Bernarda Godničja, nekada g. dekana iz Dornberga. Obširna župna cerkev je bila dvakrat premajhna za vso množico, ki je hotela po-častiti svojega mladega rojaka. Je pa tudi res, da družina Godničjev to zasluži: v sto letih je izšel izpod iste kmečke strehe že četrti delavec v vinarstvu Gospodovem. Vsako generacijo eden! Ce Bog da bo v nekaj letih že celo peti, brat sedanjega novomašnika. Ko je lep sprevod duhovščine, sorodnikov in povablencev prišel v cerkev, je po evangeliju stopil na leco stolni vikar g. dr. Močnik, ki je v ognjeviti in kleni besedi narisal vernikom lik služabnika altarija in ljudstvu. Po slovesnem opraviilu, kjer se je komenski zbor res odlikoval, se je v dekanjski dvorani razvila prisrčna domačnost, ki jo je s svojo navzočnostjo počastil tudi g. stolni kanonik mona. Valentinčič, bivši dolgoletni komenski dekan. Med zdravicami prijateljev in veselo pesnijo se je družba veselila novomašnikove sreče, katero so občutili vsi far-rani, da, ves spodnji Kras. G. novomašniku daj Bog moči, za vztrajno in blagoslovljeno delo!

Za kongres Kristusa Kralja so darovali:

2850 din zbirka uradništva Vzemljene zavarovalnice; 3000 din zbirka smatno pri Kranju; 2157 din zbirka uslužb. Jugoslovanske tiskarne; 2000 din prednica in tkalnice (Doktor in drug); Maribor; 1215 din zbirka notranje šole pri uršulinkah v Ljubljani; 1305 din Rev. John Oman, 3547 E, 160 St., Cleveland; 1000 din »Saturus tov. in uslužbeni, Ljubljana; 1000 din Martinčič, ključ, mojster; 988.50 din zdravilišče toplice Dobrna pri Celju; po 500 din: Snoj Franc, minister Belgrad, Smodej Franc, senator, Belgrad, Hranilnica in posojilnica Dobrova pri Ljubljani, Kos Fran, predlita industrija, Ljubljana; 583 din kršćanska deki, kongregacija, Ljubljana; 380 din župni urad Dobropolje; 425 din zseljenec v Franciji po g. Caplinu, izselj. duh., Pariz; 400 din občina Ribnica na Dolenjskem; 377 din duhovni urad Grosuplje; 350 din Marijin dom, Ljubljana; 253 din župlja Amburs; 223 din Josephine Kolin, 720 E, 160 St., Cleveland; po 200 din: zbirka pri novi maši Ernesta Branetel na Vipavskem, Bartol in Kambič, Dravljje, Okrajna posojilnica, Ljutomer, Benediči Jakob, župnik v p. Strazišče pri Kranju, predstojništvo misijonšča Groblje, Opeka Ivan, župnik, Šmarinov Tuhinja, občina Dolosko, okraj celjski, Ljubljana, občina Slovenska Bistrica, družin. Jerar, Ljubljana, Sašel Ivan, župnik v p. St. Lovrone na Dol., dijaški drž. učitelj, šole a profesorji tu, občina Guštanj, Masič Pavle, nar. poslanec, Ljubljana, Poselska zveza, Celje; 170 din duh. urad Blejska Dobrava; po 150 din: občina Beltinci, občina Dol. Toplice; 130 din občina St. Rupert v Slov. gorah; 120 din Rekef Roza, Preska-Medvode; po 100 din: občina Ormož, občina Slov. Gradec, občina Cerklje ob Krki, dr. Sarec Janez, zdravnik, Radovljica, dr. Zevjav Gregor, kanonik, Ljubljana, neimeno-vani, Dobrova, občina Polzela, okraj celjski, Ljubljana, Peter, Ljutomer, občina Rakca, Zapančič Ivan, Kam-nice, Janna Julija, Vinje, občina Stara Loka, okraj Skofja Loka, Zavlja Ivan, župnik, Amburs, zbirka pro-obhajancev v Sv. Pavlu pri Preboldu, Hran. in kmet, društvo na Vačah, Jurjevce K., Vače, Jelene Ivan, Vel. Lašče, J. Kokošinec, šk. aktuar, Maribor, V. A., Janes, Ljubljana, Oblak Janko, vikar, Novo mesto, župni urad Luce v Sav. dolini, P. J. Ljubljana, Juva-nee, Ljubljana, Ukmar, Ljubljana, občina Selca ob Dravi, B. Pogačnik, ravatelj, Maribor, Tom Valentin, Ljubljana, J. Jellenec, Celje, Vidie Jurij, Ljubljana, Ljien, Vidie Jurij, Zastav. stroj. drž. žel., Ljubljana, občina Ruzkrižje, dr. Kocijančič Viktor, zdravnik, Skofja Loka, Bradac Jerar, Kopanj, dr. Čelčšnik Franc, Ljubljana, občina Kostričnica, okraj smarski, Serneo Mihail, Ljubljana, Resman Zinka, Radovljica, Petelin Slava, Zagreb, Roth Amalija, Grbin pri Litiji, občina Oplotnica, okraj konjiski, Anton Stegnar, Kamnik, Cunta Jernej, Hotedriška, Bevnik Franc, pos., St. Vid nad. Lj., Prijatelj Jože, drž. pravdnik, Novo mesto, Bernik Ivan, tov. rolet, Ljubljana, Kolerič Franc, Apače, E. Pogačnik, trg. Ljubljana, Kolerič Ivan, Bled, Vidie Jurij, Zastav. stroj. drž. žel., Ljubljana, Ljubljana, Javorčnik Toma, Javorje nad Litijo, župni urad Sv. Andraž v Slov. gorah; 40 din Terzjav M., Ljubljana; po 30 din: Ožura Viktor, Oslinica, Resman Terzjav Ljubljana, Turk Julija, učiteljica, Lož pri Raketu, Vodopivec F. Krško; po 20 din: Travčian Anton, Bršljin, Novo mesto, uslužb. upr. »Slovenec« (dodatno), Ferkulj Terzjav, Kopanj, občina St. Vid pri Groblnem, R. Willmann, strojno podjetje, Ljubljana, Mastnak Elizabeta, Celje, Pečnik Albert, Vranec, po 10 din, neimenovani, Kozančnik J. zec, Stranska vas; 10 din, neimenovani, Kozančnik J. zec, Stranska vas; po 300 din: G. Bukčević, Boh. Bistrica, Sem Jakob, Ljubno ob Savinji, Kavarina Vesel, Ljubljana, Maležič Peter, javni notar, Ptuj, Gorše Martin, kaplan, Sv. Križ pri Kostanjevici, občina Radovljica, dr. Šmajd Albin nar. poslanec, Radovljica, J. Brodar, Hrastje, Stelovnik Martin, preds. Kmet. zbornice, Smatno ob Paki, dr. Lavrič Jože, nar. poslanec, Ljubljana, dr. Lukman Fr. K., univ. prof., Ljubljana, Babnik Janko, podpravnostelj tob. tov., Ljubljana, Frenud Viljem, tov. usnia, Maribor, Minaric Franc, mg. ph., Maribor, Tratinik Josip, nar. posl., Rajhenburg, Strupl. Alojzij, St. Vid nad Ljubljano, Zebot Franc, nar. posl., Maribor, dr. Jos. Pogačnik, Ljubljana, Kralja Petra trg 8, Juriš Rudolf, ločni, kanonik, Maribor, Dolence Ivan, direktor v p. Ljubljana, Strein Janez, nar. posl., Belgrad, Ign. Vok Ljubljana, Jugotanin d. d., Sevnica, mr. ph. Ivo Tončič, Celje, Tekstilindus, Kranj, Kristian Valentin, tes. mojster, Selo-Bled, Knez & Paclaffo, Celje, duhovnjak v Davči, p. Sorica, neimenovani po

Katera je Vaša SREČNA BARVA pudra

9 izmed 10 žena uporablja napačno barvo pudra.

Napačna barva pudra Vam daje strašen, trd »olepšan« izgled — napravila Vas starejšo, kakor ste. Edini način, s katerim boste našli Vaše pravo nianse, je, da preizkusite eno barvo pudra na eni, drugo barvo pa na drugi strani Vašega lica. Napravite še danes ta poizkus z novimi dražestnimi niansami pudra Tokalon. Te najnovije nianse so mešane s pomočjo »novega stroja« — »hromaskopas«. Kakor maglično oko izbira ta stroj barve z nepogrešljivo točnostjo. Zdaj ni več »olepšavajočega« pudranja. Puder se tako dovršeno prilaga koži, da izgleda, kakor da bi bil njen sestavni del. Puder Tokalon je po patentiranem postopku pomešan s »kremsko peno«. Za doseže, da se drži na licu ves dan, celo na vetru in v dežju. Polzkušite še danes puder Tokalon. Opazujte, kako presenetljivo izboljšanje bo povzročil v Vašem tenju.

Otmariju Vostnerju, Brezje, župni urad Sela pri Šum-berku. Korrespondenz Ihrer Heilheit des Herzogin von Mecklenburg, Bled, mr. Andro Posavec, lekurnar, Celje, Resman Janko, Radovljica, Peček Ivan, župan, Fram, Regar-Krek, Ljubljana, A. J. Malner, Grand hotel Toplice, Bled, Musil Alojzij, župnik, Vitanje, Kuzma Jernej, pos. in trg., Vitanje, Savnik Ivan, Kranj, Oblak Franc, Raket, Gogala Josip, direktor Drž. dvoraz. trg. šole, Ljubljana, prof. Bilece Mirko, narodni poslanec, Celje.

Med gorjuni niso navedeni prispevki 50 parske, dinarske in dvodinarske akcije. Ti prispevki se tudi ne bodo objavljali v časopisu.

Naslov čekovnega računa je: Pripravljalni odbor za kongres Kristusa Kralja, Ljubljana — številka čekovnega računa je: 11.711.

»Vi ste — vi ste zaljubljeni vanj — to bo bržkone.«

»D — da. Seveda ga — ga ljubim. Zakaj pa naj bi bil sicer tukaj?«

Besede so bile izgovorjene hitro.

Tako pot je torej ubrala No, to je pojasnjevalo njegovo navzočnost.

»Oh, to ni prav, to ni prav.«

»Človek si ne more pomagati, če ima tako srce. Preveč se mu vname — preden se zave.«

»Oh, pa si le lahko pomagamo pri tem, kar počenjamo, vsi. In oh, gospodična Stella, čeprav si ne morete, zakaj pač niste šli kam drugam? Zakaj ga niste odvedli kam drugam, kjer vas ne poznajo, zakaj nas niste pustili, da bi mislili o vas tako, kakor smo mislili doslej.«

Gospa Speddingova je bila videti, kakor da je prišla bliže, in glas ee ji je dvignil v nenadnem strastnem rotenju:

»Pustite ga,« je vzklila. »Nič dobrega ne more priti iz tega — nič drugega ko škandal. In ta bržkone tudi ni več tako daleč.« Pristopila je bliže in je jela glasno šepetati. »Vidite, milostljiva, ko sem šla skozi obično, sem zadela na nekoga tujea človeka.«

»Na tujea?«

»Da, na nekoga moškega, ki ga nisem poznala in ki tudi ni poznal naše občine, kakor sem eklepala po tem, kako se je pomikal skozi dvorčje. Človek ni slišal mojih stopinj ko travi in je po vsem videzu nekaj iskal. Pa mi je prišla v glavo misel: Kaj pa, če je to njen mož? Tako sem rekla sama pri sebi.«

»Kakšen pa je bil tisti človek?«

»Ne bi vam mogla povedati. Pretemno je bilo. Obrnil sem se vstran, kakor hitro me je videl, a velik je bil in iz tega kraja. Oh, saj nečem trdit, da je bil vaš mož, ampak je le nekakšno evarilo, mogoče je da bi bil. Pustite ga torej, milostljiva, pustite tega drugega.«

Sprva ni bilo nobenega odgovora. Toda nepričakovano so se Stelli v naglici izvile besede:

»Da, odvedla ga bom proč drevi — še drevi. Nikoli več ga ne boste videli ali pa slišali o njem. Ampak, saj ne boste nikomur povedali, kaj ne da ne? Ce — če bi kdorkoli prišel vpraševat po njem, mu ne boste povedali, kaj ne, Betsy?«

»Povedala? Povedala kaj takega? Divji konji ne bi izvlekli kaj takega iz mojih ust.«

Pol ure pozneje je bil Kinloch že v zavetrnem zavetju senene kopice v nekem kotu senožeti. Pri zadnjih vratih mu je bila Stella naglo pomagala iz hiše, na kar sta preplezala neko ograjo in se skozi vrsto živih mej prerila do tega zatočišča. Nato je, še preden sta epet prosto zadihala, odšla nazaj po avto, da bi ga kolikor mogoče tiho pripeljala tja ter vzela Kinlocha nanj.

Prepuščen samemu sebi si je Kinloch napra-vil senen kupček, se naslonil s hrbtom na kopico in jel enoviti načrte. Zenska ga je bila opozorila, da je nemara precej dolgo ne bo nazaj. Kdo je bil neki tisti človek, ki je stikal po občini? Gospa Speddingova je, da bi bila Stello prestrašila, izrazila mnenje, da bi utegnil biti njen mož. No, mogel bi res biti. Ampak po vsem tem je bilo bolj verjetno, da je bil od policije. Večakor bi se utegnila Stello s tem človekom srečati ter ga celo preiščiliti, preden bi jo mogla popihati z avtom. Zdaj se je jel Kinloch baviti z nekim domielekom, ki mu je nenadoma prišel na um. Zakaj pa se ne bi odstranil sam? Najbolje bi bilo ostreti se po vsem te zadeve — ter pustiti vse nadloge za seboj. Njegova navzočnost v hiši je spravila Stello v neznošen položaj do gospe Speddingove. Je prisilila, da se je morala nesramno lagati in nazadnje hliniti, da je zaljubljena vanj. Vanj! To je izjavila proti svoji volji — spominjal se je njenega tihega, zategnjenega mrmranja — in samo zato, ker je bila pod trdim pritiskom nujnosti položaja. Saj ji ni preostajalo ničesar drugega v zagovor. To in samo to je bil nedvorno edini prepričljivi razlog, čeprav povsem neresničen, ki ga je mogla navesti v obrambo, zakaj je imela moškega skritega v hiši.

A čeprav mu je srce govorilo, da je bila njena izjava o ljubezni samo pretveza, laž, je je čutil voljo, da bi ji pomagal, vse odkar je bil slišal tiho njeno jecljajoče priznanje gospe Speddingovi. To je bilo res nekaj čudnega. Vse dotlej ji je naspro-toval, da bi bil dognal, kar mu je bilo mogoče — ji nasprotoval, čeprav, čeprav zaradi svoje ne-bogljivosti ne nekavalirsko. Bila sta v medsebojni borbi, oprezna drug pred drugim, se drug drugega izogibala in se hlinila, a vendarle budno pa-zila, on na to, kar mu je bilo treba zvedeti, a ona na to, kar se je bila odločila prikriti. A zdaj, ko je sedel ondi in se naslanjal z glavo na bodeče seno, ee je Kinloch zavedel, da ee je njegovo stališče do nje popolnoma spremenilo. Sprito te nove nevarnosti je čutil, da je docela na njeni strani. In v glavo mu je prišlo vprašanje, ali ne bi bila naj-boljša pomoč, ki bi jo ji mogel dati, ta, da bi se odstranil in izginil, preden se bo vrnila. Ali ni to, tako se je vpraševal, edino, kar ee spodobi. Toda ni še dobro napravil tega sklepa, že se mu je po-rodil dvom v arcu. Bi li bilo lepo tako oditi ter jo pustiti v negotovosti, zakaj je odšel in kaj na-merava zdaj storiti? Skušal si je predstaviti, kakšna bodo njena čustva, če se bo vrnila in vi-dele, da je odšel. Bo li čutila olajšanje ali strah? Kinloch ee ni mogel odločiti. Ni mu bilo zadosti znanega. Ce bi prišel v roke policiji, bi nemara iz vsega, kar jim bo povedal, mogli izvajati več, nego bi jim hotel odkriti. Utegnil bi jim izbrbljati kakšno škodljivo dejstvo, ki bi ga sam imel za docela nedolžno. Kinloch ni mogel priti na jasno. To je odvisno od tega, koliko je policiji znanega.

Tisti oglaš, ki je iskal pojasnila glede bivanja Aleksandra Davida Kinlocha, je po vsem videzu kazal na to, da jima je nekaj, že znanega o njem. Veaj to, kakor kaže, vedo, da ne more brati. In če bi vedeli, da je slep, kako hitro bi tedaj imeli v rokah slepega tuja, ki bi ga našli tavajočega v okolici, katero bodo gotovo preiskovali. Ne: ostati mora tukaj, dokler se ženska ne vrne. In ko je napravil ta sklep, je bil iznenaden, kako ve-selega se je ob tem začutil.

Otroški kotiček.

Pravljica iz gozda

(28) »Pojdi z menoj na vrt, ga je povabil palček, »tam sta moja brata, Srečinec in Prstanček, katerima te hočem predstaviti. Med skrbno urejenimi gredicami, obraslimi s prekrasnimi cvetkami, je Zlatokljunček zapazil palčkova brata.

(29) Pogledal je čez vrtni plot. Zapazil je na trati najmlajšega izmed bratcev — lenčka — Mezinčka. »Ali te ni sram,« ga je okregal Prstanček, »že zopet lenariš. Kaj si bode mislil naš gost. Sramuj se!«

„SLOVENEČ“

na 10 straneh,
je največji, naj-
boljši in najbolj
razširjeni slo-
venski dnevnik!

V globoki žalosti naznanjamo težko vest, da nas je za vedno zapustila Bogu udana po kratki mučni bolezni naša ljuba mama, stara mama, teta, gospa

TEREZIJA NOVAK roj. PEVEC

soproga strojevodje državnih železnic

dne 6. julija 1939. Pogreb nepozabne pokojnice bo v soboto, dne 8. julija 1939 ob pol 5. uri popoldne iz mrtvaške veže splošne bolnišnice v Ljubljani k Sv. Križu. Maša zadušnica se bo brala v četrtek, dne 13. julija v cerkvi sv. Frančiška v Šiški ob 6. uri zjutraj.

Ljubljana, 6. julija 1939.

Žaluječi:

Franc, oče; Franci, Stanko, sinova; Zinka, Milena, Silva, hčerke. Ostalo sorodstvo in rodbine: Marinko, Jesih, Ladiha, Pevec.

KONJSKE DIRKE

v nedeljo 9. julija ob 15. uri na vojaškem vežbališču poleg aerodroma. Dohod iz Zaloške ceste pri hiši številka 26 tik banovinske umobolnice.

Korespondentko

perfektno stenotipistinja s popolnim znanjem slovenskega, hrvaškega in nemškega jezika išče večje industrijsko podjetje. Reflektira se samo na prvorstno moč.

Ponudbe pod »Perfektna korespondentka« na upravo »Slovenca« št. 10547

Vse manufakturno blago prodajamo po izredno nizkih cenah. Le v Vašo korist bo, če nas čimprej obiščete!

MANUFAKTURNA TRGOVINA DOBRIH KVALITET

A. Žlender LJUBLJANA
Mestni trg 22

MALI OGLASI

V malih oglaših velja vsaka beseda 1 din; ženitovanjski oglaš 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglaš 15 din. — Mali oglaš se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinna vrstica po 3 din. — Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službodob

Delavca-raznašalca

s tritiklom, sprejme tovarna za stalno. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Kavcije zmožen« 10901

Mlinarski pomočnik

za valjeni mlin, mlad, zmožen samostojno držati stražo, se takoj sprejme. Ponudbe brez priloge znamk, z navedbo vseh do sedaj službovalih mest samo pismeno v upravo »Slov.« pod št. 10941. (b)

Pošten fant

z znanjem nemščine, dobi takoj službo hišnega sluga. Ponudbe poslati: Hotel »Triglav«, Bohinj, Bistrica. (b)

Vajenci

Vajenke

za umetno vezenje in predtisk sprejme Matek & Mikeš, Ljubljana, Frančiškanska ulica. (v)

Vajenca

sprejem takoj. Vrhovce Anton, krojač, Tyrševa c. št. 124. (v)

Stanovanja

ODDAJO:

Trisobno stanovanje oddam na Mestnem trgu št. 6. — Vprašati v III. nadstropju. (c)

Vnajem

ODDAJO:

Lokal

za mešano trgovino, se v letoviškem kraju odda takoj v najem. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod šifro »Lokal« št. 10948. (n)

Denar

Hranilne knjižice

3% obveznice

in druge vrednostne papirje kupuje in plača najbolje

BANČNO. KOM. ZAVOD Maribor, Aleksandrova 40

Naročajte SLOVENEČ

najcenejši slovenski dnevnik

Darujte

za kongres Kristusa Kralja

Prodamo

Odpadke

volnene in bombažaste, blaga in preje, ca. 2000 kg naprodaj. — M. Ogorevc, Grosuplje. (l)

Pozor!

Na stojnici pri Zmajskem mostu, v Šolskem drevo-redu in v Rožni ulici 37, se prodaja teletina po 10—12 din, govedina po 8—10—12 din za 1 kg in vse drugo po najnižjih cenah. — Se priporoča Fr. Novljan. (l)

Pohištvo

Hrastovo jedilnico

zelo dobro ohranjeno, zaradi pomanjkanja prostora ugodno prodam. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10881. (e)

Posrestva

Enodružinska hiša

naprodaj. Jarše 33, Ljubljana. (p)

Pouk

Dobrega instruktora

za grščino, iščem za petošolca. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10974. (u)

Auto-motor

Mali avto

štirisedežni, * v dobrem stanju, taksa 1939 plačana, naprodaj za 4500 din. Senčar, pekarna, Stari trg 30. (f)

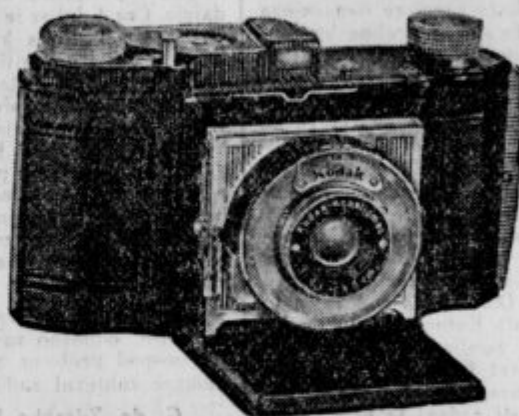
LETUVIŠČA

Poceni preživši počitnice ob izviru Krke. Pojasnila daje industrijskec Jože Zajc, Stična, pri kolo-dvoru. (L)

Nikar
ne
čitajte

če ne verjame, da velja KODAK-RETINETTE samo
DIN 660—

- Solidna in precizna konstrukcija
- Kodak Anastigmat f:6.3
- Kodak-zapor do 1/100 sekunde
- Naprava proti dvojnimi osvetlitvam
- Avtomatični transport filma in števec
- 36 posnetkov na 1-60 m norm. kinofilma
- Možnost snimanja v naravnih barvah

Za Retinette samo Kodak filme
PANATOMIC (F-X) 27°
PLUS-X (P-X) 29°
SUPER-XX (S-XX) 32°

KODAK
d. s. o. j.
ZAGREB

KODAK RETINETTE I in II

ZAHVALA. Ob nenadomestljivi izgubi naše ljube matere

JERICE SIMČIČ roj. MIHEVC

se vsem, ki so z nami sočustvovali, najiskreneje zahvaljujemo. Posebno se zahvaljujemo prečast. duh. frančiškankom za duhovno pomoč ter gospodu dr. Josipu Volavšku za njegov požrtvovalni trud v njeni bolezni. Prisrčna zahvala vsem darovalcem cvetja in vsem številnim spremljevalcem na njeni zadnji poti. Sv. maša zadušnica bo v soboto, dne 8. julija ob 7. uri zjutraj v cerkvi Marijinega Oznanjenja.

V Ljubljani, dne 6. julija 1939.

Žaluječi rodbini: SIMČIČ-ZNIDARIČ.

Na praznik slovanskih blagovestnikov nas je zapustil naš dobri oče, stari oče, gospod

FRANC ROJEC

davní izvrševalec v pokoju.

Spremimo ga na zadnji poti v petek, dne 7. julija ob 3. uri popoldne iz mrtvaške veže splošne bolnišnice k Sv. Križu. Prosimo tihega sočalja.

Ljubljana-Moste, 16. julija 1939.

Globoko žaluječi otroci: VLADO, MILENA, EMI, ZORA, STANE ter vnuki: ROJKO, JURIJ, ANDREJ.

SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST, DA JE UMRLA NAŠA DOLGOLETNA ODBORNIKA, GOSPA PROFESORICA

VIDA VRTOVČEVA

BLAGI POKOJNICI — MARLJIVI IN VESTNI DELAVKI — OHRANIMO HVALEŽNI SPOMINI

Ljubljana, dne 6. julija 1939.

SLAVISTIČNO DRUŠTVO.

RAVNATELJSTVO IN PROFESORSKI ZBOR
MESTNE ŽENSKE REALNE GIMNAZIJE V LJUBLJANI
SPOROČATA ŽALOSTNO VEST, DA JE UMRLA GOSPA PROFESORICA

VIDA VRTOVČEVA

POGREB BLAGE POKOJNICE BO V PETEK, DNE 7. JULIJA OB 17 IZ ZAVETIŠČA SV. JOŽEFA (VIDOVĐANSKA C. 9) NA POKOPALIŠČE K SV. KRIŽU.

Ljubljana, dne 6. julija 1939.